أمیل فاگه

فرانسه اکادیمی اعضاسندن

لیبرالیزم

یاخود

حریت‌پرور بر حکومت نصل حرکت ایده

[illegible]

أميل فاگه

١٢ تشرین اول ١٩٠٢

مترجمی:

حسن وصفی

ناشری

درسعادت کتابخانه‌سی صاحبی : آرتین

استانبول

[illegible] مطبعه‌سی — [illegible]

[illegible]

فهرست

أمیل فاکه

آقادمی فرانسه اعضاسندن

لیبرالیزم

یاخود

فردیت و ربحکومت نفس حرکت ایدر

> وجدانی بر اك عالی صورتده ادراك
> وبلی احلدیکرمان جمهوریت نوید اسدی
> ماطهمستدله حرمسکاره سرسب حکره
> وه تسعماسه‌ه نحوه حرب وعدالته
> مصون اولان، قانون وآساسی عمومیه
> حط ایده رضامقی اولنان جمهوریت ،
> وطنك ال زلکیه عموم احون اداره‌سیدر
>
> أمیل لوبه
>
> ۱۲ تشرین اول ۱۹۰۲

مترجمی

حسن وصفی

ناشری

درسعادت کتابخانه‌سی صاحبی آرتس

استانبول

سنجاقیان مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سی ۳۸

۱۳۲۶

برقاچ سوز

اعلان مشروطيت وبالخاصه سوڭ انتخاب صره‌سنده ظهور
ايدرك دفعةً بك موثوق و متعلانه بر فعاليتله دوام ايتمش اولان
مناقشات سياسيه‌يى اوراده سير ايدركن كندى كنديمه دييوردم كه
« ارباب قلمدن هيچ برى بوشلقلرى كشف محرومه مانع براولان
عرفه ستونلرينه نظريات سياسيه سرپمكله مشغول. حريت
شخصيه‌نك حدودى، اقليتده قالمالرك حقى، پارلمنتو اصولى،
حاكميت مليه و سائره كى مسائل مهمه‌يى هركس بردرلو آكلايه‌رق
تفسيرات هريسنده برجهرهٔ عالمانه ايله اصرار ايلكلس حلى
دگل. مسئله‌نك بيلديرمدر حقوق اولان بوعرنده بونلرك
عربى كربى اوروپالى متفكرلرك، بو كتابلكده تردده محل
اولمايان مطلوب ومقطوعلردر. حيات ملتلرمزك تجارب عديده‌نك
محصولى اولان فكر ومطالعلردن استفاده اتمكله عجبا بمدن
لزوم كورمورلر؟ بيلميورلرى كه برمولتو قرنلرله آلتنده
مشروطيته عائد بونه بر ايكى عصردن برى بيريكمش، انجه‌لكلر
اوموده حق اولان مبدو عملى تيجه‌لرچيمده‌حك تجربه دفترلرى
بولدر. نيچون دوشونميورلركه كنديلرى اكثريت قطعه‌سى
فكراً قبالى برملتك افرادندن اولدقلرى حسبيله حقيقت حالده

بوسته‌یه بكلمه‌دیلر . وبونه كلیتی كورك افكار عدم نشر
ایتمكدن مشروطیت وجمهوریتك محاسن ومضاری‌ری آشنه
سطرلر وسطرلرجه یاشامش ملل صمده مؤلفلرینك رأی ومطالعه
لرندن استفاده‌یه . اونلرك آثار علمیه‌لرندن اساس حمایه شباب
اللك‌دها دوغرو وحركتلری مقطعچاره . سیاسی عرضه‌حكده
راست یین و بحث علم اولمق دگل . شارلاتان و معضرت
اولمق لازم .

اصل ه گه‌ك بوكتابی رحه ایله ارمیده ه سداد . عربده
سنده شریعه باشلادیم اورمدن بری تبدیل فكر اقدم
مصلحرده نظر ماسعله كورولی مكی رطالم حادثات سیاسه‌ی ،
اویوریارت كی الیم روصه‌ك مفتاح حلی آرامق بك معنی
وتدبیر اوله‌جقدی . صوكرا ، مثلا فرقه مارعاتك تابع وحمه
تولید ایتمه‌سی ایچون ه كی اوصاف ایله متحلی اوسلسر
لازمدی ؟ حریتك بدرجه‌یه قدر درصدی مصونی محاكم
عثمانیه نصل واستقلال و رلسه عكی اوله‌بیله‌جكدی ؟ مجلس
مبعوثانده اقلتده بولنان فرقه‌لری حمایه ایچك خصوصی رؤسای
سیاسیه طرفندن اهمال اولنه‌بیلیدی ؟ عجبا ملت وكلارینك
پارلمنتو استبدادندن عامت وپارلمنتو خارجنده مودار ی سؤ
استعمالدن محاسی آثاری هانكی مرانا ایله متصف اولمرسه
متوقفدی ؟ اوقدر بویوك رطبه وكورولتو ایله مدامعه اولنان
حاكمیت ملیه فكرینك دشمن حریت اولدیغی بیلیورمیدی ؟

حكومتك حقوق و وظائفى عليه صريح اولمق اوزره هانكيلردن عبارتدر ؟ عجبا مجرد ليبرال و حكومه يه رجال مالك اولمه‌لى ميدر حكمدار ؟

اينه بن بو سورو سؤاللرله حواى و حريت تدريس حريت مطبوعات ، حريتك مختلف اقوامك موقع و درجه‌لرينه كوره حدودلامسى ، حكومت رادكال ، حكومت اشتراكيون وسائره كى مسائل دقيقهٔ اجتماعيه و سياسيه‌نك ايضاحى أمل ايتدكمدن ، مباحث مسئله‌يى سرعتله بويوك و مهارت كوسترن توفيق سيرسماره (ليبراليزم) عنوانلى أثرمه بولندمدن اوكى هيل لسانمزه نقل ايده‌رك علكشرده اوزون زمندن دهاتر حمه‌لك ماليمه تقدم ايمكى ضرورى اولدى . حتى علم و مؤلف كيفيلرله بيله بر مترجمدن ، مقتطف باشقه برشى اوله . مندرى تسليم ايدنلر اميد ايدرم‌كه شو كوچوك خدمتى تقدير ايدرلر

حسن وصفى

— برنجی باب —

حقوق انسانیه

«انسان حر اولرق طوغمشدر . حالبوکه هر یرده زنجیر بند اسارتدر . بو حقیقت، هنوز آکلاشلمامش اولرق طوغمشدر، حالبوکه هر یرده اوتیر . سوزی قدر انجق دوغرو اولهبیلهجك اولان بو سوز ثابت ثابت روسونك . انسانك حر طوغدیغه وهیچ بر یرده حر اولمدیغه . حرینك نامینی وحوسه دائر ماردینی . مقاوله اجتماعیه . اسمندکی اثرلہ املك سطری تشکیل ایدر . بو عین مبادئ حرکت ایتمك دکلم . نکاتلرسه انسان آرهلرله قرنجه‌ره ماه اولهرق حمت ایچنده طوغار وحیث ایچنده طوغمه اسیر طوغمش . یاخود هیچ اولمازسه بك مطیع طوغمش دیکلر . اسکی رسملره طوغرو یوکه‌لرسك اویله حیتلر بولورکه اونلرده یالکز بر آدم امر ایدر . دیکرلری هب اطاعت ایلر . تارلالر آچیق . حیوانات وحشیه وانشقه

رحمتك باشقه انسانلرینه قارشی حرب وجدال احتیاجی دفع ایتمك ایچون دائماً بوكا لزوم قطعی واردر

دها اسكی زمانلری درپیش مطالعه ایدەمیز. زیرا اوحالات عتیقه، هیچ بر وجهله آكاه اوله‌مەدیغمز بو طرزده تحسس حقیقت اوزرینه بی فائده بر علم ماهوق الطبیعه تاریخی مسئله‌سی مصححكسی آچق اولور

دیمك انسان اسیر اولمق طوغمشدر. و سعداد حیات بشریه‌نك شكل طبیعیسیدر. استبدادك شكل ضروری اولدیغی اداماسنده دكل. برق دیلی سیئه، آنجاق امتیازلیه‌ملكی و عموماً آسیات اولدیغی جهتله اصلا ابا عاقله بر انسانلرده‌كی تبدل و تحول استعمامه. اونلری حیوانات سائره‌دن آیریجه بعیر ایدن توحصه‌سه امامیر. حریت شخصیه‌سی اسلوب معدار تمكنی الله ایچاك ایچون حال استبدادی سیرتی استه‌سلرینه بودوی مرمدلرینه نظر تحسن ایله باقیرم. اونلر حاكمك استثنا ایدیلرینه انسانلرك هان كافه‌سی هیچ بر صورتله اطاعت ایتمك استر. بوارروی او درجه افراطه وارديرلر موجوددركه بونلر عسیری استبدادی بهمحال ایجاب ایتدیرمش شی جمیدر ملاحظه‌سیله حساب بشریه‌ی طاعت‌مامه. دیكرلرینده حریته الك كیشی حسة تمكنه‌ی ویرمكه مساعد بر شكل بولمق حصت تحری ایدرلره و آره‌صره اوروپاریه موفق اولورلر. فقط جمعیتك شكل طبیعیسی

استبداد [١] اولدیغندن توقف ومدهش ایجون قاجارک بالاخره سه اوکا عودت بیت وقراری واردر توسرق . محیط وبیندن نشئت ایتمه برکیمیدر مفتوح وعینی . مده چوق نفع بر موم فعال خارجاً رده تهدیدکورمهمك سرطه قواسك عقل ودکاسك سمت ومرصلک انکشاف تامی اثناسنده کندی کندینه موریلیرکه ادارمسنه تابع اولدینی حکومت ـ برآمر . ر هیئت . ر صنف . اکثرت، هرنه ایسه ـ حلق طرفندن ر هرلك حوالته مرشی اولان اطاعتی میلدن ر اطاعی کامله کورمکه محتاجیدر . دکلیدر حو'ماً تولهه ـ اطاعت کاملهنك الزم اولدینی سه کندی کندینه تصدیق ایلر . ومه وصت ادارهنك . موایی حکومت تحت کفاسنده معنی ـ درجهٔ حریت اکتساب ایلر دیگر رحال دها واردرکه کمرالووعدر یعنی شو سال اندیلی حمیاتک عکسه اولهرق دیگر ـ طارحستلر موجوددرکه تولدی تشکل ندن اقوام صنف وساه علیه تابع اولدقلری حکومتلرده قوتدردر باخاصه شمات حریت احلاق وعادات ایله . قوهٔ مرکزیهنك صعیله تولردهده ئسی ایدر مقصد توحرسلر . حکومت علائم زوال اولان کوشکلکلرندن، رحاولرندن سقه رشی دکلدر رتووع حمیاتك تحت المحاث دکلر دیگر سعهٔ حستده متاوب فیسیاب اولمی آسهین .

---

[١] مولف الك حرتیرور حکومترده سه ـ استبداد سه هده ایدسور عط توکه صاحبیره طالع ساعتری خاطرلاتاسی ح و

و شخصی ویا مشترك بر قوت دیمك اولان حریتلری سطر
اشاره آلنه‌جق

تاملە دولتلره تودیع حس اجتماع ، و فعالیت شخصیه
ویا مشترکه ایچون کندی کندیلرینه منحصر وموضوع بر ملك
ایسه‌یی بوقولرسه‌رو عیدرلر. موجود اولمق حقی حائزمیدرلر؟
غیر قابل تملك وفراغ بر مال متشابهه‌سیمیدر؟

روسو ایله وولتەرلسکتا امداك شرطیله بك حقوق مؤلفلره
ارجله مونتسکیو ۱۷۸۹ و ۱۷۹۳ سنه‌لرنده فرانسه مجامع
ملیه‌سنك ، حقوق بشر بیاننامه‌سی ، سرلوحه‌سی آلتنده‌كی
سطرلری بونلر بومشروعیت ، بوحقه مالکیته اساسمشلردر

اونلر ایچون بو حریتلر بر حق ایدی اونلرجه هیچ
کمسه طرفندن تسخیر ... سلطان ایتدیکلرینی کندی
کلك بر حق ، دوا مخارجی سرلو... حرم ایسلمدکه توقف
ایدلەمك بر حق ، افکاری هیچ تماسیه اوغرامەدن کلام ویا
قلم ایله افاده بر حق ، ایسته‌دیکی مذهبك دیمسلوك و آیینلری
سربستجه اجرا ایتمك بر حق ، والحاصل حریت تدریس بر حق ،
حریت اجتماع بر حق ، تملك بر حق عد اولونوردی

حکومت ایسه بو حقوقه بالکر رعایته مکلف دکل ، بونلرك
سربستی اجراسی حمایه‌یه و اجرا ایدن اهل وطنی مدافعه‌یه
مجبور فرض ایدیلیردی بناءعلیه کوروله‌جکدرکه بالفعل بونده
بومکردیم فقط شخصی ویا مشترك حریت وفعالیتلرك بر

حق اولدیغنه دائر دکل . مسئله‌یی بویله تعیین اونی ما بعدی
اثبات ایتمك دیمکدر . چونکه بویله تعیین ایله بك واضح ، بك جاهلی
ساحه‌یه وصول محققدر . مثلا قانونده انسان حائز حقوق دکلدر
انسانك هیچ ، مطلق صورتده هیچ بر حق یوقدر . انسانك
حقی ، دیمك اولدیغی داماً آکلامالیوز . بر حق ؛ نیچین حقدر
انسانه ندر ؟ نیچین طوغان چوجوق وارلغنده بر حق کتیریر ؟
چوجوق بر چوق احساسات ایله طوغارق برحسنه داخل اولور
حسنیت واحتیاجاتی تطمین ایتمك ، طفل بوحیاتی اونده‌ن
قورتارمقله اونی کندیسنه متدار قیلار

فقط حقیقی چوجوغه قارشی مدیون کوسترملك هیچ بر
وجهله ، هیچ بر دلیل ایله ممکن اولمسدر . بر حق ؛ بر حق
مدعیدر ؟ حق اخذ ومعاوله نامه هیچ‌بری اولمالیدر . بن بریله
شونلاری کری جیالامی عهد ایدرم ، بورده مثلا آلتمش غرانق
ویرمك [illegible] جیالاجغه مثلا آلتمش غرانق بورجلو اولورسکز
بونده بندن بوکی طلبه حقم اولور . ایشته برحق . اوبرده
برحق وار ، چونکه برمعاوله‌نامه وار . حقوق نشر طرفدارانی
دیرلرکه [illegible] اولدیغمز حقوق محضا انسان اولمقلیغمزدن
مستندر ، بونه دیمکدر ؟ انسان اولمق انسانه نه‌یه برحق قازاندیریر ؟
انسان طوغارکن آنی اوراده بولمش برحق ایله‌می طوغیور ؟
— فقط بالشامه حق وار دکلی ؟

— نیچون ، نەدن ؟ بو حقیقتی انبا ایتدی ؟ نەدن
کندیسنه برشی ویرملو ؟
— لکن انسانیتە مساعدە ایدرمیکە
— ها ! مادامکه بونی آکلادم بوطرزده دوشونورسەکز
هرکله هم فکرم . فقط بو دنیایه بتون کلن وانسانه قارشی بر طاقم
وظائف ایله مکلفیتدن اول بر طوغان انسان نفس حقوقنه مالك
بولندیغی مسئله‌سی چیقار . حقوق ایله وظائف اوقدر شدتله
متقابل دکلدر . بتون طوغان برحقوقه قارشی طوغدیغم مرحمت ،
اولك بالآخره انا الحق حسنی ملاحظه‌ی بو حقوقی
صاحبه ، علم وتربیه حمت ایچنده اوکا بر تابعه سوق
ایدر اوت ، بو مرحمت وملاحظه بولری تابعه سوق ایدر
فقط احسان ایجز حقوق کیمسه‌دن آلاحمل اولمدیغی جهتله
هیچ برحق ادعا ایدمز آکلاشیلدیکی معاوله‌نامه ایله تعین
ایتمەیین هرحق بوش بر ادعادن عبارت ...
ایشته بونك ایچوندرکه روسونك معتقدسز بوساحته
حقوق مولد وتأسیس ایتمك ایچون انسانلر آرەسنده بر معاوله
ابتدائیه ، ایجادیه قائل ... فقط بونکه حاجت واردر .
اساساً بو حقوق موجود دکلدر ... بو حقوق مفروضه‌نك
بیهوده‌لکی ، معاصرلری دکلدرکه افکاری بر مقاوله عجیبه ایله
غیر موجود ، غیر ممکن وانسان تجربه‌سه سوق ایتمدر . خلاصه
حقیقت شودر . الحق حقیت ایچنده ... سلی انسان ... اما

استدیکی حدده، انجق اعضای سائره‌نك معاونتنه تقدم ایده‌میه‌جك
درکوتا حق دعوایه مالك دکلدر. انسان دائما اوتنقجه کندیسنه
هیچ کیمسه بورجلو اولماز

« حقوق بشر بیاننامه‌سی » محررلرینه اساساً همفکر
اولدیغمی سویلدم. فقط هانکی جهتدن و نه‌یوه همفکر اولدیغم
اشاغیده کوروله‌جکدر

انسانلره انسان اولدقلری حیثیتله ویریلمسی لازم کلن انسان
حقوقنك و اهلیتنك ادعاسنه اصرار ایتدکلری مسئله‌لر بو بونده
تدقیقه دکمش، بعضیلری ، بر طاقم بتمز حقه سالکدرلر
متولدر. بو محررلر مجموعه حقوق اساسیه‌یی مستمر دون
اساسیه‌یی بلرکی بر حقوق موادی سیولش ، بر ده
حقوقلری یکتر، دیکر برده مجدد اتمشلردر. آثاری تاریخی
واقعه‌در

اولا حقوق اساسیه ایله حقوق اهلیه‌یی بر فرد واحده
حقوق ایله ملت حقوقی قاریشدیرمشلردر. حقوق اساسیه
ـ اونلره نظراً ـ حریت، مساوات، امنیت و حق ملك، دن
عبارتدر. بری ، هر ملتك حقیده کرك دوغریدن دوغرییه
کرك وکیللری کندی اداره ایتمکدر. بوکا ده آیریجه بری
فقط حقوق اساسیه ایله حقوق اهالی هیچ بر زمان قابل تألیف
دکلدر ، اونلر عادتا حال محاربه‌ده‌در. اکر اهالینك ، ملتك
حق « حقوق بشر بیاننامه‌سی » محررلرینك ادعاسی وجهله

حاكمیت ایسه ملت حق حاكمیتنه كوكمزلر حقوق افرادی
قطع و اهمال ایده‌میه‌جكلر. هم فرد واحدك هم جمعیتك حقوقی
عینی پرده‌ده سایار و ادعا ایدرلر. ملته حاكمیت، افراده حریت حقی
بخش ایتمك صو ایله آتشی بر یره قویوب، لطفاً ای كچینیكز،
دیه خاصمانه رجاده بولنمه دیمكدر. انتخاب، انتخاب ایتمك لازم.
دموقراط اولمق، روسو كبی حركت ایتمك و ملت حاكمدر
كندی كندینه حدود وكیللری، ممیزی و سلطه‌سی استدیكی
یه‌بیلیر، سیرمشولدر. بناء علیه افرادك هیچ برحقی یوقدر،
دیمك؛ یاخود لیبرال اولمق، مونتسكیو كبی حركت ایتمك
و هر انسان، انسان اولمق حیثیله، مقدس و غیر قابل علیك
و فراغ بعض حقوقه مالكدر. بو حقوقه هرهانكی بر وجه
تعرض اولونسه هیچ بر حكومت طوغری حقی حائز دكلدر.
حاكمیت یوقدر، حكومت، واجب التعقیب و غیرقابل اولان
حقوق ایله تحدید ایدلمش طار بر دائره داخلنده حركته
مجبوردر، دیمك. فقط، حقوقشر ساماحه‌سی، عصرلری
هم دموقراط، هم لیبرال اولمقلرینی، حاكمیت ملیه ایله
حریت شخصیه‌نك متساویاً لزومنه قانع اولمقلری آثارلرنده
سابق بر ماهیت احكام وار. طریقی اولمان مسئله‌لره گلنجه
بونلرده آكاهدر. حاكمیت ملتدر بحث اولنمامش. حقوق
اساسیه‌نی حصر ایدلمش مسئی مطالعه ایتمه‌مز. حقوق اساسیه
اساساً موجود اولدیغی حیثیله بونلردن بحث ایتمك ایستدیكی

رضا ایجاداته باسلانیلیر ، ایجاده مانع قالنجه‌ده حقوق ده کوره
بك حقوق ور کتاب ایجمیه‌جك درجه‌ده آز کوسترلیر ،
تعدادی طبقه‌یه کوره اولور ، مقداری کندی آرزولری نسبتنده
ایدر. اسه بوایکی آرک تحریرلریده حقوق اساسیه‌ی حریت
مساوات ، امنیت وحق تملکدن عبارت ملق ایتمشلردر. موضوع
بحث اولانلری دیگر حقوق اولدرجه قدرت حقله تحدید
استعمال ایدیلمکده عجبا حریت تعلیم وتدریس و حمند. •
تحریر حق تفکر ، حق سربستی کلام وحق تحریردن حث
ادعیورلر. لکن حریت تدریسه دائر ونی سویلیورلر. وحق
حق تفکر ایله حق سربستی کلام وحق تحریرده طبیعه طبیعه
ومعروریه‌سی کبی ملی اعتقادلر. بونه هیچ نظر اعتباره
آلمامسی • ، حقوق نظر ساسامه‌سی ، تحریرلوست دخمه
ادارهٔ مدنیه‌ده تصدیق ایدمه‌سی . حك وامال ایمش حقوق
نظر احسنه آلمدیری و حریت مدرس کبی دائماً ومحله‌ده
قبول ایدلمش ، موجود و حق بالطبع دوشونه‌جکلری مرس
ایجك دوغرو اولمدیری؟ احتمال بونهدر ، فقط بیلمه‌مورکه

حریت اجتماع انسان ایچون وحضدر • بوایکی مجموعه
وبدرده بحث یوق یالکز ساکنانه اجتماع حق ایله مختلف
مذهب آیینلری سربستجه اجرا ، حقندن بحث ایدیلمور
حالبوکه حق اجتماع نسقه‌سدر وحقی انسدکلرس ملی
بالاختیار کندلرندن تعیدی ایدیورلر • بوکا مولاحه اساسه‌جم

كلور. چونكه بو محررلرصوك درجه‌ده اصالت‌علمداری اولمـ
قلرندن بوكی احتماعلرده اصحاب اصالتك تحم تهديدا كه سله‌حكلری
خاطردن جیقارمق ایستمرلردی كيم بیلیر. ملكه بوله دكل
مالكر بیلمن برتی وارسه بوانكی آرده حق احتماعك حقوق
سائره میاسده سدد ایمله‌سیدر

حقوق‌ملكاتمای املیه‌میلمسی‌حق حقوق‌اساسیه‌دن معدودمیدر؟
بمه عیی‌سكوت صوكرا حقوق‌اساسیه‌دن اولدی اوره مساوات
وتملكی اوكه سوریبورلر . ه تملك انسانك رحیدر ه دیبورلر
بی انسان كندوب كلكه وامنت ایجده یشامغه حر اولمی
حقی حائز اولدینی كی تملك ایمك حقی‌ده حائزدر دیكمی
ایستیورلر ؟ بوتك صححی معاسمهٔ اموالدر

ه حقوق بشر بیاسامسی ه محرری شبهه‌سز بومكرده
دكل امیلر اومر . ر شته تملك وتصرف ایجمن‌اولان كيمسه
مالی . ممكتی محافظه حصه صاحبدر . بومال وملكه كمسه
طوقمامار دیه‌ك ایسته‌مشلردر فقط ماقكر . مسئله اورمان
ه رلك كسب امیبور. معس انسانلرك ر نوع امیازی
ه انسانك ر حق ه كی كوسترلمش اولیور ایته ایصاح
اولنمایه‌حق شی

ه مساوات ه انسانك رحقیدر ه سورله‌ شوی انسانلرك
مساوی اولدیی وسادٌ علیه سم موقده بولنان كمسه‌نك حقمی
غصب ایلدیكی فكری‌نی افاده اولنق ایستیور؟ اكر بوبله ایسه

بونلرده صحيحي مطلق بر صورتده هيچ اموال اولور بوراده
مؤلفلر في الحقيقه مقصدلرى ايضاح بيان ايتدكلرى حق تحديد
ايچون شو سوزى علاوه ايتمشلردر

« بالجمله انسانلر خلقة و هر نوع نظرده مساويدرلر — دوس،
ايستر حمايه ايستر جزاده اهمى هر كس ايچون بردر — باجمله
افراد ملت ، دولت مأمورلرينه سياسةً قبول اولونورلر » ديمكدر.
حق مساوات بو درجه‌ده امور مؤلفلرك مساوات ماده‌سى هيچ
تعويل ايتدكلرى صوكرا وحق كى تكيه ايتدكلرى سويلمكه لزوم
كورورم « خلقة مساوى » سوزى بوش بلامعنى عبارتدر ،
كوللمچ رسامتجه‌لكله طولو هر نوع نظرده « معنى عمرلرى
اساس فكرى تشكيل ايديور فقط عمرلرى دوشونه‌ميورلركه
انسانلر حكومت ، عدليه وضابطه نظرنده مساوى اولورسه
الحق اونلر حقيقةً هر نوع نظرمحده مساوى اوله‌بيليرلر ،
حالبوكه حكومت ، عدليه وضابطه نظرنده مساوى اوله‌بيلمه‌لرى
ايچون قوت ، عقل ، مناسبات ، ثروت اعتباريله صحيحاً مساوى
اولملرى اقتضا ايدر . بونلرده مساوات صحيحه اولمدقجه هر نوع
نظرده‌كى مساوات يك احمقدر ، حتى كاذب برشى حكمنده
قالير . دولت مأمورلرينه مونتاولمق كيفيتى‌ده بويله . بر بيه
وساطه ثروته ، حكومتك حمايه وتوجهنه تابع قالديقجه
مساوات حسيه موجود اولمازسه حتى سوزى كيف
ايدمز . حتى مساوات حقيقيه موجود اولسه بيله حكومت

بتی قلمه‌حسنی مأمورلری سه دوستلریسه ویره‌حکز.

سور بونلردن استخراج ایتدیکم مساوات موضوعه حیقارلیه‌سر . بالاستحقاق‌عکس اولسه طوتیله‌مار وحشی‌اولدیعندن قطعیاً بر حق دکلدر حتی مملکته تماماً ویرلمه‌سلمسی ومحفوظ قلمسی مشروطدر امنیت وحق کی بلی ایدیله‌بیلیرد بر امنیت واحده مشترك حقی حائز اوله‌بیلیرم مساوات انسه برحق دکلدر مرصا بیله‌جکم که بن هرکسه مساوی اولمق حقی حائزم و حق حائز اوله‌بیلیرم . اکر مساوی اولمه معتد ایسه‌م نکا سویلیدیه‌بیلیر مسرت رجال قدر دکل اوله‌جقکر واردر و اوت . اکر اولمك قدر دکل اسم اوسه مالکم دیرم لایموت اولمق اورده بو لمش برآرده بویله مداحه مکرر بولوعاملیدی ایشته مسئله بویله یا کش تمعمق وهرمقاوله‌نامه‌یه تقدیم ایدن بر طاقم حقوق موهومه تصور ایدلیبکمدن . حقوق بشر بیاننامه‌سی ، محررلری مسادمه تابع مامشلر ، کریوه‌ره دوشمشلردر ترتیب ایدکلری حقوق لیسه‌سی تماماً کمعدر هم بوك معتبر کبی اولدیی داماً سکرمده اکلاشلدی ١٧٨٩ – ١٧٩٣ حقوقه رجالك اررولرسه ، میلرینه . کیملرسه کوره دیکر برطاقم حقوق علاوه ایلدی حتی ١٨٤٨ ده جدول حقوقه ، بالسحق حق ، ایله ، مساوت کورمك ، حق‌ده درج اولندی شهمسر انسانك چالیشمه ، بر ایش کورمکه حق واردر . اکر ایش وارسه معاوت کورمك حقنه کلنجه

اوله بر حق یوقدر . مساوات انسانلرجه بر وظیفهٔ مرجحدر .
فقط حقه مقابل دکل . برلك مساوات کورمکه شویله حقه مکرر
کوجوك برتشکر وار . اکر حقنه اهلی حقنده انسانلردن
ایسه‌کز برلك بوحقکزی طامحه حاضرم . فقط برده هرکی
احق حیاتکزی قراعقله ؛ کیفما اسدیکرسه بوکون مروت
و حتاج ایجنده بولندیکردن طولای کمسه هیچ حقله بشی
استعاره ایده‌حککز . ب وحتی حسب وسعهٔ مرحب سوقله
بره مساواته توسعه مجبورز . فقط بو رجعده ماطلی ؟ دفعاً
بررا هانکی صنعته داهکز ؟ دیك بو حقده سوز او دیکر
حقوق محترمه ومحاهدن ایشی سون بوحقوق رطالم آرەولردکه
مومئلمك . بالك اوله‌بیلمك ایجون حق لباس ظاهری آلتنده
رسماً قانون اساسلره کچریلکمدر . فقط بونك نتیجه‌سی هبا
ومهلکه‌لی اولدیغی تکرار ایده‌یم . فی الحقیقه تصادفاً ملك ایه
مساواتك بر حق اولدیغی طرمق امکان مطلبیه صاحب بنك
نوبه معرور برداموه اسناد ایدرك بر واموال مملکتك تعیینی
طلب ایتلریه سبب اولور . مادامکه انسان ایستدیکی ساعتده
اوراتوب‌عتق حقی حائز اولدیغی کی تملك ایتمك حقی‌ده حائزدر .
بالجمله اموالی بر تقسیم ایدیکز . موجود عمومك بد اسعادهٔ منتظر
کمسه ترك ایدیکزکه هرکس بر سیئه تملك ایتمش اولسون
مادامکه مساوات الملك برحیدروتون انسانلر حلقةً مساویدر .
قانون طبیعی تحریب ایدن بوحقی بیقکز زیرا بوحقده علم
مساواتدن نشئه برشی حکم سورمیور .

قانون نظرنده‌كی مساواتی كافی كورمه‌مكره زيرا بو مساوات
اساساً اعتبار رتبی اولمقله برابر مساوات حقیقیه‌نڭ موجود
اولمه‌مسنی سوقوق اولمقدن عبارت قالیور . والحاصل
ثروته اموالڭ ملاحظه طبیعت مساعده ایتدیكی درجه‌ده
مساوات حقیقیه‌یی تأسیسه چالشملیدر ـ والخ

«حقوق بشر بیاننامه‌سی» محررلرینه آره‌مزده كرچه
مسئله‌نك دیكر وجهی اعتباریله بر اختلاف موجود اولوب
محررین مذكوره عامله لیبرالزمك شرائط واجباتنه كوره
حركت ایتمك استعمالر ایسه‌ده بز اونلرك [illegible] اولسه‌مز
مسئله‌یی باشقه بوینه تدقیق ایدرده

والحاصل انسانك حق بوقدر [illegible] مثادیمز واوده بر
نتایج‌بعیده‌مز بوحیثده كه بلكه‌حقوق حائزدر حیثك حق
غیر معین [illegible] حوسكه محدوددر . بوبرد هانكی حق هانكی
واسطه ایله بوحقوقدن ایمه‌یلیر ؟ هیچ [illegible] موضوع
اله حتسدن آله‌جق معنی سندی كیم قویدی ؟ حوحقوق [illegible]
یالكزدر ادعا ایلدیكی حق مطلق عصب ایدن [illegible]
بوتستوی ایدمجك ؟ حیث بو [illegible] ایله استهرا ایلر دیمك
هرحه مالك اولان [illegible] چونكه ، اولا هیچ كمسه
حائز حق دكلدر ثانیاً ، حیث حائز حقوق اولمامه‌یدی بالفعل
مه بوحقوقه مالك بوله‌جقدی . اوحالده بوحقوق اوكا نحتی
ایدمز ، و بوحقوقدن هانكلری هانكی مقاصده استعمال ایتمسی
لازم كله‌جكی تدقیقه قویوامز

— ايكنجى باب —

حقوق حكومت

حكومت داخله حقوقه مالكدر ديمشدك . بونك تفرعاتنه
وارهبيلمك ايچون مقصد حكومتى تحرى ايتمليدر . بو مقصد وغايه
لر اعتباريله آنلقده حكومتك حقوقى هانكى درجهيه قدر
استعمال ايلمسى مشروع اولهبيلهجكنى اكلاشلمش نتيجه مصدر
اولورلر

حكومت محاربات خارجيهده ، حاضر وياخود حاضر
تهديدكار ويا ساكن دشمنلره قارشى ومدافعهدن اتحاديهمدر
حيثيت حكومتك مسئله برشى دكلدر . زيرا بو ضرورت مدافعه
اولمامهيدى حكومتك وجودى ايچون هيچ برسبب كورولهمز
وحكومت اعلى احتمالات اولهرق موجود سه اولهمزدى . زيرا
افق وطنك اوتهسنده ملتك موقعى دشمنلر طرفندن و هجومه
معروض قالمق قورقوسى ، دائما تحصن ايتمك احتياجى اولماسه
يدى وحقوق السلطه طوپلانمز . اوتمهدن بونلره درجهلر

بیلن ایدرلر . وطنلرینه اکثره بویوك راحتیت ویرن ریشلر
مولو انتخاب ایلرلر هرنوع مستقدلره . ویرکوره . آثاریه‌لره
قاتلانیرلرمیدی؟ اوت بوکوروشیلره بیهوده یره تحمل ایتملردی
اونلره محبوس مرتبه‌لاری املنه؟ انسانلر کوری ابقا اتمك،
بر اورمانی آچق ، برطاقلی موروتق . بوللرطری سپهی وما
ناحیه‌لك سپیلری وطنلرینه رعایه مجبور اتمك ایچون بالاجماع
رهیئت اتحادیه تشکیل ، آره‌لرینه حدث ایدن اختلافلری حل
ولسونه ایده‌جك ، یاخود اختلاف حکومته مدار ویرمه‌جك
حاکملر نصب وتعیین ایده‌سلرلر ، هیچ بو حکمت دکل . ای
رتب ایدلمش رموسولعدر . اساساً حصب دمل شی ردری
طلچیان واولاده طابیه‌جی اولان عموقوانیه وعی ؤساته
طاعت ایتملری ایچون اوله هیچ رسب کوروله‌مز کمسه‌لر
اجتماعیه حاصل اوور . بونه رحمت د موجود بهدکار
ومحدود ماس کوسته‌مز ممکن اولان دسترلره عرسی عمله‌یی
مدافعه احتیاجدن تولد ایدر . حصت فتح ایله الحاق سابق
اله وجود بوله بیلرسه‌ده عاقبة موجودیت ایده‌بیلمك ایچون
مه دسس موجودیتی لازمدر .

اکر انسانلر صلح ومسالمت طرفداری اولسه‌یدیلر بر
یورده حدود کوروله‌میه‌جك . وطن دیبلن شیده موجود
اولمیه‌جق ایدی . رطانم سوسیالیستلر ، آنارشیستلر ، کوسموپولیتك
فکر ومسلکی قبول ایدنلر ، یره باتسین حرب ! یره باتسین

وطنی ده دیکرلری کبی عاقلانه حقلی ایدنلر تکمیل محاربه‌لرك
خاطره‌سی . آتیده بر ظالم حربلرك ظهوری احتمال موجود ایسه
وطنی . وطنلری اداره ایتمیور . وطنی بر طمع حکمنی
سوردر اسمان حریص وحرق سور . حیوان اولماسه‌ده
وطنی دیسلی سببده موجود اوله‌جقدر . بالکز کوچوك
مملکتلر . مردستقلر اوله‌جق و بو مملکتلر رجاله بر
وادیه . راوویه . رقیم اسائره مختار ایده‌جك و بونلرك
دکل بالکز لسان وبیوك لسانلری حق عادلری طبیعیه‌ده
راوله‌جق وهیچ بری دیکرلرینه مجهول بر شخص حکمنده
قاله‌جقدر . بیوك بر قوم . بیوك بر وطن فکری . حریص
ومنافع متفع رومه‌سو دولته حقیقی صرور ملك دائما حس
ایدلمیه وکوچوك بر قوم ایچون کندینی چوق بیوکیله حرب .
واو بیوك قوم طرفندن رعوبه محروس ملاییی تعدی‌ده
استقلالی محافظه ایده‌بیلمك ممکن اوله‌مسه اکلاشه‌سلر
شمدی مبحثه کله‌لم . بیوك دولتك هدف توجهی نه اوله‌جقدر؟
طبی بو قریبه بو مملکتلر کوچوك مملکتلر مقصدنده مداومه
ملت ایچون تشکل ایدن بیوك دولتلرك مقصدی بر آرایه کترمك
دکلی؟

کوچوك وبیوك دولتلرك مقصدلری آراسنده اولنقجه شدید
برمباینت وار . بو مقصدلر کرچه تمامیله و بر بریه ضد دکلسه‌لرده
هم آهنک دکلدرلر . کوچوك بر دولتك تعقیب ایده‌جکی

مقصد بيوك بر دولت طرفندن ، محصا بو دولت بيوك اولديغى
ايچون موقع معلة جيسارينامز كوچوك بر دولتده هان همان
هرشينك دولت مرحله باتمسنده رأيى يوق كبيدر او ،
بكرمى بهاتت اوتور كلومترو مربعندعلته اولمان بر اووريده
عادتا بر مرداسلو أسمس ايدن آدملر ، بو يرده سويلديكم
وجهله ، عن طسته عن عادله ، اكثريا عن دسه ، عن
لسانه ، حتى عن بيوة تلعله مثلت اولور . اوحالده بو آدملرك
دينه عليم وبدرسه ، آنجاى ضرورى وله حق‌دايه متعلق
مسائل مشتركا رقابت اثارى هيچ ، عدورى داعى دكلدر
بوئله بر يرده ، بونلر كوچوك بر صعطاه ماده كه هركس عن
طررده دوشونور . هرشينك دولت يديه ولسن كمسه بر محدد
اولماز كوجب دولتلرده مطلقت اداره مشروعدر حوبكه
غير مشروعدر اى ، كورل وبا ذمه‌لدر ديك استمورم
مشروعدر ديورم چونكه كمسه ، شكايت بيله اتمز
دولتده كمدى كندسه وكمى اعيتورم ؟ ، سؤالى
سورابيلير

حالبوكه بيوك دولتلرده هرصا صرماف وبركوسه متعلق
قانونلر وضع اتدرسكركه عادتلرسه موافق اولدسى ايچون
كوليلرى عموم ، رغبت واحساسه رلادمسله ميلرى بوندبى
ايچون شهرليلرى داعدارايدر اديلمدكز ه بونلر تسليم ايسه كره
اهاليك تكاملك عاداتى ادامه وتقويه ايتش . تكشف مرتق حل
ايتمش اولورسكر

بناءً علیه ، بیوك دولتك تعقیب ایده‌جك ایکی مقصدی
واردر . بونلردن بری کوچوك ، دیکری بیوك دولتلرك تعقیب
ایده‌جکلری مقصدلردر . دیمك که دوغرو سویلمك لازم کلیرسه
بیوك دولتك ایکی مقصدی واردر : بری کوچوك دولتك حد
معروفنه ارجاع ایلمك مقصدی ، دیکری بیوك دولتك هدف
توجهی . هیچ بر موهوم طرفدن تهدید کورمه‌ین کوچوك بر
دولتك تعقیب ایده‌جکی غایه نه اوله‌جقدر ؟ موجود و مستریح
اولمق . اوحالده کوچوك بر دولته لازم اولان شی سوده‌لرده
اشتمام و آسایش حالنی وقایه‌سی ، وطنداشلر بیننده ظهور
ایدن اختلافلرك اولمدن حل و تسویه‌سی ایچون بر محاکمه
وعدلیه‌نك وجودیدر . کوچوك دولت کندسنه لازمه‌جه قشونی
وضعلر دها تحمیل ایتمه‌سلیدر . بونلر امور دینیه ایله ، تعلیم
وتدریس خصوصاتیله اشتغال . صنایع عمومیه‌نك ترقیسی مانیسه ،
حفظ الصحة عمومیه تجارتکی سیلردر . دعلی کوچوك بر دولت
ایچون اساساً لازم اولان شی محاکمه ایله عدلیه‌دن عبارتدر
بونلر دولتلره کلنجه بونلرده کوچوك بر دولت ایچون مستقل
ایجاب ایدن محاکمه ایله عدلیه‌یه بیوك دولتلرك موجودیتلرینی
حس ایتدیرن ضرورتلك تولید ایده‌جکی تشکیلات و بونلر
علاوه اولنور . شوکوردیککز بیوك دولت نیچون موجوددر ؟
کندینی تهدیددن بری حالی قلماس موقتی قوموسلرینه امنیت
ایده‌مدیکی ایچون دکلمی ؟ اوحالده بیوك بر دولتك تعقیب ایده‌جکی

مقصد ، اولا اسنا و آسایش تأمینی، ثانیاً ملتك مدافعه‌سیدر،
یعنی ضابطه وعدلیه تشکیل ، قوای حربیه احضاریدر دها
صوکره هیچ برشیئه لزوم یوقدر بالعکس بوسویلنن شیلری
تأمین ایچون بر پاره‌یه احتیاج واردر دیمك بیوك بر دولتده مشهود
اوله‌جق بر بودجه ، ضابطه ، عدلیه واردودن عبارتدر دها
صوکره ؟ دها صوکره هیچ برشی قالدی حاله شیلر نیله
ملحق مقصدی ، حق تجاوز ایتمکدر

حکومت بالجمله حقوقی حائزدر ، دعشتم فقط هیچ بر
احتیاجه قابل اولمیان بر حق استعمال ایتمك ، هیچ بر لزوم
اولمدیغی حالده محضا استعمال ایتمك دوغمه مالکیت ایچون برحق
استعماله قلقیشمق حقه معارض برکیمسه‌در مثلا بن مدافعه
مشروعه حقنه مالکم اگر صوقاقده کزدیکم زمان بوحقی
استعمال ایدرسه‌م ناموسکار برآدم ، یوق اگر هیچ سومدیکم
آدمدن حقمی اخذاً تخلیص ایچون حاضر اله کچمش بوروستك
تخش ایتدیکی کیرلی تمویت ایله ، بك چابوق ، حق هور
تهدید اولنور اولماز بو حق استعماله حالیسه‌م ناموسلی
برآدم عد اولنه‌م فی الواقع بن حقمی تجاوز ایلمه‌دم فقط
ناموسسزلق ایلدم

کذلك دولت ، بالجمله حقوقه مالکیته حدی بر صورتده
اعتراض ایتمك غیر قابل اولدیسدن طولایی وظیفه‌سك قطعیاً
ایجاب ایتدیرمدیکی حقوقی استعمال ایدرسه حقی تجاوز

اتمامش . فقط حد طبیعیسی آشمش . کندی عطولیتی ایچون بر مسعمدك حوشنه کیمه‌جك آغیر ، عقر رتبی یاپش اولور

زیرا ، دها ایلنکره دول هرشیدن اول تدقیق وحمایه مقتدر اوله‌بدی کندیسك اساساً بنا رسی اوندمی مسندمی اقرمیدی ؟ مادام‌که دول ردوادر ، هرحالده بنا رسید. حوسکه ردوا بیوك ردردعن ، سول رحالعدن قورتولمق امحوں اتحاد اولمش کوجولردرد ، کوحوك ر حالقدر دول ، طبع حسکحوی مرشمهالکدن خلاص اولمق ' و . ره ' له مرید اتحاد ایدنکی ردوادر ، حارشدره افرادی صقار ، بوحقلری سنه اشکل‌اولور اوطردن حاطریك ویرمك ایسمدیکی زهی طلب اندر ، بك مساح یرور رآدی حق حریه دعوت ایلر ، اله هیچ سومدیکی سلاحلری طوتوشدرور دیك دولت ، کندیسه تشکره بورحلی اولمدیر سائل حرمت ، صوروی ردرددر ، رره . ر مطیع مشاهده‌مدر حد دانسده ای رتبی اولیاں توقیلمحلر ، توسلاحلره صرمعلری توجه ایده‌حك کیمه‌لره هالق بایمه عصوص رر آلندرلر ، فقط کندیلری طاسیبامرده هالق بایمه ماشلارل

اکر دولت کندی کندیسه تو سوزلری سویله‌بیسه‌دی اساساً بنا اولان رشتك عکس مرتبه آرحا اولمسی لازم که حکی قدیر ایدر واوکا کوره حرکت ایدردی فقط دولتلر نشمه

دولو عاكه ايدرلر ودېرلركه . . ر حوق امور ومعاملاتك
ايفاسيله سعى‌لرى صميور ايسه‌لده بو صا حركتلرى
جبر حوالمرله . بمراه مسامله‌مرله . دده واحسنه‌مرله .
نتيجه‌مره قرسى هيچ اسيكمديكمزدقت واهماملرمرله اوتيور .
فقط بو ولتسوسى اوتوتاملى كهداغا آلداهيلير دولتحه
ضرورت و احتياجت وحوده كيردىكى اعمال وآثار مثلاً
مقى ايسه‌ده آثار حره دكلى .صورده وحوده كتردكه .
تعقيب ايديله‌جك مقصدك عكسه حدمت ايتمكه معروض اوله‌بيلير
بالخاصه حيات عموميه‌ده بو حال سدله نظره حارلر قرسكرده
بولنان سحص واحده بر آيلك بدسلمك . اوت محلوط ايدر .
سلمك ايچون انكرده اولنقحه امر بر واسطه وار . اوده
ده كندوت ده آرزو ايدمكى كديسدن صور معدر حالبوكه
رحم عمسه . سوں سكه مملكتك هانكى نوع نم وحهات
ايله‌محمون اولدىسه حكى سى . كرلساوره اله كرمساوره‌ده
اولمحه مسكلدر اكر سكه‌ٔ مملكته استشاره ايچرمه‌كر
ايستدكلرى سيئى كوره سلمك ايچون مرده چوق سوركورلر
وحودى لازم كلير استشاره ايتدكه بالكر ادواق حصوصه
كرى بر اتحاد ايده سله‌حككردن بيوك حطالره دوشه‌حككر
طبيعيدر اكر سكه‌ٔ مملكته استشاره ايدرمه‌كر معدد حوالر
آله‌حككر جمله اسى اتحاده متردد قاله‌جككر فقط ديه
حككركه . اكثريتك حوالمرى يوقى ؟ اونلر ترجيح

اولنور فقط اکثریت عموم ایدرك کرچه دائما بیوك بر
قسم اهالینك کوجك بر ملتك اکثریتی اولوردی . یا او خطری
مربیلر حصلنده موافقتکر اولملری . حتی او اکثریتکده
احتیاجاتی ایله اك هدیره مصدر اولمالری ایسه احیان
ابواق حصوصه کره اك رتبه موافق ایمی رأیلری موضع اجرایه
قویمق مکرمدیسکز دائماً مصححه هب موافق اولهجقدر
اورمز دائماً ویرمك استدیککز سنینك طلب یعنی محبوب
انتخاب ایدن هایه توسلدن کری قلیه جقسکز بو موربه سه
عیوب خطار ایلمس اولهجقدر بوندن آکلاشیلیرکه ، دولت
کندی بردرد مروری ، بر دوای سلامت بخش کی تلقی
ایدرك وظائف طبیعیه سنه اکتفا ایلمک ، یعنی نه تحوب وجود
بولمسی ایسه دلکر اونی دوشونمکه اکریور اوسق راحتمزی
بولورسه مملکتك اورتمی عنف اولمه محقق سبب اوله جق
اشیاری کورمکه ، اوت بالکز بونلری دوشونمکه بونلری
ایفایه مجبوردر

بو وظائف طبیعیه سیاسیه عدلیه ومدافعهٔ مملکتدن
عبارتدر بونلرك ماعداسی دولتك وظیفه سی دکل بوش بر
ادعاسیدر

دیمك دولت وظیفه سندن خارج عد ایدیکمز شئلری یاپه جق
اولورسه اتی بر مأمور ، اتی بر خادم وطن دکل ، برهوسکار
عشق امور حکمسنده علیر دولتدن بر بوقدر افراط عیوب

تکلمه‌یز ورا هرافراط عبرت، هرفرط اهتمام انسانلری صمه‌حو مؤلم عادتلر تولید ایدر

دولت دیلن سه‌نی شو طرزده تفهم و تلقی ایدیسم اداره حکومت‌حقنده مصوفانه فکرلرسلین نص دیلسوطرلدودافلری اورزنده ونسم صرحت ملیته‌حکنر اوتلرث فکریجه دولت هانرسی، رمرص ضروری، ودرد سلامتحتا دکل، ر ممت عظماد اوطر انجون، هرد دیلن شی موجودنکلدر هرد دولت فکری، دولت موجودی ایجه‌نده، دولته رچپلمسی، دولته هیمش اوله‌رق موجود اوله‌بیلیر اراده روح ویرن دوشندر آیری دساش ر قارنحه، ر آری نصل رحانوار اسه محرد یشانان راسته‌رده رحانوار، دها دوغروسی ر هیچدر ر آری روحی یوقدر ر قوغان روحی واردر دولت رم دیکر ساحهٔ اعمالی، محیط حرکاتی دکل، ره بلقیات مخش ایدن، ارواح خصوصه‌سنه، حیز رده ارواح خصوصه نامی آلتنده تولنان اسکال ظاهریه‌یه حتی وجود ویرن ر روح مرکزیدر

مثلاً علیه اروحی، شخصی لوقتن مبع ایجلی، یاحود دها آیمی ارواح مذکوره اساساً هیچ موجود اولندیسدن بوعدم موجودیتریه صاحبلری اعاع اتلی

بوقاعدهٔ اصلیه، تطلق حرکت ادلجه آرتق صاحس، ر ه دوشونیورم؟، دیه‌نکر ورا ه سر، ه ر موجود دکلر ونوك ایجون دوشونمیز

بونی سویلەمکده‌یز . حکومت نه دوشونور ، دیمکدر
دها دوغرو اولور . زیرا مملکتك روحی حکومتده‌در
انسانك دكل . یالکز مملکتك . ایچنده یاشادیغمز برخیالك
روحی واردر .

یك اعلا . فقط بوملوملر دوشونورلرمیکه ، مسئله بوراده
موضوع بحث ایدیلدیکه آرتق حقوق افراددن دكل ، حقوق
حکومتدن‌ده دم اورمامالی . زیرا حکومت حائز حقوق ایسه
آلاحقل دیکرلرینه فدا بولنابلك برحیلهٔ بیلمز كیم . برحلملر
. انسانلر . . ارواح خصوصه اسكی ظاهرینی ده دوشونورسکه
بو ململرك فکرنجه . موجود دکلرکه . . هیچ . .
اسکی ظاهرید او حالده عقل برحل اوله‌بیلیر ؟

بوململرك فکری مول اندیشه حکومت آرتق بشکر
ایسته‌دیکی بایی دکل فقط هیچ‌بری بریده هیچ‌ینی دوشونمك
محویتنده دایر . حونکه حکومت حرحنده تیلالر هربی و
کولکه هر دوشونیلن بر حال . والحاصل عدم موجود
. ده‌یلدر

کندی سربستمعکر على الحق بك‌حوق کیمسه‌ری اعمال
املی . ویك كلفاحه ولی بوتوتمه بكا لزوم‌دن‌دن مسوق
اطلبه برشکلده کورونیور .

کندیمی بر قرعه ویا آری فرض ایدیم ـ بونده کوچ
اثبات ایدرلرا ـ وحمیت تریدی وحمت جوابه‌لق ایلدم

بیله قارنجه‌لرك و آریلرك احوالنی تدقیق ایلدکدن صوکره هیچ دیمه‌مکه ، انکر قارنجه بوواسه ، بوناه عائد بر روح وار ، وقارنجه‌لر ، آریلر آری آری آندقلری قدرده روحسزدرلر قارنجه بووالریله ، فکر ویت مراد ایدرلك ، آریجه بر روحی وار میدر . فقط قارنجه‌لرك روحی یالکز بومراد ایله ، بر دائمادر . بوروحك وظیفه‌سی ، بوفکر ویت ، اوراق حجره‌لرنی دولدیرمق ، کوچوك قارنجه‌لری بسلمك ، بووانی محافظه ایتمکدن عبارتدر . جمله‌کلی کوشرده کنمك بوونك بر روحی ، برمقصدی واردر . اوده ذکرینی دفع ایتمکدر . فقط بوعمومی مجموعه‌سلر . بوعمومی جهد واقداملر ، مدافعه‌لر ، بوعرابی خارجنده آری و بر ترجمه تمامیله شخصیت پرستدر ، کندی کیف واتخادسه کوره ، کندی حسابه حتشر . یالکز دشمه تحریك وکسماسه‌کدر . اکر آجیر ورواك کشف ایدرسه و کسی ملدرمبه‌جو ایچون ، کانسرحسی ایچنده ، آرقداشلرندن رسك معاونی طلب ایدر

هانکی ، حست سربعی بر آری حیثه مساله بوله‌رق اساتلرك یاشانی حقنده رقعه اتحاد ایدمکر ن راضی‌یم ؛ حونکه دستورمکر سو اوله‌جقدر

اسلط واس مدافعه رقاوی احتمالی ایله مقیددر

مال هرشی سرست ، سی شخصی سرست ، سرسسحه عقد شرکت ایتمش افرادك سی مشترکاری بنه سرسددر

فقط بو ملسوملر بر درلوکه ه حمیت نشریه بالعمسع ر
حیب مکمله حیوانیه اوبلمر اسباب مجلوب ممکرمر
مجتمعاً بامامه ومشترکاً دوشوعکه مجبوردرلر حمیب سره ر
حب ارواسدر بو حمت ارواح با معسم اولهحق بی
حستلکدر حقهحق ، ـ حیوانلردن آشاعی قلهجمر بحوں
اصای موں ایدهمر ـ بحو، واحدیمی روحستر حکمسه
ولهحقدر بوروح مشترک بونده مجری ایچلی بونده بولی
سبب ارواح سحسهیی عسنده جمع وحلاصه امدن و هرکس
ایجون دوشونهدوشنه ، حکومتده بواصول ومسلک برحده
مکری واحلاق ـ آثارشیدن سمه وشی حکمسورس ه

بیهوده یورولورم ، حکومتك سدن ، حتی سا کی اوبدیم
مملکتك داخله اهالیسندن هرطقه دها دکی اولدسی ر درو
آحقتحه آکلاتهمورم حکومت ، منامع عمومیه متعلق مدابیری
اتحاذ ایجون ، تصادف بولد ویا انتخاب میحسنده موقع اداره
کیرملی برآدم ویا معدد آدملر ـ هیئت مجموعهسیدر ، بعص
کرلی تصادفه ، کرـ اررو واشتاقه تابع بولنان تولد وانتخاب
کمیتی بو آدمه ویا بوآدملره دسقه بور دکا ویرش اونسون ،
وبوندن شوں دیکر انسانلر محروم بوسنون ؟ به قدر غریب !
عالی واسرار امکر بوحوب اله بو آدملره بخش ایدیسی ر
موهبهدن بحث ایدلدیکی ، دلکر بونوع مکاتب والمسنه مکری
واحلاقیدن دم اوربلدیکی بیلورم بالطبع افراد ملتده متشر

اجرای روح حکومته طوپلایور، و ملت‌پرورلیک حکومتده بولونمش ، هم اویله بروح‌که مطلق وواضح ، ملی ومصمم، عموی ومعین ایمش ، آیری آیری انسانلرده بولنان روح کی مبهم ، مشوش ویا دگل ایمش . ساده علیه ملت کندی کندینی بیلمرمش ، ملتک وجدان پسیقولوژیسی حکومت ایدی .

بک‌ کلادم یرده مکاشوی ایضاح ایتسونلر بر آدم ویا برقاچ آدم اوله‌رق طوغمش یالکوز رئیس حکومت ویا ناظر انتخاب ایدلمش اولمقله مده ، مرده وسو شخص ذاتده موجود فقط مبهم ، مشوش عمل وشقی عمل اولیورده کندیسه حدی ایدیور . وجدت یدیلری تحرر وصنعه ایلیوره ایسه بونلیانک عمل ایدیسی کلامق یتر بواسرار اسکیز شوایله یه رموهمه خصوصی فکری اوندیرلمش اولور فقط ن معناسب به ، موهمه ، یه مدی وطرفه مقصوده‌یه اساسیم بوندریه بر آر قورحالاعه ایجیسی ، روح ملی ، دوشنجدر ، نظریه مستندامی حیقور ، حکومتک اجعلی اولدیغی مول اتدیرمک اجون ذکر دولتک دوسوسیلوب افرادک دوشونوکه مصدر اولدیغی ـ بوحده مبهم ، مسادر عمر قابل اثبات وسوده ـ محل اعتلشدر ملی اتمکه افکار مشه صاحبلری ، نشر اتمش ، هراله اوعراس فقط یه هوت اساسیه‌سی عاقده ایتش اولان نوه استبداد حکومت،

ملیٔ بومی موافق عقل وحکمت بولدیرو بوخشه اورویه‌دی
بوقف ایتمشدر

دیکر بر نظریه دها وار که دها ... عرد ... فقط دها
زیاده مستحکمدر . بونی بواسطهٔ حقوقی ... اثبات ایدرم که حلف
اولکی نظریه‌یی بیان ایتدیکم وجهله ... بوطبیعتی حائز ایدی
فقط بو سربه صفت مذکوره‌یی دها زیاده حائز ... نظریه
... ملتی . آری موطنی ... بوسی کی
دکل ، ... حقوقی کبی نظر اعتباره آلنور ... زیاده ...
هیره ... ملکر دولت ... عمومیدر ، یالکز دولت ...
مستحصه ملکدر ... واستقلال اوطسنده بولنان ، حرم
دستی ، حق ... اولدیغی ظن ایدن ... عرد ... حائز ...
علوم ... دیمک ... دامله ...
... ظن ایدن ... دامله ... مکرومیه‌سله ... اجری
مسکه‌ملک هیچ ... دکل ، اعنی هئت مجموعه‌سیله موجودت
علیه‌سی حس ایده‌میه‌جک دکل کندی‌یلیر بونا که ... اکلاسکر
انکاری حکمنده ... وجود ... اولان ...
... یالکز حه اواره امی ، یالکز ... حس ، هکر واراده
ایلی ، وحس ، هکر واراده ایتمک حقی یالکز ... حائز
اولان ... اطاعت ایلیور ... بو وجود دولتدر ، حکومت
بو وجودک ...

... علیه ... حال ... فقط ...

قديمه ايله آمريقانك طايفه‌سى اسارت اجتماعيه دكل ، اسارت
فيزيولوژيه‌در . بر اطاعت محوره ، لكن برلسيرك امديه قرشى
اولان اطاعتى قبيلهٔ براز اطاعت كوستره‌جك دكلر . كنديلرى
اداره ايدن دسعه اطاعت ايدن بر ال ، بر قول ، بر آياق كبى
حركت ايده‌حكر .

بر كنديكرى بر انسان طى اميورسكز ، حالوكه بر
آياقسكز . مع مافيه شونى دوشونمرك معقول اوله‌سلرسكزكه
اكر بر موجود اولمه‌يديكز دماغ بر شى ياپه‌مه‌حقدى . انى
بر آلته قرشى مقابل حس شكراں قيلدى دماغده بره بر
پارچه متمدردر . استقلال وحريه كلنجه بوت موجوديى
اديا ايچك ، يحود بوى ايسمك بوى بر سدر . بر داماله
قل عصار ايدرسه كولنج اولمازمى ؟

اون دوقوزنجى عصر اجتماعيون بر قسم اعلى بو نظريه
طرفدار اولمشدر . فقط بو ، وجود اجتماعى ، تركيبى بر
تشبيه عبارت دكيدر . بر حيواندن مختلف اعضاء واجزاسى
بينده‌كى ارتباط ، جمعى تشكل ايدن حروفلر آرەسنده موجود
دكلدر . وجود حيوانيده دائما بر ناظر موجود ، وجود اجتماعيده
ايسه بو ناظر مفقوددر . حيوانلر زريى توليد احزلره ملترنه
ايسه بو واسطهٔ توليد يا يوقدر . ياخود وارسه بر ملت حصوله
كتيردىكى ديكر بر ملته قطعاً مشابه اولميور ديمككر . ايسته
اسكتره حكومت بالدكان كوردىك اوكسه طورسور توليد

اشتدیکی محتشم آمریقا حکومتی کندیسنه هیچ بکزه‌مز بر
وجود حوادثی تشکیل ایدن حضرات کندیلری هیچ
طابعدارلری ، بلندکاری حالنه بر حقیقی وجوده کتیرن افراد
کندیلرینک نه اولدقلری اوقدر ای بیلیرلرکه حتی حریتلرینه
ایناملرلر لکن بو مرتبت حس وحیاتی عارض دنیاده حك
اولورسه، بو حاله مالکیتده انسانی برسکه دیه برعقله وحدی
آشکار برصورتده عرضه بر واسطه در حوادث وریله‌مزمی ؟
هر ملاحت ایله تعقیب ایدیلر تشنه واردر، ودو بمودر دیرلر
سببلر واردر ، فقط مسهلرك اکثرسنده مشه ایله مسه به
آراسنده‌کی فرقك ، مساهمه بزده اولدیغی انکار اولنمز
خلاصهٔ کلام بو نظریه غیر علمیدر

سابق دخیدرکه مذکور نظریه‌یی ادعا ایدنلرك الك برنجیسی،
الك مشهوری آ . ر . سپنسر اولدیغی حالده بو نظریه‌یی تمامیله رد
ایدن ، تا اساسی بیقان ینه آ . ر . سپنسردر فیلسوف شهیر
بو نظریه‌یی بروضوح بی امثال ایله اورون اورادی‌یه شرح
ایدکدن صوکرا منتجاه بولمیور . بر هیئت سیاسیه ایله
بر وجود بزده آراسنده هیچ بر مشابهت یوقدر عضویت اجتماعیه
مادی اولمامق یرده معنوی ، متشاعر اولمامق یرده غیر متشاعر
اولدیغی وبکانه بر مرکز حساسه مالك اولمامق یرده آیری آیری
جزؤلرینك هر برنده حساس بولندیغی ایچون حوادث وما ساتی
هیچ بر عضویت معرفهٔ خصوصیه‌یه بکزه‌تیله‌مز بر هیئت

سایه‌سیله بر وجود حواس آراسته تأسیس ایدیکم ساحه‌ری
بیك مشكلات ایله بوله‌بیلیه فقط بو مشاهده‌لر . اساساً
رسای اجتماعی انشاسی ایچون قوالدیم رووع اسكله حكمده
اندی شمدی اسكله‌بی بیعام استخراج ایدیلكر اسسی
معده‌لر كسدملكلردن دعاً طوره‌جقدر .

• عصوت احماعه • طرمسی سوف اندلر حمت ایله
حكومت وطنی‌ی اوم طمه‌ه مكره‌ی • هرمدینی رده اوج
رقی كورب ملسوف و قوت نوتی دو نوملی ایله سهمر اسهرا
ایدرلر حالبوكه لوتی دو نوسی كسدملرمدن حلا زیاده كوللمح
دكل ایدی فقط بو نظریه دو تری تعدنی ایتدیكی ایچون
هرحكومت حوسكار حوسكه بو نظریه موحسحه دماغ وجودی
تعلی اداره اندرسه حكومده حمیقی عسمه او یله اداره ایدر
حكومتك سرحده ولی هرسی طادی وماده‌در ی روحدر .
محروم تفكردر دینی كو نكی دوكی مالرانس كی حكومده
وحود اجتماعی‌ی تركیب ایدن افراد حقنده • طی اندرمسكركه
بوكتله حس ایدیور • • سوری سوملیه بیلیر حكومات
عموماً اداره ایسكاری عملكی مالرانتك كوبكی كی ملی
ایجك سورر

والحاصل بو بوی وطنی تولد ایدن شی انسانلرده آیری آیری
موجود مدافعه حس احتیاجیدر معامكه بو بوی وطن وطالم
قانك تحمله وجود بولور و بوماتك هیچ بر سوق طبیعی

تحت تأثیرنده اولدیغی حالده کندیلکلرندن تجمع ایدییور ، او
حسنده بوبور ، وطنك تولدی طبیعی واختیاری اولیور دیمکدر .

ممالکك بوصورتله تجمعی احتیاجی اولدیغی بعض ظواهر
دعماً عطیلدر ، بوتجمع ، اکثریا ممالك صحیعه‌ده ملکلری
قویلی ممالك طرفندن هیچ اعتنکله حاصل اولور . فقط بوسندن
ماسی وجود بولان وطنك دوام حیاتی ممالك متحجه‌نك رضای
داشلرسه موطدر . بورضای دائمی موجود اولدر وممالك ملتحجه
کوحولدن وطندن سوك وطنه حل ایروا اقترانه وطن دهری
واعسامه دوچار اوله‌جقدن دلظبع مسادر . اوحالده سوك
وطنك تولدی طبیعی ، جبر واسکناق ایسه اختیاریدر . وجود
وطنه سبب ایلید اسامولری ومعشرته قابلیتلری ، دها آر
عصر برسنده مدعمة ممالك احتیاجاتیدر .

نظریات و مرکزیده اولدیله برابر تاریخ شو سوز سنه
سکلده عرض وقایع ایدیور .

اوله بری مشامل ممالکك مداهمه مکرله تجمعی قوة
مرکزیة ملکی تدریجاً ریید ایدییور ، عجزالمعول مرسه‌یه
کتیروردی . قوة مرکزیه دیعك سالی بلدیله وطن دیمکدی
بوی واضحاً اثبات ایده‌جك علامتمعین وبمثال موجود اولمدیغی
امة ماسه‌یی عرید ریمه حاجت بوقدر . آلمان وطنك بر
سرعت خارقه عادیه ایله وجود بولسه بوی دردنجی واوں نسجی
بوشلر . ریجی واوحجی بولیولر سبب اولمشدی . مرابسه

شرق جهتندهكى فتوحات متواليه‌سيله حرمان اقوامك برلرى قراعتش واولرده تحت وطنيه حسك ولمته‌سدن اولسدر آلمانلر سهاس آكلامسلردى‌كه . وتحملكدار فرانسه‌يه مقاومت ايده‌بيلمك ايچون بيوك وحرملى وطنه . واسع رلشكرگاه مدافعه‌يه احتياج وار وطن تشكل ايسدكدن صوكرا مت وشكران . اميت . شان‌وشرف حسلرى پروسيا و وليدس نمر ايدن كيمسه‌لرى پروسيا و رلسه بيوك و محتله سد ابدى عهط طن اتمه‌مليدركه بوعلكتده مرديبرورك . سرسنق حولق سوق طبيعيلرمدن حيل رمن دها محب اولمه‌حق .

كدك رم وطنمرى (فرانسه‌يى) اسكلره وجوده كتيردى لامارتين . وطن پيرامل اولولرك كوليدر . دبعمدى بوسور آحق صعاً طوعرمدر . آتحق قسمله . كوچوك وطنلره قامل طبيقدر بيوك وطنه بيوك وطنه كلنجه بونلرى‌باره‌دن قومتولردر . ناقعحاردر

ايشه بيوك وطنلر هپ بوبله . بكديكرى وجوده كتيره‌رك تولد وتشكل ايتمشلردر . بيوك بروطنه قارسى سه‌بيلى مدارى اعتماد واميت اودرجه ده آثارى بوليوركه وطنه مديون اولنديى . ه ويرلك . ه تبرع ايدلك لازم كلديكى عادتا بيلمه‌يور . ويوسمدن ناشى اهالى طرمدن ابراز اولنان آثار فداكارى مركرده رموز حسيه‌نك وجودينى اساح ايليور حالبوكه وطنه ويرلسى لازم كلن سويك قولايلقله تعيين اوله‌بيلير وطن

ایچون موجوددر؟ مدافعه ایچون دکل ، اوحالده وطنه ، مدافعه ایچون ملازمه اولی ، بالکز اولی ویرملیدر فقط هیچ بر قوم بویله صریح وصورتده محاکه اتمز ، وهیچ بر دولت بویلهٔ محاکه ایتمک ایستمز اولا اوله بالمحافظهٔ وطنی قورومق ایچون دولتلره ملتك لازم اولدیغی ومللك هیچ لازم اولمدیغنا کمسی مشترکت اتحاد ایتدیلر، اکر وطنه وطنپرور ایسهلر بلا فرق وتمیز هربشی ویرمکه میالدرلر ، اکر مدافعه ایدلك احتیاجی اصار طوعنقلری جهتله وطنپرور دکل ایسهلر بلا فرق وتمیز هرشیئی بوندن اسرکمك استرلر بوایکی تمایلده بی مصادر بری وطنپرورلك، دیکری استقلالجو طب امراطیدر

دولتلره کلنجه بونلر مکرارمده دها زیاده شماتکاردر، استحصالی امکان دائرهسنده اولان قدرت وبونلرین هیچ بری قاچیرمازلر هربشك مطلق برصورتده دولت ایچنده ودولته تابع اولمهسنده علیمرتبهلکهٔ احتیاجه کورمملی هیچ بر دولت ایچون ممکن دکلدر کندی کندی لاینحل حل ایچهمك، کندی دائرهٔ وطائق خارجنده باپیلان هرشیئی کندیسنه معارض طلوی ایلهمك هیچ بر دولت ایچون قابل دکلدر حد اسری حریه کوچوك بر عشارینه مالك کوروس هرشیئی، حکومت احده بر حکومت ، عد ایچهمك هیچ بردولتك الندن کلز. والحاصل حریتپرور بر دولت یوقدر

فقط اساس‌محاً آلنمایور . مس حکومتلرڭ اهل وطنه ،
حبیب وشرکسیره ، سپور وولایاته عائد ، حقوق مکتسبه ،
کاف درجه‌ده رعایتکار اولدیغی کوروبور . نکو بو یکاش و
رمشاهده‌در حصمت حالده وحکومتلر حریتپرور دکللر
اولرڭ بوصورتمحاهده‌لری مسئله‌ده حرکت‌ایتمه‌یه تمه‌لیك
منع اولدیغی ثبات ایدر . حکومت ، اورماڭ بوعده مدتی
سال وشرف سکلده کورور . وحرکت مترو یمی فصلی
قیاس ایدر . بیهوده طن واعتمادلر ' دولت اساساً تمسی
وتعدی‌ی سور متحدهٔ آمریقا حکومتی بیله مستندر
مایسه‌ی‌که حرکات کیمه احراسندن احتناب محوردر .
سوبوده علاوه ایدمکرکه سوق طبیعی اقتدارلری
یدیکی قدر ره حاکت احرا ایدرلر . حتی بومل طبیعی
طر احتراره آلسی بیهدرجه ثبیه‌ده ملك سب دوتلره‌وحی
مکرمه‌یری محافظه ایدور . تمریخ مملکت آجی‌اولدیغی حصده
عالی‌" ماشار ، اولرڭ اسمی خاشیر . واحوال ، مآثر علویه
وطن نامه نه وارسه هپ کندلریسك وجودده کتیردکلرینه
عامت دولتلری اساندرر . واعتقادی تسالهی حکومتڭ
تسطرسه بودرجه‌ده قدر اهمیت ویره‌جکلری آرتق سر تصور
ایدیکر . هرحکومتڭ عمق حالت مکرمسی ، مملکت دیعك ،
ن دیعکدر . طن واعتقادی تسکیل‌ایدر ، بناءً علیه هیچ
حکومت حرکات مخالفت ایلمسی حکامی . اکر حکیور ،

بو محاسنی قازانیورسه ، اما اولکه که ضعف وعجز ایچنده‌در
بو ، بالجمله حکومت حقنده بوله‌در . حکومت مستبده ، حکومت
یادکار ، حتی حکومت مشروطه وجمهوریه حقنده بیله . ناقابله
حکومت مشروطه ویا جمهوریه حکم ایسته‌دیکی ملت وکیللریله
؛ مملکت دیمک ، بز دیمکدر ، حقنه ظاهرده دها زیاده مثلا
کی کوروتور . بارسو اصولیله اداره اولنان دولتلرده حق
اندرکی موسسه‌یی دها زیاده توسیع ایده‌جکز

فقط بو عجیب مدعیانک اساسا هانکیسی حقلی و صادق
اوله‌جقدر ؟ « مملکت دیمک ، بز دیمکدر » دیین دولتلر او سایه
حقلری زول اساساً بعض عارضه‌یه توسل ایله و زیاده‌سیله حواس
؛ دوست ، احباب احوالنه سعی ایتدیکی مأمورلرکه وظیفه‌سی
داخل مملکتده آسایش تأمین ، خارجه قارشی مملکتی مدافعه
ایتمکدر ، سورنلر . دولت مسئله‌یی رشتی دکلدر اوحالده
دولت بو وظیفه‌یی حسن ایفا ایده‌بیلمسی ایچون تعمیمی بو زمحك ،
نه ابرار ایده‌جکز ؟ مملکتده انتظام وآسایشی تأمین ، وطنی
خارجه قارشی مدافعه ایچون لازم کلن قوتلری ، بونلر ایچون
مقتضی آثار اطاعت ومدارکاری‌یی دکلی ؟ بونی تأمینه ؟ هیچ .
مطلق ومشروطه هیچ رشتی دولت ، وظیفه‌سنک طوردیغی
یرده حقلرده طوردیسی سیله‌لدر ، یوقسه هیچ اولمازسه
حقلک درجهٔ مشروعه و معقوله‌ده استعمالی لزومی قطعیاً
اونوتمامیلدر

حقيق مسلك سربستی ، حکومتك قوی آرالتمق دكل ، ساده‌جه بوقوتی تعامیله نطق ایتلمی لازم كلن ساحه ایله هیچ نطق ایتلمه‌سی ایجاب ایدن ساحه آره‌سنده‌كی حدودی جرمك ایستر

— اوچنجی باب —

—

حریت شخصیه

حریت شخصیه سوڭ دیگر حریتلرڭ منبعیدر . اساسیدر .
دیگر حریتلر ، اوڭ نوعیسی ، تطبیقی ، یاخود تحت امنیت
وکفالته آلنمسی دیمکدر

۳ حریت شخصیه‌یی کلمه‌نڭ حقیقی و عالی ایجادکه ،
کیمسه‌یی حقیقتاً مضطرب ایتدکجه کیمسه‌نڭ ایستدیکی ، ارزو
وهوسنه امر ایدیکی کبی طاشیمق ، حرکت ایتمك حقیدر دیمکدر
ایسه حریت شخصیه‌نڭ اڭ ابتدائی شرطی . لکن بو حقیقه‌نڭ قیدی ،
قیدالرمدر . بو تعامله کنده مخصوص طرز حیاتنه باشقه‌لرینی سوقه
بیلیر . فقط باشقه‌لرینی سیمسیق ایچون بولنشقه کیمسه‌لرکی صانعه
مجبور ایدملیرسه حریت شخصیه‌یی اللرندن آلمش اولور . مخطئه‌لرك
اساتلری یالکز ، حقیقتاً ، مضطرب ایتمکه مجبوره . افعال
وحرکاتی اولملری سیعار ، اولملرك خوشنه کیتمرسه ، مسقط
ارادعمه قالمشیم . مع اولملرك بوعدم عمومیلرینه ، بو صنفدیلرینه

اهمیت ویره . اگر بن اطرافمده‌کیلری کره مومولره بسس
اجبور . دنوعك ساقصاریحصولرکی بولن کچیلرك مدارسه
صو دوکور . اوتوموسلدك تکرنکلری آلتنده کیمسه‌ی
ازمیور . رامواپه بیوکی هیچ کیمسه‌نك آیاغنه باصیاور .
یعنده‌کیلك حود قرسمده‌کیلك روی اوزرنده پیوی طادر .
میورسه هیچ کیمسه مکلا ، حریت شخصیه‌کزی سو . اسمان
امیورسکز ، دیه‌ص

حاسوکچیص هرمملکتده و لشامورنده حریت شخصیه‌یه
مبی و اساس کندی مسه خصوصی بسکل وصورده حرکت
اجمی عائده قرسی عادتا زحرت بسله‌میور . هله فرانسزلر
توله عائلات شخصیه‌یی هیچده حکمسورلر . طی ایدرم
۱۸۸۰ ده لندن بوردو دارالفنون مداومدری شهرینه اسمرار
رعهسده ساکن اولمق اعتیاد اتمشلردی . بکون محله‌نك مدملی
مطالعلردن رسه صوردم . فلان رعمکر زمده اوطوریور .
او آرمداسده یك ملسمسر ، یك عب رسی باعقده اولدیمی
اما ایدی رضور ایه ، میلمه دیدی ، مکتبلیلر محله‌سده دکل ،
اتنه عیله موسومکر . چوق وه یاواش یورویسکز
مرحلرمکز ، عك وه‌ی ساعلرکز . حق طرسکلمکز طرر
تحریمکز موجب مرض اولور . اسرارلر تولید ایدییور .
فقط سرد و بولمدکی حرکامکزص مادةً هیچ کیمسه
ماثر . معسلرب اولار ، وسر و صرر مادی ایصاع ایجدکه

مثلاً مسعود اولمادیکز دها نجمی وار . فرانسزلر اکی سنهٔ اصلا حکمرانلر ی دائما اوده اوطورمقری ، دیکری‌ده اوکرده اوطوردقجه مسافر هول ایتمک و اوبلری رنا ب ایتمکله مالکه معشوق اندیرمکز ، سحر ایتدیککزی مسافره‌ده توسیع ایتدیکزده . بمکرمه حوق عده مباحثی آصمامه‌دن مسعود و احتمر ایتدیککزی طولی اولیری صیمشش ، صباح ایچمش اوزرسکز اومش سره صرمکز ، الف و معامره عیر صالح ر ادم نلرینه باللرلی هیچ کوملمکری مکانسکرده‌ک حرم و حسنلی هیچ حکمرلر بوش تومارلی اومرحه ، مصدر امتریک به یولمه کیدمکی ، قرنسل حوقی مثال اومش کندیسه سورمعدی احساف ایدیککز . فرانسزلر سزی پك موثوق تولویوردرکه

— مدامکه ،آر کیدمدی عت عمورسکز ، مادامکه ی بوعدر حوق حاذسمش مع اتلف حظرکره ساه کمور ، دیمك ی هیچ سومیورسکز .

فرانسزلر ، قیدیری هرکسه ، هرمانی صاحلی ایش ، سدالطهر توزیع اسرار ، کنمه اکلمحه ایچون آحیق بولندرمق استر ، هرکسدن‌ده بومعدده رعاتی بکلرلر

⁂

ایراند حرب شحصطرینك حدودی تعیین ، هرمرده

حق حریتی مدوحه مقدر استعمال ایدمیه‌جکنی ایضاح ایتدک
شیمدی حریت شخصیه‌یه دولتلرك ممدوحه رعایتکار اولملری لازم
کله‌جکنی تعدیده چالیشه‌لم. شهیرمر دول مختلفه‌نك، تمعلریتك
حریت شخصیه‌لرینه عرض وتجاوزلری درجه درجه‌در. لکن
اکثر دولتلرده اك زیاده نظر دقته‌چارپان تجاوز، عدم استقلال
محاکم ایله خدمت عسکریه مسئله‌لرنده کورولور. بوکون فرانسه‌ده
بیله محاکم علمیاً مستقل اولمدیغی عدلیه، ضابطه‌نك دیکر
بر وجه دیکر.

حکومت ایستدیکی زمان محکمه هیئتی دکیشدیره بیلدیکی
جهتله محاکمده عرض اولنان استقلال بر وهمدن عبارتدر. ۱۹۰۲ده
فرانسه‌ده ولایت محکمه‌سی وعظ ونصیحت حرمی ایشله‌ین
رحروق‌لری زانت ایدیرمشدی حکومت، رهبان علیهده اولان
وعالس روحانیه تشکیلی منع ایدن قانونك حرویندن حق وعظ
ونصیحتده رفع ایسدیکی ادعا ایتدی. فقط محکمه بونك
بویولده تعبیر ایدیله‌میه‌جکنی، رقاتولیك پاپاسك کرسی خطابه
حیقمقدن هیچ بر زمان منع اولنمیه‌جغنی مصرانه درمیان ایتدی.
حکومت دعوای استیناف ایتدی. یسعده پاریس محکمه استیناق
حکم ابتدائی‌یی تصدیقدن دستقه رشی باقدی. ایرتسی کون
حرالمده وسعده‌ده محاکم اعضاسك سدیلرندن بحث ایدلدیکی.
بونك الزم اولدیغی جرطرفه کورلدی. فقط بونده استغراب
ایدیله‌جك مواردی ؟ رحکومت بر طرفدن رحرورت پلسی

کرسیٔ خطابه حقیقتن منع ایدەمز ، دیکر طرفدن‌ده حکامی
واسطه‌سیله بو ملتساب مدهشەنك اوکنی آلامازسه بیلر ، بوکا
نصل تحمل ایدر ؟ محاکمك استقلالیله حکومت سلاحسز قالور
دیه‌جکلر . فقط نه دیرسه دیسین ، محاکمك قطعیاً استقلالی ،
حکومتك بویله سلاحسز قالمسی لازمدر . چونکه عدلیه‌ده استقلال
اولمدقجه عدالت ، عدالت اولمازسه استقلال محاکم حریت
شخصیه‌نك الیوك مؤسسدر . فرانسه‌ده ١٧٨٩ دن اول استقلال
محاکم اصولی لایقیله جاری اولمدیغی زمانلر حکومت سومدیکی
کمسه‌لری حبس ایده‌بیلمك ایچون عدلیه‌یه موازی و مماثل
کندیسنه تابع دیکر بر ادارهٔ جزائیه وجوده کتیرمشدی
بوندن آکلاشیلیرکه محاکمه استقلال تام ویرمز بر حکومت کندی
اطوارینی ترویج ایده‌بیلمك ایچون حاصله واسطه‌لره مراجعت ،
تابعه مظالم موازی ومصدن حلی قلمایور

خدمت عسکریه کلمسه دولت بکا بونی تحمیل ایتمکله
حریت شخصیه‌مه توپ و تجاوزده بولنیور ، حتی حریت
شخصیه‌یی رفع و قطع ایدیور . دولتك بویله وطنه حقی
وارمی ؟ اوت ، وار .

حقوق حکومت سرلوحه‌سی آلتنده‌کی مادده حکومتك
داخلده آسایشی تأمین ، خارجده طرفتی وطنی مدافعه ایچون
کندیسنه لازم اولان حقوق ، اوت یالکز بو حقوق استعماله
صلاحتدار اولدیغی سویلمشمی ایدك ؟ اوحالده دولتلره وطنی

مدافعه ایچون اقتضا ایدن فاطله حقوق . بن کندی حقوقرله
عصی حص ویرملی ماءً علیه احتیاج حس ایدرسه . . ور
عسکر اولمه . متعه ربوع اطاعه مدافعه . حق تفکریمزی .
حق طن واعتمادمزی ابطال واهمال ایتمکه . حیاتلریه درسی
واثر ترحم طوندیمز حیوانلری . خوشخبرلری اصحاب اندرسه
آولامه . اومورمرده بر تعلک ایله کوده عرق کلو متزولی
مسافه‌لر قطع ایتمکه بورجلی .

خلاصه کلام دولت . داخلیه آسایشی تأمین حه
درشی وطنی محافظه ایچون نه قدر حقوقه احتیاج کورورسه
حریت شخصیه‌مزیده آنجق او نسبتده خلل پذیر ایده‌بیلیر .
ایلری وارمسز

— دوردنجی ملك —

حق مساوات

فرانسه‌ده ۱۷۹۳ تاریخنده ایکنجی دفعه ترتیب اولونان
ایدیلن «حقوق بشر بیاننامه‌سی» حكومت ، انسانلره مدنی
و طبیعی حقلرینی ویرمك اوزره موضوع اولدیغنی ذكر ایدییور . بونلر
اجتماعی اوچ حقوق : مساوات ، حریت ، امنیت و تملك
حقلریدر . دیمك اولیورکه مدنیتك محاربه میدانی آچیق .

بوگون بو اوچونك مجادله‌ء حیات مسئله‌سی یره ...
طوپراغه دوغرو یوروییور . یعنی اك بسیط ایضاحیله اموال
عمومیه‌نك تقسیمی طلب ایدییور . فقط نه قدار بر کیمسه
بوله ساده‌جه ... معناسنی انسانی اوصافنه قالیور .

بو حالده سرمایه‌داری اسمه اولان ... بر حالدن اصراره
مجبوردر . زیرا جمع سرمایه گویا ... اولان بوتون كسب
آوری بوید ایدن او عمیق ... حیات و معیشت . فقط
حقوق طبیعیه ایچنده ... اساسی موجودیت المدر

٤

عجبا کر سیزی اوکدیککر اسامیره مساوی ملمه، محیطکر
اولان حقایق الهٔ موجودیت ایسه سوز او سیوله امیدلرکزی
مار ومار اتمکه چالشمر طبیعت هیچ برمان اساملری مساوی
اوله‌رق براقمار حسمدن هرهانکی کوشه‌سنه دقاسه‌امدسکز
قهار رعده مساوات کوره‌لور میں میں کرهٔ ارضمرله بیله
هیچ بری مواهب طبیعیه ویا خواص ضمحه دیکر برسه
مساه دکلدر یعنی حیوانات، نباتات وجمادات‌ده دائما عین عدم
مساوات مسوددر

سالف‌الذکر حقوق بشر سالنامه‌سنده دیکر بریرده : اساملر
طبیعة وحقوق اعتباریله مساویدر ، دیلیور. الحق بوراده
سویلمکمز وجهله طبیعت ، اساملری هیچ برمان مساوی
براقمدیغی مکرر ایدیور. دائما اساملرک برقسمی قوتلی ، بر
قسمی ضعیف اوله‌رق دنیایه کلیر ، دائما بر قسمی ذکی ، دیکرلری
ومعص اوله‌رق . برقسمده مکرآ جبالی ، حاکمدر ، محکومدر
اوله‌رق بولنمایدیر دیه‌حککسکز که ، بونوبله‌دک عدم مساواتیده
تعمل ایدر . مکر مره صورارز عجبا طبیعت اساملری
برنکی ویا هیچ اوله‌رق برامسور • . حقکر وار فقط
تصادف تولده سز حاکم اولمحمکمز ؟ ایسه دائما بو بویله
اولسور ، اساملرک بر قسمی برنکی ، برقسمی فقیر عائله‌لرک
اولادی بولسور ، برقسمی تربیه وتحصیله مظهریته بوکسلی ، بر
مرتبه‌ده حققور ، برقسمی جهالت ایجنده بوش اوتدسدن دوی

بردرجه‌ده قالیور. دیمك تولد برطاقم صنوف مختلفه وجوده کتیریور. یعنی انسانلرك قسمی حیاته قارشی مجهز، برطاقمیده وسائط سالبدن محروم قالیور. دقت ایدیلیرسه بو صنف انسانلر حصصات حاضره بسببیله حائز همت اولان ایکی سلاح اساسی‌یه مالکدر. بو ایکی سلاح مع پاره و تحصیلدر. پاره هرشئه واسطه وموجددر. بونلر حق تحصیل دها بیوك رشی پدر.

ایشته کو بیرلر اوکنده اوچ صنف بشر نسلی اسمی دیمکدر. برنجی صنف پاره صاحب اولانلر. ایکنجی صنف تحصیل سامعه استعدادکاریه نائل اولابیلنلر. اوچنجی صنف هم پاره‌دن هم تحصیلدن محروم قالانلردر. بو صنفلری وبونلرك نسل درجات ثانیه‌سی وجوده کتیرن مدر؟ تولدمی؟ تصادف دکلمی؟ دیمك تصادف تولد موجود اولدقجه بوعموم مساواته تحمل ایده‌جکز.

احوال مجتمعه حاضره واجتماعیه بونی کرده ایکی آرتق مساواته برحق کی قبول یالکنلر وبو، قانونه قبول ایلمسه؟ یکی طوغان بر انسانك یالکز حر واسعه ایجنده بولدقجه حقوقیه مالکیتی هایدی برلحظه حق قبول ایدهلم. فقط عدم حاجه هنوز کلن بر انسانك هیچ کیمسه‌نك کندیدن دها قوی بولندیغی حق اولدیغی ادعا اولنه‌بیلیرمی؟ وحالبوکه والده‌کردن طوغارکن حائز قوت اولمق، محدود دیکر انسانلرك موثری دفع ایتمك ویا کندی قوتکره مساوی طلبق ایچون بارکرده

رصلاحیت عمومیه‌یی طانیورسکز ؟ بکی داخل اولدیغکز
شوجمعیت احده بهمعان بر حصه‌یه مساوی برحصه ایدمك ،
وجودی کندی ملك اولدیغکز حصه‌دن زیاده برحصه‌یه عدم
مشکته مجبور اتمك حقی سزه کیم ویرییور ؟
کورمیورکه مسئله بوطرزده بدعوا ایدلنجه مساوات اسون
حق دکل حث کوبکسی بیله اشردن جهات اولور
سزه موسدمکز کوبی اسارة اجتماعیه ملاالور سزی
تربیه ایدییورر ، هادی بوکا سزدن اوت علم حسابه کلدرد
شلریه مه ب روصفهٔ معنویه مرادیه ، برحق معنویکز و .
دییلم دمدکه بونسانلر سزی وقایه‌یه مجبوردر دمدکه
قانون ومساواتمحافظه مبهراولهرق لی ومقتدر اولدیغکز
حصهٔ موجودی کسمکره آیرمه جمکز ور سعد ر
بمعسلب مردن دها فضله سایه مظهراولمسی، دها ملی رموقع
احتیاجده بولمسی جوبکره کسه‌سندن‌مولی اوبدن بوساحب
اولدیغی شمرف رعی طلبه جمکز واری ؟ فرصا ، هیچ
کسمك مدن دها فضله بسی اولمسی حقی حازم ،
دییه‌بلیرمسکز ؟
والحاصل مساوات انسانیت برحق کی ملق اتجك معاسر
بر شیدر
ایکنجی حقوق بشر بیاننامه‌سنده ، «بالجمله انسانلر حقه
وقانون نظرنده مساویدر » دینلدکی مسکره ، قانون ایشته

حاله استر حرفيله ايسه ، هركس ايچون بردر . جمله
افراد ملت ، دولت مأموريتلرينه ساءً قابل اولورلر . فضل
واستعدادلردن بشقه هيچ برشی سبب رجحان عد اولنماز .
سوزلری علاوه اولنمقدر نه کبر ، حق مساوات بر جهته
نظر ايدبور انسانلر مساوی ايمش ... هانکی جهتده
اوکرنمکری ، عيبی قانونك احکامنه کوره عينا که اولمده
و ... فضل وهنرلری کافی ... مأموريتلره سوق
اولنه‌بيلمکده ايسه بر ... موهوم بر مساوات
ر ... مستعيدرکه رمکی ... اوعله ايی بر تحصيل کور .
... مهارتلر ... حومکه ... ومهارت ...
آ... دها مکره کسی موصمدده استفاده ايدرز اوی سوله
مأموريتلره انتخاب ونصب موفق اولور . اگر ... مورون
دار ... ايسه امين اولنکر ، بومسلکی ... احلاقسه ... واحدلرمه مدنوم ... بومسلکی ...
تربيه وتحصيل ايچون صرف ايتمکی ... سايه‌سنده ...
عادی ... آردی ديمك فقط ... آر ...
کيمسه ايله هيچ ... اولان ... فرق ، آر ...
صاحب اولان کيمسه ايله ... آراسنده‌کی فرقی بيلك
کره بوبوکدر

طبيعته مساوات حقيقيه حکم سورمدیکی جهتله حقوق

دير بياننامه‌سنه توفيقاً زمانه كيرمك تحت رطاقم مدنيانه سبب اوله‌بيلير ، سه‌كم اونوردن ، بوكون هرانسير بوماده‌يه استناد ايدرك رنكسكك ، ميراثك ، اموال عموميه‌نك اقسام غير مساويك قطعى محو طلب ايده‌بيلور .

حق تملك

« حق تملك » نى ديمكدرم ، يوقسه «حق محافظهٔ ملك» مى؟ حق تملك سيرله بوايكى معانى عجبا هانكيسى مقصود ؟ هر ايكى حقوق بشر بيانامه‌سنده يازلديغنه كوره « تملك » اساسلى برحق ايسه ، حق تملك ، ديمك و انسانى عجبا انسان اولمق اعتبارله دها طوغاركى صاحب ملك قيلمق ايجاب ايدر.

اكر تملك هرهانكى برملك صاحبى ايچون ملكنى محافظه ايتك واومدن هيچ برصورتله مهجور اولنامق معناسنه ايسه «حق محافظه ملك» ديمك ونوك حست بشره طرفندن دائما تكمل ايدلمك واساس اولديغى مراد اتمك لازم كلر. هم فرانسه‌ده ١٧٩١ و ١٧٩٣ (قونستيتوسيون) لرى ، ١٧٨٩ و ١٧٩٣ بيانامه‌لرى ايله اوقدر محبت كمالله آلقيش و اعتبار كه انسان وحقوق بشر بيانامه‌لرى اوقوركى تملك ، عادتاً حريت كبى ، شو اساسى آدملرك برحق طبيعى تلقيسنه ، مترا كوريك

فكر وآمالی [illegible] مطبقه توزیع ایدلدیکه داخل اولیور.
چونکه ۱۷۸۹ بیاننامه‌سنك ایکنجی ماده‌سنده « انسانك غیرقابل
علب وفراغ اولان حقوق طبیعیسی سویلردر حریت، تملك،
امنیت [illegible] و مقاومت » دیدیکی ۱۷۹۳ بیاننامه‌سنك
ایکنجی ماده‌سنده « مدة اولیه طبیعی و غیرقابل تملك
وفراغ دیه توصیف اولنان حقوق سویلردر مساوات،
حریت امنیت تملك » دیلیور ایسه [illegible] مسئله کسب
وضوح ایتمکدەدر ۱۷۸۹ بیاننامه‌سنه نظراً انسان تملك حقی
[illegible] [illegible] [illegible] مقاومه حقی [illegible]
لازم ایسه [illegible] صاحب ملك ولمسی دخی [illegible] کدیك
۱۷۹۳ بیاننامه‌سنه کوره انسانك تملك حقی توسعه مساوی
[illegible] امنیت و حر اولمسی لازم ایسه [illegible] صاحب
بولنمسی دخی لازمدر [illegible] [illegible] [illegible]
اموال طلب ایده‌جکلر [illegible] حقوق بشر بیاننامه‌سنك بعض
فقره‌لری [illegible] حق تملکه [illegible] حق محافظه ملك،
مصلحت استعمال اولنمسی [illegible] تصریح ایدر. مثلا ۱۷۸۹
بیاننامه‌سنك ۱۷ نجی ماده‌سنده « تملك [illegible] [illegible]
مقدس اولدیغندن هیچ برکسه اصولاً [illegible] اولدیغی
[illegible] محروم ایدیلمز مکرکه [illegible] عمومیه‌یی چوب
[illegible] ایدیکی شرائط [illegible] [illegible] دیکر [illegible] پیش
[illegible] حکومتك استملاك اولنه » دیلمکدر بودن

آكلاشلركه ١٧٨٩ بياننامه‌سى « تملك باحثه اساتلرك حصدر »
ديمك ايسته‌مور . بالعكس « اموال موجوده » مصرطريسك
نصه اوله‌رق، تحت امنيت وكفالته آلمشدر . ديمك ايستور .
١٧٩٣ حقوق بشر بياننامه‌سى محررلرى يه عين مقصدى دها
زياده وضوح وشدتله بيلديريورلر . مذكور بياننامه‌نك ١٦ نجى
ماده‌سنده « حق تملك ، افراد ملتدن هر برينك روسى ،
ارادمش ، ثمره‌سى وعملنى استدكى كبى صرف وتصرف
مملوكاتى كيف وهوسنه تماماً مولاى‌سى حصدر » ديديكى كبى
١٩ نجى ماده‌سنده « هيچ بركمسه ، كندى رضاسى حل
احدكه ، ملكيت اك كوجوك رسمدن بيله محروم ايدلهمز
مكركه بوملك رمنفعت عموميه اجون دكر بهاسى بين ويرلمك
سرصيه حاب حكومتدن سطلب اوله » دستور احتماعى
حقوق بشر بياننامه‌لرنده اولجه مسئله حق محافظه ملك‌دن
بحث ايلديكى سنيه كوررمش نكى بوتحرير ، بوقيدرنك
اثرى ويلرو ، محدوده مثلاً ، امتيار احتماعيسى « حق تملك ،
نكى كوسترمسره ، وحقوق طبيعيه صرمسه كيرمشلردر . محدود
بر امدة دنكرله هركسه عائد وشامل اولان بوطالم حقوق تعداد
ايديكن مالكلر نصى كمسه‌لره عائد بر حقى ده اعلان ايتمشلر
وحريت وتملك مقدس برحقدر دلكر برى‌تكميل اساتلرنه
دنكرى اصحاب ملكك حيدر » كبى بر سوز سويلسلردى
اكر اثولرنه ماحله اساداتحقوقله اصحاب ملكك حقوقلرينك

بیان ، سرلوحه‌سی قویلدی بالطبع موجب اعتراض رتبه
قالاردی حقیقت شو مرکزده‌درکه مذکور محررلر ویرمش
تعریف وتعبیراتده مدکاری یک حقی طراعتاره آلنق ایستورلردی
بو نلرك رعیسی هرملکك ملکی محافظه ایده بیلمسی حقی
اکنجیسی هر ایستیه‌نك کندی سعی وصنعتیله برملکه صاحب
اوله بیلمسی حقیدر اوبر ملك . امر اکتساب هیچ
کیمسه‌یه ممنوع اولمامق مسئله‌سی عمومك حقی عد اتمشلردر
ور مال . کره اکتساب ایدلدیی اوکا آرتق یالکز کامستك
حق تملك اولور . معماکلب ومالی تحت محافظه‌سنده طوتق
حقه صاحبدر

و بیانامه‌لرك هرسطری فعلاً سوسیالیست اولمدقلری جهتله
ادعالرینه‌کی مهمتدن استفاده‌یه قلعسلیرینه حقسزلق امدلش
اولور اولمرالا اکتساب تملك وراثه وصیه حرسکاردرلر
حوسکه هر سحصك ، عقار و ارادی ایستدیکی کی مولللاه .
سله‌حکی ، سولطورر ستود وسوه تعهلره مداك ویرن سب
حقوق بشر بیانامه‌ری محررلرینك حربت شخصیه‌یه ویرتی
شاندکاری محت عیبه‌در علك ایسه حریت شخصیه‌نك طبیعی
رتوسع وامکانده عیری وشی‌دکلدر حریت ، امنیت ومساوات
ایحنده یلنان انسانلرك ایستدکاری کی جانسنه حقلری واردر
بوحقلك به قدر مقدس طوتولدیغنه امسی کهیالمك لمو یده
ردلیلدر . دها سوکرا ایستدکاری کی چالیشان انسانلر ر

ملك وعقارى محافظه‌يه . اوكى اوروپانك وجهه مولانعمه‌ده
حقلرى واردر . بتون بونلرنه برابر محاكمه ايدلرسه حريت
شخصيه‌نك ويرديكى ثمره‌در . مصلا اولديغى آنلاشيلير . حق
تملك ، هرشخصك اموال موجوده‌دن رجحان برحصه وحصه
آلمسى حقى ديمك اولمديغى حريت شخصيه‌يه لزوم قالماردى
اورمان هركس يالكز تملك ايدنلرك حالنه دوشر . اولماسه حق
مقدر جانشير ، اموال عموميه‌دن مولايحه سو اولوردى . بويله
برحال اجتماعيه يشامق انسانلر حريت ماكنه‌سنك معطل . بر
بكرلكى حكمنده مه‌حطرلر . احتياج حريتده طوغيه‌جقدر
حالبوكه بركيى ، فقط هرشخص ملك اولمه حق سعى محافظه
حقه صاحب اولورسه بالطبع حالنده حق ، حريتك ثمراتى
اقتطاف ايده‌جكدر . ايسه حق تملك يعنى حق محافظهٔ ملك
ايله حريت شخصيه آراسنده‌كى بوى مناسبت وارتباط

حريت شخصيه‌لومدرعلوب ولى حقوق بشر بيانامه‌لرى
مسلرينك حق تملك بسيرى ايله حق محافظهٔ ملك مماسى قصد
اسكارينه حريت شخصيه ايله حق تملك آراسنده‌كى شومناسبت
وارتباط بوبوب ر رحادر

— آلتنجی باب —

حریت تفکر و سربستی کلام

حریت تفکر ایله سربستی کلام و تحریر آراسنده پك سوء
تفریق یوقدر. معهذا بونلری یکدیگرندن فرق و تمییز ایتمك
لازم گلیر. حریت تفکر [illegible] سربستی کلام و تحریردن آیری
طوردیغی حالده قطعاً عبث اولوردی. [illegible] و مدهش استبداد
قارشوسنده بیله بونی [illegible] کیم کوره‌جك [illegible] دوشو
دیکم سنی استبداده دکل حتی تعطیل ایده‌مزلر. جرائد و رسائل
شویله طورسون حتی سوز اوزرینه بیله تحریر. قرسم هیچ
کیمسه‌یی بو سربستی و آزاده تفکردن منع ایده‌مز. اوحالده
حریت تفکر دائما موجوددر.

فقط سائر بعضیلرکه استبداد حریت فکره علائم و آثاری
[illegible] اولدیغنه سبب‌تعرضه موقع اولور. هیچ سویلنمز،
هیچ یازیلمازسه فقط دوشونولورسه کیمسه‌نك زحمده اوله‌سی
ایچون مصنوع اولدیغی ملك افرادنده و دیکرینك باشقه تلقسنه

سیئله رشی سوقلی ، رشی یا مسی کمات اجری دها
موکرا انسانك کندی افکاریه مخالف سوز سویلکه مادر
، معه محور ایلدیکی حوق دفعه کورلمشدر ؟ و بو سلر
حريت تفکری اطلاع محلل ایدر

، جاسوس ، اسمنده رجولدانلی وپلیك قسا ومدر ،
معترب وارادة حسنه تأسیس اسمکی ، طرفی مخصوص وار
ندی که مقتسلری ورمانلر دوجار حرا اولوردی — علیه
عائشی حال وطورمی ، شاسه‌بوره مسلکنده اونوتی سپه
اندماو کسمت سماعاً وتاخرا ، و مسخه طرفدار و ندمی
اظهار ایجی احسب امردی افکر ، وموسوریه مراق
مذکوره سائك اول کیسه‌مك حریت تفکرسه علائمی هیچ
مسهود اولمش مکارسه بکر طووسهه دقوی آتسه تحاور
وموعوسی اولوردی

علی الاطلاق حریته مرمی ارسکاب ایمیش حسابت اید
سوك اسه بودر ، ، و وحیله دست مرس روحره قدر
اورائش اولیور

∴

کاملا مبرسی کلامه سور حریت فکرك ممنة اولدر
، وفکر ایلدیکمز ، ب اوی سماعا ساں اتمکی دوسوبور.
عجبا حکومت بو تبرسی کلام حقی وملت محدود ردن
بوحمی سلب ایتمکده‌می ، یوق ، یوق آری حدن بحث

ایتمه‌لی ، دیه‌جکم که حکومت افکاریمی سویلمکلکمره مساعده‌سی یوقسه مخالفتی‌می ایتمکله دها زیاده کارلی چیقار ؟ بر آز عمیق مسئله . بولیورسه افراد ملت طرفندن مختلف سویلنمسنده حکومت ایچون ضرر دکل منفعت اولدیغی کورولور . واقعا بر فکرك دیکر بر فکر ایله مبارزه ایده‌رك تعریف ایدیلمسی ، آلولندیکی افکار ایده‌مز . فقط هانکی فکر و یرده مرتبه‌سی اعتبار ایله مسئله‌لر اطلاع اولندیغی کورلمه‌ده زیاده پیدا یهور ایتمه‌سی واظهار عصبیه ده‌ کسب ایتمه‌سی انسان دردی دوکه دوکه راحت بولور . فکرلری سویلیه سویله اصلاحی ممکن اولدر . اعتبار افکاره سد چکیلن اولان شدید بر استبداد ، عادت انسانلرده بر حت فکره بولید سکان وسو حرب و محروسیت ایچنده محبوس ایدر . حکومت ایچون بونه سوء بر تهلکه‌در ! بو تهلکه‌یی نظر قیدیه عمیم ایچون سویلیه‌جکم : حرب تحریرده اویله واسع بولندیغی بو مملکتده مربوط اولدیغم افکاری بلدیرم ، مصر طابیدیم حرمتی مداومه ایدیورم . بومقصدی تعقیب ایدرك شمدی‌به قدر اوچ درت اثر تألیف ایتدم . بوموقعیتی کافی کورمدم . بر اثر دها طرمق اروپاده دوستم اگر بو اثرده بکمرسه حدته علیه امضیه‌رك اون دانه دها بارمه شمدیلك حاضرلانیورم . نکا سویلیك ، بو حقی و شمدی . بیلمم دولتك نشه به کسلاحکم ؟ بو نشه بر بلا ، مملکتده بر حق

مع ایدیلر سوزلرك عادیری سویلی سوزلرك عادرندن
قات قات زیاده‌در حکومت افکارك بوغوق قلمسی ایسمکدن
زیاده منکشف اولمسی ایسه دها اعلا حرکت اتمش اولور. عاقل
فکر دائما دعشتا کدر حکومتلر و ایسه سربستی کلامدن
رحلی استفاده ایدر اهالینك فکرلری مطبوعات صحفه ایچرندن
ا احسنی ناحود هیچ اولمازسه ال آرقه‌سی انتخاب ایدر
قولاندر؛ حماقة دولتلر سیدکاری فکرلرك عکس حقیقت اولدیغنه
علما مصمد اولدقدن افراد ایله بوموقاسیاره اتمش اولور
مضر و بیهوده وقت غائب اتمه‌دن عبارت ملی ایدرلر اگر
بوندن افراطه وارمق روامی ؟ حکومتك خطا اتمسی و رعایا
اولدیغی فرض ایدلسه بیله کندی مالك اولدیغی و اگرده
سکده ردیمه و حقیقت اوله‌بیلمسی ممکن دگیلدر ؟ بوحده
صاحب دگلمیدر ؟ بوجه حقلر سربستی کلام سایه‌سنده
اورتده دوران ایدی اقوال عتاقه‌دن صدور ایتمسنی حکومت
اهو اهالینك حاب روحیه‌سی صاحب اعو بوسوره دل
اولور بوزرا حکومت بوی مأمورلره طالب‌مار ردوستم
واردرکه ۱۸۷۰ ده فرانسه‌نك ولاقتده بیوك بر مأمورسنده
بولنوردی کوبت سطح اتدیکی بر راپوری آتسه عدیم
اتمش. آتس راپوری صداقرانه بر حکومه حقیقی
سوملورسکر. استحاکری ورروب حرمتی اولسه‌کر دها
ای اولور. دیمشدی بودات لوم وحیاتدر وعرضیلکله

مشغولدر آه ! هر محلده قدر لازمکی دیمك هر محله‌لر
آمر مأمور دکلدر ، حوسکه حکومته حقیقی سوزلر ،
دیمك حکومت کندی نه قدر لاتحلی هر اندرسه انسون
امواتن افکار و آراسنه لامد مقاملدر افکار عمومیه آلداسه
بیله توی سلمك سه نمعدن هر جاسدر وکون اما ! حاضره
علیهده استداد طرفداری ر دات ایله کوروشوردم

« أی ، دیدم دیمك سیمدنن سوکرا فرانسه‌ده سوسه
وجودی استیورسکز

— وت

— مملکته مطبع وکتابلری کوندرمیه‌جك

— طبعی کوندرمیه‌جك

— اوحالده سرشتق کلامده اورته‌دن قالقه‌جق

— یوق سرسی نظام میل قالقه‌جق

— نه‌دن ؟

— افکار عمومیه منحصر کزمه اولدیغی ماشته درلو سلوم
ولمازده اودن

— نچون افکار عمومیه‌ی بیلمك ارزو ایدیورسکز ؟

— عموتی ، صدی بیلمك ، کندی امللی حقیق
المه‌سلمك ایچون آکلامیورمیسکز ؟ بن و افکار عمومیه‌ی
طابیارسه‌م تأثیرآتندن نصل مصون قاله‌بیلرم

بودالك حق واردی افکار عمومیه ، ایستر ای ایستر

ما اولسون ، دولت ایچون هرحالده بر وثیقه‌در . مستبد و
دولتك بیله بو وثیقه ، بومطبوعاته احتیاجی واردر . زیرا مستبد
دولتلر دخی مسئلۀ کلامه مستند حال اولمقدن بوبوك ضرر
کورمشلردر .

حريت مطبوعات

حريت مطبوعات حقنده سويلەجك سوز، سربستى كلام
حقنده سويلەنن سوزك عينيدر. حريت مطبوعاتك ايلكلرى
سربستى كلامك ايلكلرى دمكدر. فرانسەده ۱۷۸۹ ده ترتيب
ايدلن برنجى حقوق بشر بياننامەسنده « سربستجه تعاطى
افكار انسانك اك قيمتدار حقلرندن بريدر. ايمدى هر فرد
ملت ايستدكنى سويلمكده، يازمقده وطبع ايتمكده مختاردر
فقط قانوناً معين اولان احوالده سوء استعمال ايتمەمك مشروطدر »
ديلمش. ۱۷۹۳ بياننامەسنده ايسه « كرك مطبوعات وكرك
طرق سائره ايله بيان افكار ايتمك حقى منع وسلب اولنەماز »
عبارەسى مندرج بولنمقده. برنجى بياننامەنك بانيلرى حريت
مطبوعاتك سوء استعمال ايديلەبيلەجكنى دوشونمشلر وحريتى
تحديد ايدەجك رقابەيه ميدان براقمشلردر. بوشلغى ويريورەرق
هم ويردكلرى بر آزادى آليورلردى. ايكنجى بياننامەنك

محررلری ایسه علی وصف ، طرفداری حریت ایله پرورده
کوروبیورلر سوء استعمالی خاطرلرینه کتیرمیورلر معدود
اولارده بودر [illegible] مطبوعاتده سوء استعمال تصور
اتمك حصار حریتده کوچوك رخنه دکل کندی ، ،
آچق دیمکدر ، که سوء استعمالك هانکی نقطهده باشلادیغنی
هر تکمیلدر ، بونك حدودینی صریح ، صور ده ایله
امتحان ، حرمت ، صور ، ، حله کوسترلمەمش
کوسترلملی کولنج وقوعات ، الاستغنی حائز اولدقلری
نەی ایتمکدر

حریت مطبوعاتك سوء استعمالی ، افراد ملتدن ، طائفه
دیکر بر طائفه قارشی حرمت وعداوت سلمکه سوق اولنمسی
ده [illegible] ایتمك ایستیور ، فقط بو سوء استعمال دستور
هرهانکی بر مقاله هرهانکی بر کتاب دائما تشقیقدر مثلا ،
هرهنده افراد وطندن برقسمك نسی وبا سائرەده بر
املاکی کوسترلیه بولنده صیو وبا رنجده اندیره ، بری
رحمی عداوت اویسیر بوطیمیر

برده وطن اولاده ای کوروبی ، حرب داخلی دعوی
سربو واردکه بونکله سوء استعمالك حدودی کوستمیش ایدی
اولیور حالبوکه بودستور ، مدنی بولدیغی حکومتك رئاسی
(سیلا) ایله دحود (یولیوس قیصر) له معاینه ایتمش اولان
وعرری سله محکوم ایمیلر

(موسكيو) نك ، حرارتى فكريه يوقدر . سورى اسه
يك دوغرو . يك اساسلى وعمده دار احوال خارجيه اخذدن
چيقيلمش ساچ حسوله كبير . فى الحقيقه حرم مصوى دكرده ،
حره دوندهلمه . منكر اورمدن عثارآكه فكر وفكرك
اظهارى وعقل ايله معيب واولور ، فكر منطق . صحيح ومربوطى ،
او فكرى اظهار ايدن او عقل اركان امدك شريك حرى
اولور . بو يوكون مملكتمز اهالىسى سعادته محروب ايتمكله
قاوماً دكل ، معاً محرم سايليوره . ايس بونكله قالرسه بكا هيچ
كمسه ريى دعو . فقط تحريكاته معمسده حقيقه وعصيان
وسعدوب بس كوسترمه سعدرك شريعه حرى عد اولور ،
يوصف ومحراب ايديليوم (موسكو) نك نظريه سى پك
معقول . فقط احوال خارجيه دوغرولمسى درجه درجه
آيريليور . عقل فكرى وفكرك اظهارى امسنده ، تحرميتده
اوقدر حوق نكهسليكه بوندك درجه ويكديكريه نسبتلرى
اولحه معياس بولنماز . بى استعداد حوق سوال نهده
بولنرق ايركلرك ترتيب وتنظيم اسدكلرى قانونلرك قابليلرى
تضييق ايلدكى ، قابيلرك رسكه . ر قيمقاچ تحت
ادلسنده بولندقلرى و بولرده . مراحسكاه كوره دن
بوجارهلر . بويوك حقدرلى اوكسده علف حايه سورو .
كلدكلرى . مسلسلله سورلش وبا طردش بولنورم . بونك
اوريبه بردين توجهسى اولور . و بو فكر فتك مقالهسى

مطالعه و تدقیق ایتدکدن صوکرا حاصل اولدیغی سال اندر ه
بونه متهم صاییلیرم

اوچ تش عرضحالی برقچ آیدن و . بوچ حسفدیری دیع
بوسفلری حکومتی . مسلح عسکر ، ر اغراض عددی
طولایی اتهام اندیلر . بوی مطالب . آتیس عثمانلی لر
آره برادرلر ه سهوله محل یوقدر . بوعثمانلی وسلاوت
او عرب ره کی زمرل مسلح مسدر . سه ن بو عرب چیلر
بوسفدر ده بریک حریبه در و ب ، معاً سرعت حرمله .
هوماً و هوماً مسئله مشکل الحل قالر . برا بو عرب چیلر
دمه یار رکه

کرچه . حکومته تجاوز ایمش فقط مسمعر بوسعاده
اوکی آلدیرمق امری . سعدوی بوبه موآخذه کارانه احتار
احکام حکومتک ا . ای دوستلری اولدیغی آثار ایتدیکی ،
— فقط سه ه ی بر دعوت ایتدیکر
— حار . اصلا . حکومتک دمل رحومورنه دوستکده
اولدیغی سندر مب یحوث عثمانلک قریب الظهور اولدیغی
سولتکلر اکتما ایتک
— فقط اوراده ه سلاح دیکر ! ه دیدیکر
— سهر ه بوبلر سلاحلایق اوردرو دیلر ، حکومته
بهلکلی حر ویرلر
ایسته ایتدیکر ، مسئله مه مجبر اونور ه سلاحلاندیکر ،

يحسود « سلاحلامى اورمدرلر » ديكله ايشك رنكى صورتا ـ كسور عرته‌حى « سلاحلانكر ! » ديكله محرم « سلاحلامى اورمدرلر » ديكله رى‌الدمه عد ايدبلسور حالبوكه توسوريك هر ايكيسى‌ده سعاوهس محب وعدوى داعندر ، يعنى درجهٔ تنه‌لرى ، درجهٔ محرميتلرى ندر دوجار اولمدرى معمه ايمه ملمه ماعمدر حلامه مسثه دهسمالـ كورو‌ه‌حث ممدر مارك

١٨٢٠ ده مبراغ (لووس) طرفندن دوق (دوبه‌رى) نك قتل لمسى اوزرمه وكلادن برى پارلمنوده «دوق دوبه‌رى‌نك سده‌سى دمى عناو دكل ، ـ فكر حرسوودر » دمسى بوسور دوعرمر افكار حريسورامك وحودارى امحا امسده مدكر توكوب دوق (دوبه‌رى) ماغ بولمحمدى معمعه سوراسى‌ده مكر اوسه‌تركه بوروب حادثـلك بوتيه‌مسه قارسى سمه‌يش عرت اله دوق دوبه‌رى‌نك سيه‌سى ، محادله دهـث آرلسمه سولـ ر عرى وارد اودر ببو ، مروكه بو عرت اله بومس قتل آرلسدمكى ملست ومروطـلف العطل ماسيمه مراسه مساعده ادمدى ر ميلسوف ، بن ر مساكى ما صالس رلده عسح ادرم » دمكـدر بوسو ، بك دوعرو اوقله رار ما مسالكى ما امحال مدر حرالمدرمى هسچ رصورله قتل اولمار ر حرم تصور امدن و اوى ارتكاب امدحكى سوملى كمسه حوق كره

دیدیکی جرمی ایشله‌ین ماده علیه رسم اسانلر طرفندن دعوت
ایدملی، جرم ایله دیکر رسم اسانلر طرفندن ارتکاب ایدملی
جرم مذکور آراسنده ارتباطك وجودی دوشونیلمه‌ملی.
وجرمك وقوعی حل ودعوت صورتیله معاً الدن ماحلی
اولملی. جرائمی مثلری وجرمی اجتماع ایدملی یعنی معاً الدن
قاحلی بولنمیلر دوجار مجازات وجری واواقع وحدانی جدار
ایدر. فقط سوراسی هیچ اونوتلملیکه جرائم مصوره‌ی
دوب ندرجی جرالدیرمه ماعدا، حکومت حرکت‌ عرده
وحاکمه‌ ... حدود مویه‌جین ... حکومت اعلی
امور اوساع واطواری حتی افکاری دوجار مجازات
اتمکدن حکمدره ومیحده ایه ومعمور شکل ادره کنسات
امور حکومت آسایش مادینك محافظه‌سنه مأموردر. ...
مصوبات دکل حکومت، جرائم ... طاهر جرائم مصوره
دکل ... فکری، ... وصمه تحریری جرم ... موجب
دکلدر. مصوبات ... وطومود ... معصوم
مطلق ... ... اصلاحوب ونحو ... ملدر
فقط دیمه‌ملکدرکه

— دم ومدح، افترا اهانت عوب ایله جهد کبی واسطه
مطبوعاتله ارتکاب ایدیلن جرائم عادیه اوله‌جقدر.

— واسطهٔ مطبوعات ایله ارتکاب ایدملی جرائم عادیه،
جرائم عادیه مو ... نوعاً دوجار مجازات ایدیلیر ... صورده

دم وقدحه ، افترايه امثالى عيوب ايله تهديده قارشى قوانين
موجوددر. بونلر ، بواصال جرمه ايستر مطبوعات ايله ايستر
طرق سائره ايله ارتكاب ايدلسن. هانكى واسطه ايله ارتكاب
ايدلدكلرينك تحقيق وتحريسنه لزوم كورلمكسزين جزاديده
اوله‌جقلردر. فقط مطبوعات اوروپه ، عثمانلى اوروپه ، عثمانلى
ومحرر اوروپه قانون وضع اولنمامش كيدسى مطبوعاته قارشى
مدافعه ايچون قوانين طلب ايدن هر حكومت حدود وظيفه‌سنى
تجاوز ايتمش اولور.

هر حكومتك وظيفهٔ كافه‌سى داخلده آسايشى تأمين خارجه
قارشى وطنى مدافعه‌دن عبارتدر. بناءً عليه اسبه باده مسارعت
ايديوره ، حرب زماننده ، عثمانلى طرفدارى سياره دائر
اعطاى معلومات ايدلسى عدا بر جايزدر. حكومتك بو معلومات
نشرينه مانع اوله‌بيلور. حتى صلح زماننده بيله جهت عسكريه‌يه
عائد معلومات حكومتك حصه‌سى و عائدى. بومسئله‌ده حكومت
حدود حقوق نكدى كورونيور. حكومت سمه‌سنه تحصيل
ايلديكى خدمت عسكريه ايله اوندن حربيه شخصيه‌سنه طوقونه‌مدى
كى صرف عين مقصدى تعيناً مرتبتى كلام و حريت
مطبوعاتلر بنده طوقونه‌ميلير. و بو حكومتك انكر حق معلق
دكل وظيفه‌سيدر

حریت اجتماع

حقوق دول سیاسنامه‌لرنده حریت اجتماعدن بحث ایدر.
گرچه بو سیاسنامه‌لرده ، بر کیمسه‌نک اجتماع حقی ایله هر هانکی بر
آیین دینی سربستجه اجرا حقی جمع اولنمامش ، صوری
مندرج ایسه‌ده بونکله حریت اجتماعدن مقصود اولان شی افاده
ایدلمش اولماز.

هرکس بیلیرکه بشریت مانکیرلوغی ایله دکلدر. انسان
دیکر انسانه هیچ برشی طلب ایتمز ، یاخود پک آز برشی ، مع مافیه
اکر متحرک ایدن رابطه خودبینی‌یه طوغری سوق ایدکده ،
وانسانیتجه یا دوچار فتور ومغلوبیت اولور ، یاخود مغرورانه
واحمقجه بر عادت حد واسری بولنور.

ایشته بوندن طولاییدرکه مصاحبات دوستانه ، اکلنجه‌لر ،
مسامرات ادبیه وموسیقیه ایچون واقع اولان اجتماعلر بیله
اولانجه بیهوده‌لکلریله رغماً سانحه مجرد وارادهٔ بولنمقده قالب

قتل قانونلری علم ایچون تجارت وصنعت وفلاحت ایچون ومذهب ومسلکلر وطنمه ووردیکی نمر وتمسی ایچون واقع اولان اجماعات حدیثه کلمه نوبلر فعالیت نمرینه لکل طبیعتی که ملق اولمیدر (دور کوهیم) — ، مکر اجماع کندیسنده سوی هرملت فیصه رمهلت طرفنده محو اولمامه محکومدر . ، سوری بك محصر دیعك دولتلر حرب انتزاع واحتیاق ماحیدیرلر حرب اشتراك واجتماع حقوق ده بر سیاسامه رمه کچیمسه سعی معتر ؟

عصر نوده ر ٦ر نسانی وار ؟ حاره طی ایتم ١٧٨٠ و ١٧٩٣ یسامه ری طرامی احجامالی هانکی معصسمسی نوا ورسه بولسون سوم ردی ، نولت اشوب اساف هیئلری لوجه اوصمری کبامعلری القا یتمل ، اساتی هدیه طرق رهاتی اورتمدن قلدرمسردی نوساسامه یلر محرری محمی حرنلردن سمه حرت حاجاسلردی ٦لرنه بالکر سبب سعیهبن عقل وامنی حرب هکر وسرسی کلام ومعلوماتی دفتر اساره لمس اومری نوی ماید ایدر اوار نه حر ادب جسه صاحب من وملکه سرسسمحه حاکم ، فکری سو ی ، علمی اسدیکی کو اداره ایدر عقلانت دیمهسنده شعار رکمسه دیمکدر اوندر اساتک علیهدارلدر ، بونولده احتیاعمده آکلاسلهمر فصل رحمی الله رشمهٔ اسانی طوغطرمدرکه دتمی احتیاطلری هیچ سومهسلر و نوی رحی

کی کوسترمك ایسته‌مشلردر. فقط بو فکرجه حکومت
افرادك حریت اجتماعیه مساعده ایتمکله دائرهٔ وظائفی خارجنه
چقمش اولیور. زیرا بونلر و مقصدی عمیاً واقع اولان
اجتماعلر، تشکیل اولنان دائمی جمعیتلر علی العاده رسمیه‌نه
طبیعی ومشروع رتوسی دعکدر دیگر وصفلاشدرلمه مشابه
اولان ایشلرینه رؤیت ایچون تکاثف ایسه کاه، اجتماع حقنی
و ریورسکز عین ایشلریموزی اجوبه‌یه عین رددایدلمه
، سا کاه اجتماع ، ایتکلکمه ریده مساعده ایدرمسکز؟
اوت الدیرسکز اوحالده جمعیت دینی بیلی ایسه مثلا
اقصی تولیورسکز حونکه جمعیت اجتماعات دائمه‌سی سعه ر
سببی تنسیق ایلر بیسه مکرار المدوره دولتك وصفه‌سی
داخلیه آسایش نامه، جرحه عرسوصی مدهعملی عـ مر
نووطمه‌لی ی تهدید ایتمدیم رمی عسال کولیج و رسمه
دولتده هر نوطب احتماسه‌ سع وصرری تماسله کندیسنه
عائداولدیرکته مداخله چکله‌اوسسه کولیج ولو توکون
حب ساید ی وضعداسا‌یمله ریکده ر جمعیت جیره شسه
سوق ایدر دولت ، هرا وسعماه قارتی یعنی لره کنی
وضعهٔ اساسیت ملکر دکه عاندر ، مره دکل ، دیه ساری؟
دولتك نووطمه‌ی مسا اجا ایجی ، محدود کاف درجه‌سه ای
ایجا ایده‌مسی و بووظیفه‌ک ایفکاری ملکر دوستلرینه حصر
ایتمه‌سی نکی دکلدر؟

فرض ایدیکرکه بر یکی ، مذهب نشر ایدییورم دولته
بونك مطلقی اوله‌بیلیرمی ؟ مملکتی داخلده سارقلره ، خارجده
دشمنلره قرشی مدافعه اتمك وظیفه‌سیله بر یکی و مذهب
ومسلك نشری آراسنده مناسبت وارمی ؟ ومقصد تعمیمه
مأمور ایدن حساب حقنده بوراده بر اعتراض اندی واندیاً کولنج
بر اعتراض توکندیه ، وده سوددر ، هرحصه ، حکومت ایجنده
بر حکومت کندر ، اردوار معامله‌ره مانع اولان رحمت سپهی
حکومت ایجنده بر حکومت کند فقط سلاحدر صاحبدر ،
رحمتیجی [illegible] اولادر رحمت ارواح
وارادات مقدسه‌مزی امه مانلت مجبور انحلالی دیکر
دولت [illegible] احتیاجی منع ایدمز ، حصه‌ك
ضابطه ، عدلیه ، حرب [illegible] وتداوی کی اموره مداخله
اتمدکلری کوردکده [illegible] حوف [illegible] بواحتیاطر بیله
[illegible] بیله دشمنیدر [illegible] مکر [illegible] تسامار دیکر
[illegible] بو دو [illegible] آراسنده آرتق حصه
تولیدلر [illegible] مشکل ایدبار دکارسله قدرتلرینه
[illegible] اولاجق ایله [illegible] حاسیرلر ، و بوسایه‌ده
بولوش موقعیلره منهر اولورلر

— طقوزنجی باب —

سربستی ادیان ومذاهب

ماشلیحه عرب حكومتلرینك ادامه عصر عصریی ، فرانسه
حكومتك كلیسالری كسدن قطعاً فرهه ملالی سربستی ا.ی
كسكه طارالان ورداثره اچه قوتش ، رهانی صوب درجه‌ده
تبیق ایتمكه بولنسدر وكون اوروپا حكومتلری اسرمه
اك نحوس حریب ، حریت دمه‌در ، بوتك انجوند كه اوكا
عوردن، اوی تهمدن وآب حالی ملاری بوصرت وبهمدره
اكی بویوك سب كوسة طیبه رعشی ردن دوت احده
ودولت اولمامعه راو روع حكومت ، روع دارهدر ر
قسم اروراحك رسلك عصوص یه وبوسلكك وكیلاری سرحتیه
ادارمسی دیكمدر هیچ ردوت ایسه بوحلی ای ر نظرله
كوروس هم رملكتی اداره اتمك ، عسكرلری ، حاكمری ،
صاطه مأمورلری ، كركیلری ، تحصیلدارلری ، عشرلری
كدیه اطاعت ایتدیرمك ، همده دیكر طرفدن راهب سمیه

ادیان وکلاری عسکرلر ، حاکملر ، پولیسلر اولمقله برابر
حقوق اساسیه‌لری وحتی شوساده‌لر مأمورین ومستخدمین
دولتی دخی کندیسنه اطاعت ایدرلر . مذهب ومسلکی رسماً
طانینمش هیچ بر دولت ایچون تحمل اولونور شی دکلدر

هیچ بر کلیسا قدر دولتی تحدید ایتمز . بر اعتراف قابل
اعتراضدر که دولتك افرادندن بیلی اولانجه ، کورنجکی سئلك
تبعه کلیسا کندیسنه آیریور . ایشته بونك ایچون هر حکومت
طوائف دینیه‌دن علیحده‌در هر دینی و مسلکلره حریتنامه‌لر
حریت ایتمشلردی . چونکه حریتنامه‌لق حقیقی بر دین ایدی
و دولته ، احتیاد ایدرلر فقط ارواح ، صاحبلرینك واکر
کندیلری ایسته‌رلر و برابرلرینه جلب ، دیمیوردی . ادیان
حقیقیه ایسه بوله ارواحه حاکمدر . بو سویله‌نن بر دین
حکومتك بر حریت و آلایشی ، بو نوع تشریفاتیسی دیمکدر .
بو شریعاتی دنیا حریت وجدان طلب ایدرلر . رومالیلر نصل
حریتنامه‌لرینی حریت ایتمشلرسه انکلتره ، پروسیه ، روسیه
حکومتلرنده اویله‌جه حریت ایتدیلر ، هم اودرجه‌یه قدر حریت
ایتدیلرکه حریتنامه‌لك صورتی تنفیس ایتمك . صورتلرینك اوکی
آلمق ایچون دینی مذکوری کندیلری مس ایتدیلر . مملکتك
حکمدارینك عین زمانده رئیس روحانی بایمه قالقدملر فرانسه
حکومتی صوره ایله قاتولیکلك ، پروسیالی ، ژانسه‌نیزی نظر
حرمتله کورمدی . اوده انکلتره ، پروسیا ، روسیه حکومتلری

کی دولت ملالری رر مأمور حاصه کثیرمسدی حکومت
دائما ، حودی کندی داره ایدیکی رس‌ساله دن علیهده.
ررا دیی محو اجلك مقصدیله اداره اندر اعراف اجتماع ، فقط
دیمله که دولت احلاق دیلن شیئی‌ده سومه‌که مائل سمدد.
حه ارلی دین قدر مؤثر ر احلاق دوتمحه بلالی رشی عد
اولور بودن اوں سه اول موسیو (پول دوش ردن) ر
تسمیهٔ احلاق حمی مابینه سمت ایجمدی حمو یب مدامه
طرفداری ودان ردوستم بوسنی طوددی رمان نکاه دوشارده‌لر
تأسیسکردسی اولان بو ماکه پك جاهلكلی ، دعیدی ر

— عون ؟ دهحه ،

— ررا بودن ر دن حماسلر ، هم اطر فرده‌ك ادیان
کی‌اصلاحی چوروش رده‌دکل کی وسکمل‌اتمش ردن

— کی صوکرا ؟

— صوکرا حکومی ملاسه دوسورر

— عون ؟

— حوسکه دوملی وحدت مسوره ، دمی ر مرام و رادهٔ
دوتک ماسه دائما عائله آجار

دوسم بك حقلی ادی حکومه حریت دمه‌نك سون
دیکر حریتاردن زیاده محوس‌کوره‌عه ایکی‌جی‌سده مملکتده
مشرردین ومدهلمؤسسی‌راحتی اولملی احمامدر ردوت،
کندیسه اطاعه مجبور اولان سمه‌نك حرکات احلاقیه‌لرنده

ماتمه ویرمه دها ماسی و احیوته تحت اجتهاری عمل جکه
بیلیر . حسب حاله بودر حوف اتمکده معنا یوقدر . فرص
ایدیکزکه انکلتره حکومتی (آرمنستر) ك مسلك مسلمیی
ردی حالی آله‌حق ملد مولی . عودلی تولوسون فرانسه‌ده
بوردی قبول ایدیلمش اولسه حکومه قارشی مسله‌یلی اطاعت
اکسیلمه‌جکی که فرانسزلر و انکلیزلر رغمه دیو طبیعتده
فرانسه‌لیلری ، وطنپرورلکلری اونوتمش اولملر کدنك
قاتولیك آنالر رئیس روحی اولمق اوزره پاپالیان قاردینه له
مربوط بوسورته عجبا وطنلری آلتی سومزلرمی ؟ یسه او
قاتولیك آنالر فرانسزره قارشی پروتستان وطنداشلرندن دها
آزمی حسیات خصومتکارانه پرورده ایدرلر . بالعکس اونلر
قاتولیك و ... ... فرانسزلر قاتولیك اولدقلرنده
بیلیرلر فقط فرانسزلردن پك چوق ایدرلر

بو مسئله‌ده موجود اولدیغه ماکنز وحال واردرکه
اوده اصلی اولان رئیس روحانیك عین زمانده بر مملکتك
حکمداری اولمیدر . مثلا قاتولیك فرانسزلرك رئیس روحانیسی
آلمانیا امپراطوری اولدیغی فرض ایدیکز فرانسزلرك بیوك
قسمی آلمانیا امپراطوریه حرمت واطاعت ایتملری آلمانیا
امپراطوریه سوء ومربوطیت قلبه طویملری شبهه‌سز داعی
اندیشه‌در . فقط بو دیروسه دیمونن عقل سلیم ، ادیان ومذاهبك
سربستی احراسنی امر ایدر . دولت سربست ، کلیسالر سربست

اولەرق ويرلدن آرتقليلر حقنى مسلك سربستى يوق احصب
ايدييور كليسالرە حكومتدن اجراى مطلق . رجال طرفندن
اداره اولندقلرى لدندر حكومت هيچ بر كليسالره ويرتى
، اجتماعلركرى منع اموالكرى مصادره ايده حكم ، ديه مز
ما ، كليسا انە اولمديغى ، سوهلرده اعلى طولاسديغى
كورلمك حكومت حوسه كسمورمش اوراسى سه مسه
حكومت نسل انكلر عنت وحجاب حومسك معصوب دسى
سرطلە قدسلرە ماتو آلى محدە كرملريە بع اولمريسه
آسانش حال احلال ووصعمسى محاور اتمەيى كليسالرەمە
اولەجە قارسەمار زيرا بوعاملە حيانە حق ايدر سدر

••• • ••

— اوچنجی باب —

——

حریت تدریس

۱۷۸۹ دن ۱۷۹۳ ه یاسالرنده حریت تدریسه مطلق
هیچ بر سوز یوقدر . بوایکی حقوق بشر بیاننامه‌سنده فکر و فکر
ابرازنده حریت تدریسه‌ده شامل اولمق اعتباریله فقط سوز
دکر ایچکی اولمامقله برابر حقوق بشر بیاننامه‌لرنده طرز
سابق اداره‌ده اهل دینی ، صاحب ایسته‌مه‌ین حقوق دخی
ایدیلیوردی . حالبوکه ادارهٔ سابقه‌ده تدریسات مطلق صورتده
سربست ویوخسه مصدق ایدی . اس مدرسه‌یی دولت اسی
ده ثقت فرصا . اول فردلک وجدانی خاطرنه سلب کلمه‌سنی
دوشت قولاری و ... اموری اولدیغنه آتی اولدینی
سلیور . کندیسنه قارشی روحنه دها عجیبی آثر و جیبوردی
ادارهٔ سابقه‌ده تدریسات هم حرکتر ، (اوراتوآر) مجلس
روحانیون اعضاسی تولیات راهلر ، هم ده مفرد و بعض
معلمر طرفندن اداره ومعقب اولنوردی . بلکه حریت

تدریسك حریت دینیه حدودینك تمامیسی مشروط ایدی ایسه
بونك ایچوندركه پروتستان ملتی حریت تدریسه مالك دكلدی
زیرا قتولیك فرانسزلره پروتستانلرك ملتی حقی ، حریتی
حائز عد اولنمازدی سیرسن ادیل ومداخله جاری اولدینی
یرلرده حریت تدریسك ماهیت قاطعیه مدنیه اولدیغندن حریت
تدریس ایله حریت دینیه‌نك دولتجه قبول مطلق لازمدر

حریت تدریسك حقوقه عصر یاسامه‌ریه درج اولنماسی
داتاً بوحقك اولمی ری مصدق اولمسدن زمانه ١٧٨٩ و١٧٩٣
وثوقات حلالتعری سنداه که مرك بوسسنه‌ده عمکر
اونانلرمدن نشت مسه کرکدن احلالجیلرك طبقی می
(روبسپیه‌ر) ، (س ژوست) ، (بوهسیه دوس ده تو)
کیلر ژان ژاق روسونك طلعسی اولدقرمدن سون مساسیله
ورمسند المدیره مخصوص روحه وجدانه فکره سلو الدی
تیلرده مارس اسی وتدریسانه ره کیلوردی او
آنشی اونت عموتی اوررمه بترمده اعلان ایدملی و١٧٩٥
سنه‌سنه قدر دوام ایدن (قونوانسیون) حکومتنه (لوپه‌لتیه‌دوس
فارژو) مرتبه سنم اولوب (روبسپیه‌ر) طرفندن عدم
ادملی دون لایحه‌سی اس مدرسه‌ده و آدمیر نصل ر مکر
سانکلری کوسیر مذکور دوی لایحه‌سنده داخله وارده
اطفالك اوسنرمن آیرلمارق مکاتب میده‌ده جانب دولتدن
متحد معامل واسطه‌سیله آلی ندی سه تحمیاً ربیه وندرس

اولمری مکتب امنلوردی توحوحوهار آلتی ملی سه
ماڭدی ، هرسی حد مفرق بومکتره مقحطر ه رمایه
رمامتز حمای سوره‌حکاردی

فقط حدحیرلی قسم اعضی مسئلهٔ تمریسه حرسوور اه
تهدفکم عملره سرمسی تدریس اصولی روحه‌چایسلردر
مثلا (م انو) ، دوت ، مکتب عمومیه نظارت ایه مکلف
اولورسه بد سی کندی فکریه کندی معمی اسرمه بالبه
قیاار حاموکه بولمق فکر وسرمی مادك معمی ایه دعما
قابل ماست دکلدر معلم ومدرس ارای هیچ برمی دولتك
اومرمه معتاد بوده رساما دیمدر بالحقیقه بعایه
ومدرسده استعمال ده حق دولت طرفندن بیله عدم تطارت
مشروط اولماسر مالکر دوت کافهٔ اموردة اولدیمی کبی
مکتبلره درتوده مماعله وصمصه مکاعدره بوتوله استدیکی
بوبیلملك حقی حائزدر

ساسیٔ سهر(لهوزان) سه علی و دمده ادارهٔ کلام المدیوه
، مدرسانه معلق موادی عمومیه‌نه تحت شرطله هرکس
مکتب ، رموسه کشادایتمکحموسنده مخاردر ، علمیه احد
کعب ، مکتب حامیتی نشر واعلان کافیدر .

درمحماس(دوی) موسواسون مجلس معماسده سوقندی
، محصوصی مؤسسات تعلمیه‌نك سرسعدرسه ده رئیسه
حقوق مقدسه موضوعی عطا عور اولمیر .

(داسون) ايله (وپه‌تيه‌دوس هرشو) و (دوميه‌نيه) لر
لايحه‌لرى عينه قبول ايله خوجه‌لرى مكتب ملت‌ه كوندرمه‌مك
استه‌ين پدرلره بو آزاديك ترويجى حقلرى ويرمه‌سى
لزومنى يكى آيرى صورتده واقع سياسنده دعوى مد
اساسيسى بو سكله بولونيور . بو حقده مجلسك اكثريتى
مسئلهٔ تعليم وتربيه‌ده عدميلرى اعضاسى مكتبلركساد
اولمسى والحق خوجه‌لرى خانه‌لرده تدريس اوليه‌جق
عنوانلرنده مدرسه ايتمسى فقط خصوصى مدرسه‌لره مراجعت
حتى حاصل ايلديلر .

بونوانسون حكومتى داخلنده افراد وطن ايكيسى
خصوصه تأسيس و علوم وفنون وصنايع تحصيلنه رغبتى
الحق سربست معصى تشكيل ايمك حقنده صاحب اولديلرى
صورت اتخاذ ايتدى .

مواد مذكوره هر حقده اسمنده اوج مجلس حقوق ملى
ودولت موجود اولديغى كوره بو قطعى طرز ماهيه كوره
مدرسه‌لرى درعهده ايتمك دوشونمدر . واوى درعهده ايتمك مكر
ورد اوليان خوجه‌لرى تربيه ايتمك حصه‌سى مكلفدر .
اكثريتى نظريه هر دولت مدرسه‌لرى درعهده اتمك اوندن
خوجه‌لرى سخصى حاضرديرمه عليه اسعارسه كندولرى
تعلم وتربيه امورلر اسقاريه مشغولدت قوت تربيه‌سنه
توديع ايدرلر اوجنجى طرز علوميه كوره مدرسه‌لرى هم

دولت درعهده ایدر ، هم افراد ، بوس بولمده حیار انتخابه مالکدر

(روسو) ، (ژان ژاق روسو) ، (تورغو) ، (کوندورسه) و (میرابو) تدریساتی دولتك درعهده ایتمسنه طرفدار ؛ وعده (مونتسکیو) (تالیران) و بعضاری سربست تدریساتی ترجیح ایتمکده ، (لوموروسه) و (دانتون) واحلالجیلر ، اکثریت عظیمه‌سی ایسه دولت تدریساتی ایله سربست تدریساتك متوازیاً جریان ایتمسی لهنده بولنمقده‌در

کورویورکه ایکنجی طرف مولف ایله اوچنجی طرف قبول آراسنده‌کی فرق برنجی طرف مولف ایکنجی واوچنجی طرف قوللر آراسنده‌کی فرقدن چوق کوچوکدر ایکنجی واوچنجی طرف تلقلر اولسه چوجوقلری ایسته‌دکلری کبی بیوتمك صلاحیتنی و یرمز ، حقی ، ایی طانیورلر حالبوکه برنجی طرف ماوتات مستنددر ایکنجی واوچنجی طرف تلقلر آراسنده‌کی فرقه گلنجه ایکنجی طرف ملی دولتدن مسلم اولمق حقی سلب ایدر ، بانکر فرد ملی معلم رسوبده حر راقمله اکتفا ایتمیور ، دولت مکتبلرینك وجودنده اوراسی قیدیرمق اولاد وطنی یومکتبده کیتمکه مجبور ایدیور اوچنجی طرف تلقیسنه حربرو ، ایه وسکلده اولمه‌لرا ، چوجوقلری سربست مکتبه کوندر ، اولسه صمله ، وریك تحصیل ایتمکده‌در و الحاصل اولیای اطفال ، مکلفدر اولمق حسبیله دولت معلملرینده

معاشاتی تأدیه ایتدکدن صکره چوجوقلری ده تعلیم و تربیه
تودیع ایتدکلری معلملرینه راحت و یریورلر دیمك اولدی
خصوصی مکتبه کوندرن بر پدر ایکی قات مصارف اختیار ایتمش
اولیور . ترك دولتی ایسه ایجاب ایدن خدمتی ملی اولدیغی
چوجوغی خصوصی بر مکتبده تدریس ایدن پدر او مکتب
ادارهسنه ویردیکی اجرتدن ماعدا دولته ده درعهده ایتدیکی
خدمت تدریسدن طولایی پاره ویرمکه مجبور ایدلرسه مضاعف
اولدیغی برخدمتك بدلی اعطا ایتمش . عادتا معلومك عائله ،
حکومت تامه‌نك دولت متنوعه‌سنه ویردیکی حریت مسلکی بر
ورکیه تعلقی اولورکه اینه توجه ایدر . معارفه بر سنده
اون طقوزنجی عصر حکومتله الان موجود یکرمنجی عصر
حکومتلری قبول ایتدیکی ایله حریتوراه اصول بودر . یعنی
بوکون فرانسه حکومتی حریت تدریسی طانیور . فقط تدریسك
جزای مدنیسی آلمقده حکمسور

فرانسه‌ده جمهوریت مطلقه طرفدارانی تواصولی ایله حقوق
کورویور . مدرسه‌نی عامیه دولتك درعهده احصی امر
مدرسه‌نك صحاً اولسون رجال الدن قالماسی ایستیور . و بوده
مکرمه ایکی نوع فرانسه‌لك ، ایکی نوع مملکت وجودی مجبور
اولمسدر . مملکتك وحدت معنویه‌سی محافظه ایچون لازمدر
ویالکز دولتدرکه اطفال وطنه معارف ماطرینك افکاری بلقین
ایله مملکتك وحدت معنویه‌سی محافظه ایده‌بیلیر

اوں دردعی لوقیده ماب هرمای هسح یی د دعی آری طرفدن پروسانلره و وطن‌امتراکی الغا ادرکی ایسه ویله عکه اتمسی مدیح ملکر نمکتلرلد تندلله اوعدر نکرر وویس عارب رسیدرکه وطن‌دارلرک رهاماده حالا پروسانلره احرا ایدیلن مدنی کورمك وکسه کرمکتن کندنی آلمسوره ۱۸۷۳ حکومتده عن وحهله شا که مبیوردی . والحمسه آسیں سدیف امیلا حلد . اولادس . فقط آسیں مصوصب آحسه‌حی رحامه تولسدہں اما ادیبور . آسں مصوبك نامی وطنه‌سی ایسه دوسه عائدد . سوسی

طرر حمد اوره ابایه اولسان رحکومت کمدسی ر سحص معنوی رئس حوحی رله ملو یچمی موحب اسرامدر مسئه مثاه موسی (اوکوست قوب) بر (بلولوشی) صحی سمه امدحق نومکرکستاری حکومت شومطالعهٔ عمصسه منبی‌لولر . ب ‌قاتوکره و سملر موسوملر ایله سدوں هکریوں رمیوں سرست ممکرں ومدحدں طرفدن میں وشدم وطنعم داحیه آساسی نامی، حارحه قارسی مملکی مداعصدرعاتدر و بر ا ی‌تولک انحوں تعیں ایتسملر . مادامکه یالکر واروده متعددر . مدامکه ماتقه رکعیب موسوع محب اولسه‌دی بکر . حکومت دکل یکری حکومت تسکل ایمه‌کردی . یالکر

بونک ایچون نفس ... ویریله‌جك ... وریلر ... [illegible]
تاکه داخلده اساسیه ... معنی ... ایچون‌ده‌تولدی
ولسنانا موسوما ایله ... ذکر ... [illegible]
معکری ... [illegible] ... مأموره ...
علیه مراد ... طریقت افکار ... و ...
ایده‌حکم ... وفکر ... کندیسنه ... که
واید و ... حکومت ... [illegible]
مسیح ... حکومت ، دموقراسی ، آریستوقراسی ،
... مقبلیده دیه ...
... (آنا تول فرانس) ... (اردست
نوه نسون) ... ویا حریت
... حریت حقیقیه انسه کندیسنه ... حریت
... حریت حر انسان ... دائماً حریت
ایسه‌ده‌ن ... حق ...
... اطاعت ... دوشونمکه ... کسنه ...
اصلا حرب اولماسی

فقط بو ... تحلیله موضوع
وار ... ذکر کردی ... حقیقی اولدیغه
داهی ... فقط بودوات‌کا دیه‌حکلرکه
... قاریسیده‌ریکی حقیقتدن دگل حریتدن بحث
اوییور ... تونلکلر ... حاکلری که حقیقت

رده بولدیغی انکار ایتمیورلر. حریته، فکر حریته، افکار
وارواحك سربستلندیرلمسی فکر و اصوله مالك بولندیغنی
ادعا ایمیورلر. کیمسه‌یه رسالت و عقیده تکلیف و تحمیل
ایتمیورلر. افکاری ساده‌جه حریت ایچنده حالده سوق ایدیورلر.
اوحریت تامه حالنده‌که اونده یشیلیر اعمال و مسالك مؤل
او میلر ما علیه ر دیورلرکه ... لکر ... ماسعه بولنه
تلقی افکار، ادیان حریت فکری رد و دفع ملی، عقیدهٔ
اساسیه ونی اوررە سربستجه دوشونمك لازمه‌در. مادامکه مطلق
اولان کیمسه‌ردن حریت تدریجی سلب ایتمك حقی، حریت
تامه حقی بوییورلر، و بو اعتقادده که حریت حقیقیه کندیسه
معارض و حریت طانیمار.

— فقط بو سوزلر نصل شکل ویرمك ایچون بوده یکی
سوزلردر. فقط دیگرلرنده حقیقت نامه تعبد ایستدکلری استدلالی
... حریت نامه تعبد ایتمك ایستدیکلری که منحصر سه وردر
استعمال ایتدیککر سو، حریت، کلسه عقیده ده موجود
اولدیغی یوره تدقیق ایتمم ... سر وسی تعلیم و تدریس ایده.
حککر دکلی؟ ساکردار یکره، افعالر، واسع و حریت
تفکر ایچنده عوری حالده مأذون سکره، آزاد ایکره، آزاد دیریکره
دیکله شبهه‌ر اکسا ایتمیه‌جك، هرحالده سواسکال ثقة آتیه‌ی
ی احیار ایده‌جککر.

١ — ما هیچ رمدحی و مسلك ملقی ایتمکدن حقیقت

تجربی اصوللری اوکرهنمکدر . بو سعیه و اصوللر اوله رق فکرلر اوله رق بو ایله مشبوع اولەجقدرکه اونی بر مسئله اولمامقله برابر ، بو نوع تعلیم و تدریس شاگردلرمکزه‌سی بر صورتله ترتیب و تشکیل اولەجقدر کوروپورسکزکه دسته‌ربیك مداخله‌سی علمیاً نحو بر ابتمه‌لی ماللکر کندیکز دکلره وضع ده ایدیبیور ، اونلره حاکم و مالك اولمق ایستیورسکز و له مولیکلرك حقیقت نامنه هپهاری سزی بو سعی ده بر حریت دمه ایپورسکز

۲ — دحود هیچ ، مذهب و مسلك تلقین اتمکدن ساده‌جه حریت فکری اوکرەته‌جك و بالطبع حریت فکری نشا و مدافعه ایده‌جککز

— شبهه‌سز

— سهه‌سز دیپورسکز ، فقط بو شبهه‌سز اولان سیدن مراد نه‌در بیلیورمیسکز ؟ یعنی هر مسئله فکرده اونلره ، حریت فکر علیهده بولنانلره بو مدافعه و شاگردلره نحوه اتمیش اوله‌جقسکز ملا کتولیکلك معمد اولان وا عجب که ایله هرسیلك شوب بوله‌مدمه و رطاقم حقیقتلرك آکلاسیامدیمه قانع اولەرق ردیه انجا اتمش بولنان کمسه‌لره - که بونرلر ایجده پروتستانلر ، موسویلر ، حتی حکملرده واردر - مبادیاً تعریفاتده بولنمش . الحاصل حریتدن ملتقه رشی اوکره‌نه‌مکله برابر بو حقوق کیمسه‌لرك رکله ملفظ ، بر مذهب ملتی

ایجابیه بیه حریت نامه‌سام اولمش اوله‌جقلری و بوحرکتکرله.
وقتیله مقدس طایفه‌لری حقیقی تعلیم وعکسی اثبات ایدنلری
سوء سوءلکلی منع ایلدی. وقهروجبر الهماساسیله‌ایلی قتولیکلردن
مرتکبر قلبه‌جقدر

٣ — وباخود سربست تفکر مرك الکرده ر مذهب
اساس وکاشای ایضاح ایدن رجلهٔ معمدات. یعنی (دوقارت)،
(قانت) ـ (قوت) لـ . (بیسمر) ـ مسلکلری کی سربست
تحریات اوروپه مؤسس و . مع‌ملیه ـ ریه کدی کندیکره
آرایکر . آراشدیرمکر . سوزیله شدتی آرالان صدیقانه محرر
رمسلك، رعبده، اوله‌جقدر سربست تفکر مرك الکرده
ر تعلیم وتدریس . سربستجه امر وتکلیف ایدلمش رعقده .
مقطعرحالده رعقده، روسامانك كی سربست ردیں، مقطعرحالده
ردیں اوله‌جقدر . ونودیماستقلرستماسقه ردیں شرایجه‌لرینه مخالفت
ایتدکلی سوکرا تعلیم امده‌جککر مرسی اداسنده بولندیغی
حالده ادیماتزه‌مك دمر وتعیینی حکومته منع ابتدیرمك احتیا.
طندن واریکه‌مس ردیں تعلیم اتمث ریاکارلمده . ماخود حقنده
بوله‌جقکر بوحرکتکرله قرون وسطی قاتولکلرینه دونه.
جککری اونوتیکر دائماً اوروپه‌سوره ئه‌حاحت اکیم کورمس،
کیم بیلمرکه تدریس دائما تمریسدر . وتعلیم وتدریس مصدر
انحراف واعوجاج ایله . به قدر بالواسطه عرض وجود ایدرسه
ایدس . فصل ر اسم طاقیرسه طاقسی . دائما ر معکرمك

دیکر متفکرلر اوروپه بلا واسطه تأثیری وجودی دیکلر
بناءً علیه تعلیم وتدریسکزهانکی طبیعتی حائز اولورسه اولسون،
اکر بالکزسز تدریس ایتمیورسه‌کز محیطکزده بولنان اسبابلره
یالکزسز مالك بولنه‌جقسکز فقط بیلملیدرکه بو انحصار مالکیت،
اوروپه‌یه نه قدر مدهش ، نه قدر صمیمی و حریت نه سکی
دویلرسه قورقمسی ، ظلم مطلقدن ناشئه رشی دکلدر والحاصل
مملکتك وحدت معنویه‌سی محافظه ایچون انحصار تدریس
اصولك قبولی نحو اولنمار

مورخ شهیر شارعاریه‌ل موسو ۱۹۰۲ده متأسفانه یازیوردی
« مطلق رسورتده حریت احتیاطه . کلیسا ایله حکومتك افتراقه
تم کی طرفکیر اولانلر بوکون رعایت وقاتولیکلك عیهنده
بولنامزك قاتولیك کلیساسی حقنده روا کوردکلری درست
معامله‌لرك وقتیله قاتولیکلرك پروتستانلره و طریق دینده صلاته
ساحلره قارشی کوستردکلری آثار نعص وخصومتك عینی اولدینی
مشاهده ایتمکله حیرتده و مأیوس اولورلر بوکون مع الاسف نص
حرانمده قاتولیك کلیساسنك فرادسر کسطاری مستقدات ناسیه،
خطا و بالاکی ایجنده توبه ایتمی حائز اوله‌میه‌جق اوقویورو،
حتی اوهدر املری وارطورکه ، حریت خطا قبول اولنمار ،
دیلیور ، دوشونیلمیورکه حریت خطا اساساً حریتك جوهریدر
آه ! فرانسزلر هپ برلیه ایکی تعصب آراسنده‌ی بلتیاجق ؟ .
« وار اولسون حریت ! » ده ماسی دائما عفو واعتساف ایله شاشه‌دار
« بلشامیان نماست ! » مناسه‌ی کله‌جك ؟ .

يرده اكر وحدت معنويه وطنى محافظه‌يه لاكمايسه بونك ايچون يالكز حريت تمريسى معنى استحصالندن سلب ايلك كفايت ايتمز ، اديان وحريت مطبوعاتده نظر اعتباره آلنق ايجاب ايدر وحدت معنويه قاعده‌سى تطبيق ايتمك ايسته‌ين بر حكومت، ساحهٔ وطنده مرصا اوچ ديرويه مخالفت ويده قارشى لاقيدى اعتباريله شو نوع حالت روحيه‌نك وجوديه تحمل ايده‌مز كذلك سربستئ مطبوعات جارى اولان بر مملكتده حكومتك عبر دينى تدريسات ايله پرورده كنج بر روح تعطيل كويلرى مكتبى ترك اندوب عائله‌سى يديه كلديكى زمان الله اويله مرتمل اويله رسالەلر كيره‌حككدركه مكتبده اوكرندكى شيلرك تماميله ضدى اولان افكار ايله طولودر وبونلرك اوقومسى حكومت شهه‌سز منع ايدر اوحالده سربستئ اديان وحريت مطبوعاتيده اورتەدن قالديرملى ، زيرا كندسى وحدت معنويه مملكتك محافظى عد ايدن بر حكومت نوق يالكز مكتبلرده ملر قيد واعتباره آلير ، حريت تفكرك ، سربستئ كلام وتحريرك اوكى آلنارسه املە واصل اولنماز

وحدت معنويه‌يى قورتارمق ايچون يالكز بر واسطه واردر ، اوده سودر

آرجوق سربست افكار پرورده ايلمن وهيچ اولمازسه بر پروتستان سيله اوليان آدملردن حريت تفكرى ، حريت كلام وتحريرى سلب ايتمك ، هر آدم ايچون حريت، اصولنه

اساس ايله هيچ اولمازسه بر پروغرام ايله اوليان آنجاق حق
اردواجلرينه مانع اولمز . بو صورتله دولتك سوديكي مسلك
اربابی نشر افكار ايده‌ميه‌جكلر . چوجق يتشديره‌ميه‌جكلر .
و بر ملك نهايتنده مملكتك وحدت معنويه‌سی حصول بولمش
اوله‌جقدر . مكتبه‌كر بودوايی استعمال ايديكر
مسئله‌نك بر ايكنجی طريق حلی دها وار . وده بوكوچوك
ورق سكنه اولان وحدت معنويه و آسايش معنوی مملكت
مكركيسانيسی ويره‌جكدر . معارف نظری ملكيات محصوره‌يه
مأمور ويازراه مرض وملی اچه‌مكدر . دولت نه اولديغی ،
سبب موجوديتی خاطرلامق اولورسه وظيفه‌سنك ساحه
ومداهمه‌دن عسكرت قالديغی تصديق ايدر . وظائف طبيعيه
وصروره‌سی تجاوز اتمك دولت ايچون بيوك بر ماسفندرلكدر .
صانه اولمرق دول مثقه وظيفه‌لر درعهده اتمكده قالديقجه
محميك ، عسكرك ، مايبيسرلق ، قدرنسزلك آثاری كوستره‌جك
ملار . دولتك وظيفه‌سی داخلده آسايش مادی‌يی محافظه
وسار ماً رتبه‌لكه طهور ايدرسه ی مداهمه اتمكدر . دولتك
وظيفه‌سی ، اديان ومذاهب تأسيس وايجادی . بعده تدريساتی
تهد وادارمدر . هركس مسئوليت ذاتيه‌سی تحتنده بر مكتب ،
بر دارالفنون تأسيس ايده‌بيلملی . برمكتوده صد برمكتود
بو ميلملی . دوغروده قايم اولديغی مكركرلری نشر ايده‌بيلمليدر
تدريسات حكومتك النده بولنمق اولورسه حكومت اونی

كندى افكارينك نشرينه برآلت اتحاد ايلر . فقط تدريساتك دولت يديله اداره اولنمسى طرفدارلرى ديه‌جكلركه « مملكتمزده وظيفهٔ تعليم وتدريس تشبثات خصوصيه‌يه ترك اتمك اوقى حرويتلره ، پاپاسلره ويرمك ديمكدر » بوكا علاوه ايده‌جكم « بالكراوتلره دكل ، فارمسونلره ، موسويلره ، هركسه ، بالحاصه تعليم وتدريس اتمك ارزوسنده بولنانلره مذهب ومسلك دعوتجيلكى سوتلره ويرمك ديمكدر » دولتك بالكز سلمسى لازم كلن شى مكتبلرده حسن‌حفظ مواعديه رعايت اولنورى، اولنميورى - ، مكتبلر رر ملجأ لوت وفسادى دكلى ؟ بوندن عبارتدر دولت، فصل حق حاجتده برلر وبر اوسه بالواسطه كرييورسه مكتبلرده اويهجه كيرميلر

خلاصهٔ كلام ، اوچ طرز تلق وار رعيسى تدريساتى بالكز دولتك درعهده ايتمسى، ايكنجيسى تدريساتك، حكومتك هيچ مداخله‌سى اولمقسزين ، سربست اولمسى ، اوچنجيسى تدريسات دولت يانده برده سربست تدريساتك موجوديتى بوتلرك الك أيسى ، الك عتى اوچنجيسيدر ، ايكنجيسى قابل قبولدر ، رعيسى مردوددر

بردمتوراسى اوبوتاملى‌كه دولت‌تدريساتى درعهده ايدرسه بووظيفه‌يه بولتيقه قارشديرمق وانتخاب ايتديكى معلملره عادتا سياسى رر مأمور اولى اويتامقدر

— اون وچنجی باب —

حریت مأمورین

اکر دولت اساساً اولمسی لازم کلن شیئی اولسه ، یعنی
موجودیتی ایجاب ایدن احتیاجك مقتضاسنی ایفا ایلسه ، ساده
ضابطهٔ داخلیه ومدافعهٔ خارجیه اموری ایله اشتغال ایتمکی بیلسه
ایدی مأمورینك مأموریتلرینه متعلق احوال وکیفیاتده هیچ بر
وجهله حائز حریت اولمالری لازم کلیردی . فی الواقع (سوئیس
قومستان) ك دیدیکی کبی دولتك کندی دائرهٔ محدودهٔ اجرا
آتنده قدرت مطلقه‌یه مالك اولمسی وبناءً علیه مأمورلرینك
بونابه الطاعت تامه ابراز ایتلری ضروریدر . هیچ ضابطه
طرفندن آلدیغی اوامری دقیقه مذاکره ایدن بر پولیس
قومیسری ، جرالك اوامری دیکلمه‌ین بر میرالای ، مخصوصه
مخصوص پولیتیقلر تعقیب ایدن بر سفیر کوردیکز می ؟ خیر ،
وخصوصاتده مشهود اولانلر مطاوعت ، هپ اتباع وانقاددر .
دیمك دولت مأمورلرینك هیچ حر اولمامسی لازم ، واولمرك

حریتدن بحث ایچك عبث . فقط دها ایلك سطرده ایما ایتدیکمز وجهله دولتلر کندیلرینه عائد اولمیان شئونات امور مملکته وضع ید ایچك اعتیادینی کسب ایتمش اولدقلرندن امر و ارادهلرینه تابع بر آلای مأموری تعیین ایدرلر . و بو مأموری اصل دولت وظیفهسی اولان ایشلرده مستخدم مأمورلر کبی تلقی ایدرك اویلهجه قوللانمق ایسترلر . حالبوکه بر طبیعت دیگری حائز اولان بو مأموریناشقه صورتله معامله کورملیدر . دولت طبیعی اولهرق ضابطه و مدافعه امورینه مکلف اولدیغندن بو ایکی وظیفهده مستخدم بالجمله مأمورلر اصل حکومت مأمورلریدر . الحق دین ومذهب ، تعلیم و تدریس ، تحصیل تکالیف ، عدلیه ، کوتورییی ، پوستهلر تأسیسی ، یوللری و اشیا نقل و سائره کبی ایشلریده درعهده ایچکه قابلیتلی دولتلرك بو اموری اجرا ایچون تعیین ایتدکلری آدملر ، بیلملیرکه دولتك دکل ، ملتك مأمورلریدر . ملتك وجهتی کورملکمدرلر دولت ، بو مأمورلر ایله ملت آراسنده بر واسطهدر . بو مأمورلری مملکت نامنه تعیین ایدر . مملکتده اولهرك معاشلری حکومت یدیله ویرد بوکون حکومت بر ولایتده رأساً مأمور اولان دائره تارتی عدا کارلق ارادی رواهدن طلب ایدرسه تصمیری موجب اولملیدر زیرا راهك وظیفهٔ مأموریسی بر پولیس قومیسرینك مأموریتی کبی دکلدر . پولیس قومیسری حکومت ، راهب ملت مأموریدر بو ایکی صنف مأموری دائما بربرندن تفریق ایچك ایجاب ایدر .

واليلر ، متصرفلر ، قائمقاملر ، عسكرلر ، ديپلوماتلر ، پولیس افرادی هپ دولت مأمورلریدر. بونلر مافوقلرندن تلقی ایتدکلری اوامری بلا مدافعه وسائقه اجرا ایله مکلفدرلر. بونلر بر مطلب واقع اولدقده بیان فکر ورأی ایده‌مزلر ، حکومتك اجرا آتی ، مسلکنی تنقید ایتمك حقی حائز دکلدرلر

اولمردن مکلبلی اطاعت کاملهدر. حالبوکه ملت مأمورلری دولته مربوط اولمدقلری جهتله معین بر دائره داخلنده حریت فکرلری ، حریت کلام وتحریرلری ، حکومت علیهنده رأی ویرمك وویردیرمك حقلری محافظه ایدرلر. بونی آکلامق موللرك ایشه کلر ، اونلر حکومت مأمورلریله ملت مأمورلری قاریشدیرممه میالدرلر . ملت مأمورلرندن عین اطاعتی ، حتی عین خدمات سیاسیه‌یی تکلرلر. دولت ، ملت مأمورلری کندیسی معین ومعاشلری کندیسی اعطا ایتدیکی جهتله بوادعاسی حقلی بولور ، حتی بویوش ادعا افراد ملتده مرایت ایدر کیم واردرکه برانسه ده باخلطه قلوبلرده وقهوه‌خانه‌لرده مصاحبه سویله‌ن ، معاشلری دولتدن آلان راهبلر دولته قارشی عصیان وعدالت ایدیور ، سوزی ایشتمه‌مش اولسون. بو سوز حتی دولت مأمورلری حقنده بیله ی مصادر. چونکه دولت مأمورلرینك معاشلری ویرن اساساً دولت دکل ، ملتدر بناءً علیه دولته دکل ملته صداقت شرطدر. ملت مأمورلری ایچون معاشلری ویرن دولت ایله هم افکار اولمی ، دولته

اطاعت تامه كوسترملك لازمدر . شورى ، ملت مأمورلرى
نصل مكرلر سليه‌حكلرى‌حقنه‌دارردر، صدق اميدين صورمق
مجبوريتنده‌درلر . شورى ايله هم مصادر واقعا ملت
مأمورلرى تعيين ايدن دولتدر فقط نصب وتعيين ايشنده
دولت بر واسطه‌دن عبارت قالور . مثلا فلان‌ذاتك علم عقائد ايله
توغلدن طولايى بر راهب ويا علم سانانه وقوفندن ناشى علوم طبيعيه
مكتبنده برسانات معلمى اولمه‌سنه حكمى دوشور ويلى دولتميدر؟
شوى نوع مأموريتلر ايچون امتحانلر ، مسابقه‌لر واردر ،
بومأمورلرى تعيين ايدن شبهه‌سز دولتدر . فقط اونلرى اهليت
ولياقتلرى بالتسليم بومأموريتلره ممتاً تعيين ايدن بر هيئت
عيرمعدر ديمك دولت في الحقيقه مأمور تعيين ايتمك حقنى حائز
دكلدر . بالكس ، ايسترسه تعيين ايتمه‌مك . يعنى هيئت عيره
طرفندن تعيين ايدلمش بر ماهيتك مأموريتى ايسترسه تصديق
ايلمه‌مك حقنه مالكدر او حالده شرائط لازمه‌سنه تماً معنى
اوليان بر ملت مأمورى دولت دكل ، مملكت طرفندن تعيين
اولنديغى ، دولت طرفندن سادهجه قبول ايديلديكى ، سادهجه
رد ايديلديكى سوزنكه حقليدر بوبله بر مأمور حكومتك
تابعى دكلدر ، حكومته صداقت وعدا كارلق كوسترمكه مجبور
صايلمازلر ، حكومت اونى بالكس حرمت ورعايت ايتمه‌يليدر
حكومت بوبله برمأموره وظيفه‌سنك خارجنده خصوصى ايشلر
تحميل ايدمز ، بو ايشلرى ايفا ايتديكندن طولايى بومأمورى

عمل ایتمش عمل ایدرسه حقیقتاً ایتمش اولور . محربه،
ه داخلیه ومعده خارجه نظارتنه مربوط بر ملت مأمورینك عملی
بر محکمه قراریله منوط اولمیدر

ملت مأمورلری حکومته قارشی دیگر افراد ملتدن دها
مسئله وطاعته مکلف دکلدر . واونلر قدر واسع بر حریته مالك
اولمیدر . دیمك ایستمورز . بونی دوشونیلیرسه علم برخطا
ایدلمش اولور . حریتلر ، اولا یکدیگرلریله ، ثانیاً حریتك
جریانی صرف بر تمدن و آثارینی حالی آلدیغی زمان تحدید
اولنورلر

بوکون علی العاده افراد مملکتدن بری تولستوینك مسلکنه
کیره بیلیر ، تولستوی کبی دوشونه بیلیر ، تولستوی کبی عدلیه نك،
اردونك ، وطنپرورلکك ونهی لازمه اساسیه اولدیغی یازه بیلیر
فقط بر حاکم عدلیه نك بر اثر الحاد ، حاکملك بر جنون اولدیغی
سویلر و یازار سه بیلمم آرتق نه اولور؟ بونی عدلیه دائره سنده دکل،
طیشاریده سویلیه بیلیر و یا یازدیغی وطیشاریده سربستجه بیان افکار
ایده بیلمك حقی حائز اولدیغی ادعا ایتمك ممکندر . بن دیرم که
بر آدم بو قطعه ده ایکی قسمه آیریلماز . بر حاکك تمامیله
سربست بر آدم کبی ، ایستر طیشاریده اولسون بیان افکار
ایلمسی عود حاکیتی سلب ایدر ، حالبوکه حکام ایچون اعتبار
وعود الزمدر

بینه عین وجهله بر ضابط ، ایستر دائرهٔ وظائفی خارجنده

اولسون ، مکرمه عسکریت روح قانلکر . . دیه‌مز . کتک وتاریخ ، و ادبیات . و فلسفه معلمی درسخانه خارجنده و کرسیٔ حمایته ویا ورقتمده مکتبده سویلدکلرینه مخالف افکار نشر ایده‌مز. طلبه‌سی معلم قوغراسی ویردکی دوله بیلهجکی، عرضیه یرشی یازیله اوقویه‌بیلهجکی جهتله مسلمک مکتبده ویردیکی درسلرك اهمیت وتأثیری آرالیر. مساواتٔ علیه رسمك اتحاف ایدیلیرکی متیقظ طاوراعلیدر

وراهب قاره مثلا رمذیتك کاهی چیقاردرکی بواتلای حاجاسوره شدتله لعنت ایدر . قدیس سرسرلامرق ، مقطعه یباس امدی، حله قاراوسیتایی سر دکلیکر؟ ، دهیعه . یباس — قار ملثقه ، نومه آیبی ملثقه . حوای ویرر

وانسانك موجودیق . اموال واصالی ویله رتحته پرده ایله ایکیه آیریشمار ملت مأمورلری مسلکلرینك شانی حرمت اولدیسه تابع بولنیق . ملتك امن واعتماد قزاعش رر حادی اولمقلرینی اوتوغاملیدرلر

ونده ملت مأمورلری حکومته قارشی‌بعض وظائفله مکلفدر. حکومت ندرجه‌یه قدر ملت مأمورلرینده ریاست ایتدیکی . ملت مأمورلری کرچه مملکت طرفندن سیس ایدیلیورسه‌ده دولت طرفندن قبول وعاصله ایدلمکلری ، دولتك اهتمامیله معاش آلمقلری جهتله دولته احترام ایتمکه مجبوردرلر دولتك مسلکنی ، اجرا آتی دیکر افراد ملت کی تنقید ایده‌میلیرلر .

فقط هر فرد ملت قدر ايلرى كيده‌مزلر . رئيس جمهور ويا
ناظرلردن برى حقنده قرصا پك سربست و عرّيه محررى كى
ادارهٔ كلام ايده‌مزلر

خلاصه ، حكومت يالكز كندى دائرهٔ وظائفى داخلنده
حاكمدر . او دائره داخلنده مأمورلردن اطاعت كامله طلب
ايده‌بيلير . كندى دائرهٔ وظائفى خارجنده ايسه حريت شخصيه
و حقوق اساسيه‌يه رعايت تامه ايله مقيددر . ديمك دولت
مأمورلريله دوغريدن دوغرى‌يه ملته خدمت ايدن مأمورلر
آره‌سنده بر فرق تأسيسى لازمدر دولت مأمورلرى تماميله دولته
تابع ومنقاددر . مملكته دوغريدن دوغرى‌يه خدمت ايدن
مأمورلر ايسه تماماً سربستدر . حكومت بر چوقلره امر ايدر .
انكليزلره رياست ايلر ، حكومته حرمت ايسه هر ايكى صنف
مأمورينك بورجيدر .

- اون ایكنجی باب -

عدلیه‌ده استقلال

رملت ایچون استقلال عدلیه دها بیوك ، دها اساسی بر
حریت تصور اولنماز . زیرا عدلیه‌ده استقلالك وجودی سائر
دیكر حریتلرك قبول و تصدیق ایدلدیكنی اثبات ایدر . كرك
۱۷۸۹ ، كرك ۱۷۹۳ حقوق بشر بیاننامه‌لرینك محررلری
استقلال محاكمدن هیچ بحث ایتمكله بیوك قصورلق ایتمشلردر
بو محررلر حتی فقط مونتسكیونك تقلیدی اندیشه‌لرده موسی الیهك
تفریق قوا اوزرینه تألیف ایتدیكی آثاری مرتبهٔ كمالده
خاطرلامادیلر

مرتبهٔ كمالده دیورم ، چونكه ۱۷۹۳ بیاننامه‌سنك
۱۷ نجی ماده‌سنده محرر « حقوقك كمالی تأمین ، قواسنك
افتراق معین ایدلمه‌ین هر جمعیت اصلا ادارهٔ مشروطه‌یه مالك
دكلدر » . حالبوكه ، هیچ خاطرلامادیلر . دیمككه ماصدر
بو كمالات ، تفریق قوادن یعنی حكومه قارشی قوهٔ قانونیه‌نك .

حكومته وقوهٔ قانونیه‌یه قارشی‌ده قوهٔ عدلیه‌نك استقلالیدن عبارتدر سائر عدلیه‌ده استقلالك لزومی توجه ایله ضمناً آكلاتلمش اولیور ، اڭ لزوملی استقلال ، حقوق مطلوبه‌نك صاحب صری ، كامل حقیقیسی کی قطعیاً ومصراً ذكر ودرمیان ایدلمه‌مشدر

۱۷۹۳ یاساسنك ۳۵ نجی ماده‌سنده : حكومت ، اهالینك حقوقنی طاپتالارلق ایدرسه شقاوت ، ملتك الـ مقدس حق ، اڭ الزم وظیفه‌سی اولور ، دیلیور . شبهه‌سز توپك دوغرو ، احقاق حق ایچون سوك مراجعتگاه ، عصیان وشقاوتدر فقط قوای حكومت تعریق ایدیلیر ، عدلیه‌ه استقلال تام ویریلرسه شقاوت کی شدتلی ، دهشتلی واسطه‌لره مراجعه محل قالمامش اولور . حقوق‌بشر یاساسه‌لرینك محررلری بونی‌ده سویلمه‌لیدر . فقط وضوح تام ایله دگل

فرض ایدیکز که قوهٔ قانونیه رقانون ایله ، قوهٔ اجرائیه ر ر عمل ایله ر آدمك حقوقنی حك ایتمش اولسون بو آدم احقاق حق ایچون هانگی واسطه‌یه مراجعت ایده‌جك ؟ اظهار می وشقاوت ایدری دیه‌جككز • اوت ربچوق رفیقلری وار ایسه دوغرو . فقط یالکز ایسه . یالکز باشنه عصیان ایده‌مه‌یه‌جکی طبیعیدر

اوحالده حقوق اساسیه‌نك شقاوت ایله محافظه‌سی بالعقل بیهوده‌در بو آدم دولته ویرگو ویرمكدن امتناعمی ایده‌جك ؟

اوتەلكر دكلسە. بر چوق اشخاص ايله‌رار ايسەدوكه ويركو ويرمكى امتناع ايتمشلر. حالبوكه بر فرد ملت تك باشنه ويركو ويرممك ايسترسه حكومت طرفندن مردست ايديلوب اشياسنك صاتيله‌جغی وويركوسنك بو آلنه‌جغی محققدر. ديمك بو عصيان ايله بالكز بر شخص نامنه حقوق ايديمز. حقوق شرك صياتی عدليه تميقاتی واستقلال محاكم ايله قائمدر

اينته بوكا مناءً درکه متحدهٔ آمریقا حكومتنده هرحالكی بر محكمه (قاموناور). يعنی قانون اساسی احكامنه مغاير عد ايتديكی برقانون تطبيقندن احتراز ايلك حقی حائزدر. محكمه‌نك حوش كورمديكی بوقانون تطبيقندن امتناع ايلسی كبيتنك (قاموناوری) احكامنه مطابق اولوب اولمديغی «ديوان عالی» طرفندن اسيبانی ايديلير. نتيجه‌ده ديوان عالی ايسترسه قانون محكوم ايده‌بيلير. ديوان عاليك شوحق مذكوری بلحب اولورسه، قولايجه تسليم اولنور. بررا حقوق شر. قانونك موقتده قانون حقوق اساسيه‌یی هتك وياعال ايدمز يكی، ياعال ايدرسه، بوحقوق آق كاغد اوستنده قره يازيلردن عبارتمی راقمز؟ جار، اويله برقوت تأسيس ايده‌جكركه افراد وطنه بر قانون طرفندن حقوقلری طاحاديغی رمل قانون مذكوره اطاعت ايتمك مساعده‌سی بخش ايليين. حقوق افرادی غصب ايدن بوقانون كأنلم بكی حكمنده طوتسون. ديمك افراد مملكتك بر سنك حقوقی مثلا قوهٔ اجرائيه بر عمل وحركت ايله هتك

ایدرسه مرد مذکور محاکه مراجعتله شکایات واعتراضاتی درمیان ایده‌بیله‌جکدر . حقوق بشرك مستودعی اولان بوقوت موجود اولمامه هیچ کیمسه شقاوتمن غیری طریق ایله حقی آلماز ؛ حالبوکه بوقاریده عرض ایتدیکمز وجهله طریق شقاوت آنجق متعدد افراد طرفندن قابل سلوکدر

دیمك حقوق بشری مدافعه ور ودیعه‌یی حفظ ایتمك زمونك وجودینه احتیاج وار . اینته بوقوت قوهٔ عدلیه‌در فقط قوهٔ مذکوره‌نك مؤثر اوله‌بیلمسی ایچون مستقل اولمسی لازم کلیر ؛ اینته اصل دقت اولنه‌جق نقطه بودر . بکی ، هر مملکتده محاکه‌یه بوقدر استقلال ویره‌بیلیر ؟

بونك ایچون اوچ واسطه موجوددر . برنجی واسطه حکامی ولیعطلرینه متصرف وسائرن مطلق‌صورتده سربست قیلمق ، ایکنجی ، حکامی انتخابات احراسیله تعیین ایتمك ، اوچنجی ، حکامی کندیلرینه انتخاب ایتدیرمك .

فرانسه‌ادارهٔ سابقه‌سنده برنجی‌واسطه‌یه مراجعت اولنوردی . بوکونکی مقاولات محررلریله اورمانکی حکام آراسنده فرق یوق کیبیدر . حاکم اولمه‌جق ذات بر امتحان کچیرر ، اسباب اهلیت ایدرسه موقع حاکمیته کتیریلیر . حکومت طرفندنده مأموریتی تصدیق اولنوردی . حکومتده یالکز حق تصدیق وار ، حق تعیین یوق ایدی . دور مذکورده کافهٔ محاکمك مستقل ، وافرادملتك حقوقی کامل اولدیغه بو ردلیلدر : استقلال محاکم ،

رنجی فرانسوا آره‌سنده‌ری موجود کی کورونورسه‌ده حقیقت حالده دها قدیم‌زمانلرده‌ده جاری‌ایدی. فرانسه‌ده ١٧٩١ سنه‌سندن اول (پارلمنو) نامی ویریلن محکمهٔ قرالیه اعضاسی یالکز ملتده انتخاب ایتمک حقی حائز اولمایورردی . اعضاسی حد معینه ابلاغ ایدلمك ایسته‌ن پارلمنو طرفندن عرض اولنمش اوچ نامزددن بری انتخابه مجبور ایدی . پارلمنو قرالك تعیین ایتمك ایسته‌دیکی نامزدی تقدیم ایتمه‌مکدن چکینمز ایسه قرالك حقه مالك اولدیغندن قرالك حق تعیینی برعه مقیدر دیمکدی . ادارهٔ ساحه‌ده محاکم بویله مستقل ایکن انقلاب کبیردن صوکرا مع التأسف حکومته تابع قالدی . بر طرفدن حقوق بشر بیان واعلان اولنیور ، دیکر طرفدن بو حقوقك مستودعی ، مدافعی اولان قوت ، قوهٔ عدلیه ملحه اوجرادیلیوردی . امالمرك بیوك برمرسی هیچ بر شیئی اطرافیله ملاحظه ایتمه‌ملریدر

ایکنجی واسطه حکاملك انتخاب عمومی ایله تعیین اولنملریدر . متحدهٔ آمریقا حکومتنده تطبیق اولنان بو اصول یك فنا نتیجه‌لر ویرمه‌مکده‌در . دینیلیرکه اهالی طرفندن انتخاب ایدیلن عدلیه مأمورلری قوهٔ تأدیبیه وقوهٔ اجرائیه قارشیسنده تمامیله مستقل اوله‌جقلردن موسکیو ایله ناطقه حریت‌پرورانك خیاللری موقع فعله چیقاره‌بیلیرلر . اهالی طرفندن انتخاب اولنان حکام ، هیئت تقیبیه‌نك حسنندن مورقیاه‌جق ، حقوق افرادی تشکیت ایدن بر قانونی محکوم ایلمکدن احتراز ایتمه‌جکلر . اهالینك انتخاب

کرمسی اولان حاکم حکومتك هیچ بر وجهله حکمیه حکلردر
چونکه حکومتك بو ترجیحه استظهار ، حتی حکومتك نظر
توجهندن دوشمکی مسارعه تهلکه‌لی برشی عد ایده‌جکلردر
الحاصل اهالینك موقع اقتداره گیره‌جکی بر هیئت عدلیه عموماً
استقلال اوله‌جقدر

اینته حاکمك استقلالك تحت تأمینه آلنمسی ایچون امریقاده
تطبیق ایدیلن اصولك محاسنی واصولك اولنقده آخر نفس
قانونده وارد ایکن فرانسه‌یه تطبیق اولندیغی زمان دها سندیله
حس اوله‌بیلور اولا ، انتخاب عمومی ایله تعیین ایدیلن بر حاکم
طی اولندیغی قدر مستقل دکلدر ، قوهٔ قانونیه ایله قوهٔ اجرائیه
مواجهه‌سنده مستقل قالمه مومی اوله‌بیله منتخبلری قارشیسنده
عینی وضعیت استقلالکارانه‌یی محافظه ایده‌مز . چونکه بر حاکم
حاکملک مسلك اتخاذ ایدرسه ـ که اولمقده طبیعی . بك متمول
اولانده بودر ـ زیرا هر حاکم وظیفه‌سی باشنده اختیارلامیری
تکمیل ایدر ـ هر درت سنه‌ده ، هر التی سنه‌ده بر کره دائماً ،
بر مبعوث کبی منتخبلرینه عطف اهمیت ایتمك مجبوریتنده‌در
و صورتله حاکم منتخبلرینك بر تأمینه گیرمش اولیور . نصل
بر مبعوثك ملت علینده ویره‌جکی رأیلر انتخاب جدیده مظهر
اوله‌بیلمسی معینه تابع قله‌جقسه حاکمك ویره‌جکی حکملرده
تکرار حاکم انتخاب اوله‌بیلمسی معینه تابع اوله‌جقدر . یعنی مبعوث
انتخاب جدیده مظهر اولمق ایچون نصل منتخبلرینك فکر واملی

مروج رأيلره اشتراك ايده‌جكسه حاكم‌ده حكملرى تكرار انتخاب
اولنميلسه خادم رتشكل وصورتده اعطا ايليه‌جكلر . حاكم
رطرفدن عود صاحبى اولان متحلرى قوروممه جاليشه‌جق ،
ديكر طرفدن‌ده كله‌جك عدليه انتخاباتنده نامزد رسمى اعلان
اولنه بيلمك ايجون حكومتك خاطرى كورمه‌جكلر . بوندن
تولد ايده‌جك نتيجه‌يه كلنجه

بدايت محكمه‌لرينك ويره‌جكى حكملر التماس ايله شانه‌دار ،
حاكم استينافدن اعطا اولنانلر دها آز لكه‌لى فقط ينه شايان
تقبيح . محكمهٔ تميزك اصدار ايده‌جكى احكام ايسه همان همان
هرشبهه‌دن عارى اوله‌جقدر . زيرا محكمهٔ بدايته تعيين اولنان
كيمسه بالكز بو محكمه‌نك بولنديغى ناحيه‌نك سكنهٔ اصليه‌سى
طرفندن تكرار انتخاب اولنه‌بيلمك دوشونه‌جك، محكمهٔ استينافه
كتيريلن حاكم دها واسع بر منطقه‌نك سكانى طرفندن انتخاب
ايدلكده اولديغندن متحلرى قارشيسنده بر از دها زياده محافظهٔ
استقلال ايده‌بيله‌جك ، محكمهٔ تميزده حاكم بولنان ذات ايسه
بتون مرالك اهاليسى طرفندن انتخاب ايدلش اولديغندن هرنوع
عود وتأثيردن آزاده قاله‌بيله‌جكلر . بناءً عليه احقاق حقه
جاليشان هر مرد ايشى اك مستقل . اك عادل طانيديغى هيئته،
محكمهٔ تميز هيئته قدر سوروكليه‌جكلر. محكمهٔ تميز ايسه تدقيق
اولنه‌جق ايشلرك جوقلغى قارشيسنده اظهار عجزه مبتلا به‌جق ،
حتى هرذيت دعوى‌يه موفق اوله‌ميه‌جقدر . بونده شوراسى خاطر-

لازمدرکه پارلمنتو اساسی انتخاب عمومی ایله تعیین ایدیلیر . بر مملکتده
حکومت ، اکثریت اهالینك افکار واراداتنك افادهٔ طبیعیه سی
دیمك اولدیغندن انتخاب عمومی ایله محکمهٔ تمییزه کتیریلیرسه کملرده
کذلك اکثریت اهالینك افکار واراداتنك افادهٔ طبیعیه سی
اوله‌جق . معوثر حقنده بیلدیکی کبی عینی آمال واحتراصاتی
زوج اینه‌وتلر مکریله تعیین اوله‌جق . مملکتده بوجا کملر
کندیلری انتخاب ایدنلرك فکر ومسلکلرنده بولنه‌جقلردر
حالبوکه قوای ثلثهٔ دولتك حقیقةً معروفیتی بویله بر صدد
موتلری تشکیل ایدن اوچ قسم افرادك هپ عینی کیمسه‌لر ، هپ
عینی آرزو وحرص سیاسیه طرفندن انتخاب وتعیین ایدلمه‌لریله
قابل اولور . مونتسکیو « بر مملکتده عینی آدم ویا عینی هیئت
اوچ قوهٔ دولتی صدده جمع ایدرسه اوراده حریتك اثر قالماز »
دیبور . شیمدی بر اساسده بوسوزدن مقصود اولان شی واقع
اولمامه‌لیدر ، فقط بوکا مکرر برحال وجود بوله‌جقدر . اوچ
قوتی بر عینی بر فرد ، یعنی عینی بر هیئت صددده توحید
ایده‌میه‌جك ، فقط بوکیفیت توحیدی اجرا ایله بر فرقهٔ غالبه‌درکه
موفق اوله‌جقدر . مملکتده اکثریتی احراز ایدن بوفرقه ملت
علیهنده قانون یاپه‌جق ، جهات مختلفه‌ده بوقانونی تطبیق ایده‌جك ،
محکمه‌لرده توزیع عدالت ایلیه‌جکلر . بناءً علیه بر اساسه
محکمه‌لرینك هیچ اولمازسه بیوك مقدارنده فرقهٔ غالبه اعضاسنك
ویره‌جکی حکملره مشابه تشکیل قرارلری جار هجار راضی

اولمقلردر. مسئلهنك بولشقه صحيفهسی دها وار. فرانسه
محكمهلرينك قسم اعظمنده فرقهٔ حاليه اركانی تشر عدالت ايده
حكمده مصيرلرنده اكثريت عليهيی قزانان فرقهٔ مغلوبه افرادی
فصل دعاوی ايليهجكمدن عدالت دينلن شیده بالتبع مختلف
الوان واشكال عرض ايدهجكدر. مثلا حوق فرانسهده رهبانيه
دسس ، رهبانياده عب روحانيان ، پارسده ملبترور بر عدالت
تأسس ايدهجكدر . بو هرشينك مكتكل اولماسه منصانه
طرفدار اولانلردن دكلم. فقط مكر عدالتك حرمته محافظ
اولمسی، عمومك اذهاننده يلماسی، هرطرفدن عدل وحقانيتك
رار آعه صورتيله توربیطلبه قالقيشلماسی ايچون امرعدالتده
يالكز برشكل وبرسلك موجوديتی ضروری عد ايدرم. برقاچ
سنه اول پارسده بكری سنه حبس جزاسنه محكوم اولان بر
قدينك وسايط دعواسی اسبابی ايدمه اعدامه محكوم اولديغی
قارئلرمزك خاطر نشانی اوله كركدر. وای آنی برمسحلق
مسافهنك تبديل ايديكی شاقهٔ عدالت ! فرانسهده حاكملر
انتخاب عمومی ايله تعيين ايدلهجك اولورلرسه دها عجيب وقعهلر
تحدث ايدوب طورهجقدر

نتيجهٔ كلام . انتخاب عمومی ايله تعيين ايدلن حاكم مستقل
دكلدر. منتخبلرينه حكومت مواجههسنده محافظهٔ استقلال
ايدهمز ، الحق قانون قارشيسنده مستقل قالهبيلير . حكامك
هرمقدر قوهٔ قانونيه مواجههسنده يوقاريده ذكر ايدلن اسبابدن

طولايى مستقلاً قالمرى لا بدايسه‌ده يالكز بوكفايت ايتمز هم برده
شوكا دقت ايتمليكه اصحاب دعاوى يى منتخبلر قرشيسنده تماماً
محروم استقلال، حكومت مواجهه‌سنده مستقلجه قانونى قارشوسنده
ايسه بالوجوه مستقل بر حاكم پك غريب بر حاكم اولور. شمدى
بورالره بر صداى اعتراض يوكسه‌ليور: بو اصول نيچون آمريقاده بو قدر
ايى ثمره‌لر ويريور؟

اولاً، بو اصول آمريقاده‌ده طبق اولنديغى حالده ايى ثمره‌لر
ويرميور. بو منتخب حاكملردن اوراده هر كون شكايت اولنيور.
اوتهٔ عدالتپرورلكلرينه حقوق كره عدم اعتماد آثارى كوستر
مليور. بوندن يالكز قسماً ايى بر نتيجه حاصل اولمديسه‌كه
اوده آمريقاده دعوالردن، محاكمه مصارفاتندن اكثرا حذر
ايدلمسيدر. شوكرا بو اصولك بويوك مضراتى كورولمه‌سه
بر سببده آمريقاليلرك ذات بر صفت طوتمامليدر. ممالكلرده
عدم بوتون اوراده حرد هرما بر مصالح رولى اجرا ايديور.
وطنداشلرى طرفندن حاكم انتخاب اولنان بر آمريقالى طبق
ايدرميسكزكه دائما حاكم قانونى اراده دوشنور؟ اصلا
بوكون حاكملك ايدن بر آمريقالى اوچ سنه صكره طوغرو
آتى صاتمقله مشغول اوله‌جقدر. هيچ بر آمريقالى، عصاى تكرار
انتخاب ايتمه‌جكلرى؟ ». ديمكه مركل بيله ايتمز. اونك نظرنده
حاكملكله مالى سالاموره‌سى صاتمق آراسنده هيچ فرق يوقدر
ساذجه آمريقالى بر حاكم تكرار انتخاب اولنمق خصوصنه

اهميت ويرمه‌جك جهتله دعواجيلر قارشيسنده تماميله محافظهٔ استقلاله والنتيجه ايى بر حاكم اولمه موفق اولهميليرلر نته‌كيم اوليورده

حالبوكه فرانسه‌ده انتخاب عمومى ايله تعيين ايديلين بر حاكم يا دائما حاكم‌قالمق والطبع تكرار على‌التكرار انتخاب اولنمق ارزو ايده‌جك – كه بونك نتايج مضرەسى آشكاردر – . يا خود مأموريتى دها عالى ، دها شرفلى مناصبه نائليت ايچون وعدهٔ اولى فرص ايدرك حاكمك انتخابنده موفق اولديغى سكره‌اراى ممنونى، اعمال انتخابنده احرازموفقيت ايچكى دوشونه‌جكلر نوى دهنه يرلشديرن بر حاكم بيلمم عدل توزيع عدالت ايدرا انتخاب عمومى ايله تعيينك ورديكى شو ايكى نتيجه‌نك صو . كسجيسى اولكندن قت قت مضردر . بونلر ياخوش عادتى بولنان بر اصولك دولى ايسه مجبور اولنمار

حكامى كندى كنديلريه انتخاب ايتديرمك اصوله كلنجه حاكمك هر دونه قارشى مستقل وبالكز صداى وجدانيه‌تابع ومقاد اولمرق عدل دعاوى ايچنى ايچون بونك ترجيحى اولى بالطرحدر فى‌الواقع حاكم ، افراد ايله قوهٔ قانونيه ويا قوهٔ اجرائيه آرەسنده سوق وقايع ايله ١ كثريا بر حكم وظيفه‌سنى ايفا ايلكده اولديغندن هيچ بر طرفك احد تأثير ايتمه‌مليدر بو اصول انتخاب وتعيين مثلا شوشكلده اوله‌بيلير

فرانسه‌نك داخله حاكملرى اولا بالانتخاب بر محكمهٔ تمير

هیئتی تشکیل ایدرلر ، بو محکمهٔ تمیز هیئتیده تکمیل فرانسه
حاکملری یکیدن تعیین ایدر ، بو طریق انتخاب عصانی مبدا
مصدر محکمهٔ تمیزه نوجه محرر کتیرلمش اعضا اولا ارباب
وقوف طرفندن انتخاب ایدلمش اوله‌جقدر ، ثانیاً اعضای مد -
کوره حکومته قارشی . ثالثاً فرق سیاسیه مواجهه‌سنده مستقل
بوله‌جقدر ، رابعاً فرانسه‌نك داخله حاکملری طرفندن انتخاب
اولنان بو اعضالر فرانسه عدلیه‌سنك روح عمومیسی هسلرنده
احال ایده‌جکلردر .

بویله بر محکمهٔ تمیز حداً فوق‌العاده اولور. ظن ایدرم
متحملر بومحکمهٔ عالیه‌یه هیچ حال حاکملك اخص کیمسه‌لری
کوندرملک مجبوریتنده بکلدرلر ، اینکلتره‌ده بیوك آووقاتلری ،
مقتدر معاولات محررلرینی تعیین ایدرلر

بو اصول اوزره تشکیل ایدن محکمهٔ تمیز هیئتی فرانسه
حاکملری نصب ایده‌جك ، عزل ایده‌جك ، ترفیع ایده‌جك ،
الحاصل اونلر حقنده عدلیه‌ناظرینك یاپقده اولدیغی معاملاتی
یاپه‌جقدر . لکن اوبله کلیورکه بو هیئت معاملات مذکوره‌یی ایی
بر صورتده اجرایه اهلدر ، زیرا بونده بر حاکم تعیین ایدرکن
هیچ بر فکر سیاسی تعقیب ایتمز ، بر کونا مداهنهٔ شخصیه
ادیمسه دوشمز . بیچاره عدلیه ناظری کی رئیس وکلانك
یاخود داخلیه ناظرینك اوروولری ، ارامالری ، تضییقلری ،
حتی مصاً نفس امرلری نظر اعتباره آلمق مجبوریتی . بو وا

شو فرقهٔ سیاسیه‌یه حوش کوروئك لزومی حس ایلمز ، دو-
شوندیکی شی یالکز ای حاکملر تعیینده - او حاکملرکه
هر قوت قارشیسنده بالوجوه مستقل بولنمقلردر - ، امور
عدلیه‌نك حس حریتی تأمینده عبارت قالیر ، زیرا هر حرکت
ایتمکله هیچ بر منفعته دسترس اوله‌مایه‌جغی قطعیاً بیلیر حا-
طرده حقارمامل‌که انسانلر هر حرکت ایتمکله هر منفعت امده
یه‌جکلری آکلارلرسه هر حرکت ایتمکه باشلارلر ، حالبوکه
هر حرکت و معامله ایله برفائده حاصل اوله‌میه‌جه‌غی بولور-
لرسه بالضروره مستقیما ایش کورورلر. شوایکی حالك مستثناتی
بالطبع داخل حساب اولنماز

- ——•—— -

— اون اوچنجی باب —

اقليتده قالانلرك حقى

مشروطيت و جمهوريت ايله اداره اولنان ممالكده اقليتده
بولنان افرادك هيچ برحق حائز اولمامالرى لازم كله‌جكى بر
حقيقت مسلمه كبى قبول اولنمقده‌در . ١٧٨٩ بياننامه‌سنده
« قانون ، ارادهٔ عموميه‌نك افاده‌سيدر » جمله‌سى مندرج
اولديغى كبى ١٨٩٣ بياننامه‌سنده « قانون ، ارادهٔ عموميه‌نك
حر و رسمى افاده‌سيدر » ديليور . وارادهٔ عموميه ، پارلمنتوده
رأى ويرن اعضانك نصفندن بر زياده‌سنك ارادهسى ديمكدر .
وهر حالده بر فرقه رأى ويرنلرك نصفندن بر زياده‌سنه يعنى منتخبلرك
اوچده برينه ، يعنى عموم فرانسه اهاليسنك تقريباً اونده برينه
— زوجه‌لر ، قادينلر ، چوجقلر ، عسكرلر رأى ويرمزلر — مالك
اولديغى كنده ديكر دوقوز عشره قارشى حاكميتديكى ياپمه
صلاحيت كورور . چونكه حكومتده اقليتده قالان اعضانك
بركونا حق يوقدر . بو حقيقت مسلمه‌در

حالبوکه اقلیتده قالان پارلمنتو اعضاسنه یعنی نواصاحب‌انتخاب ایدن به بیوک و مهم افراد ملتنه احترام وعطف اهمیت بر وجیبه‌در. مهم وادراك ایتملیدرکه رمملکتده حیلی طرفدارانی بولنان هر فکر حرمت کورملك . مظهر حمایه اولمق وهیچ برصورتله رنجیده ایدلمملك حقنه مالکدر. مثلا فرانسه‌ده درت میلیون پروتستان وار دکلی ؟ بو درت میلیون انحق راغلب تشکیل ایده‌بیلیر دیه پروتستانلری ازمك دکل . بالعکس فرانسیز ملتك پروتستانلر ر بیوك قسمی اولدیغی دوشونمرك اونلری سا کن اولمقلری عائده مروص‌ثالیمیه‌سنکری هردرلو حماره ، ادیتلره قارشی سیاست اجتك ایجابابدر. فرانسه‌نك پروتستانلری ازمکه چالیشمسی ، ر قولی کسمکه قالقیشمسی قدر امهانه ر حرکت اولور. اون دردنجی لوئی بوحقیقتی آکلایه‌میوردی او ، مبادیاً فرانسه‌نك ، وحدت معنویه‌سنی دوشونیوردی بوکوملی رجال دولت‌وآلمرك مینی‌حق‌ایسه حالا اون دردنجی لوئی کبی عاکه وروتمکده‌درلر. مذهب ومسلك اختلافاتنك سوق والحاسیله‌اقلیتده قالان کسانلرك عصا وطیبورك حسبه اشیاد ایله آخر عله هجرت ایتمکلری لطر اعتباره آلنسه یالکز شوکیت اونلره اعطای حقوق ایتسه‌یدیلر طی ایدرر اقلیتده قالان افراد ملت ، مملکتلرنده ما ر نطرله کورولورلر. شان ، شرف، قدرواعتبارکی شیلردن‌محروم اولورلر. حکومتك التفاس وتوجهنه مظهر بولنمازلر ، وملتده رنجیده کیتملر عقق

مائل سعادت اوله‌جقلری بیلیورلردیه ترك وطن ایچرلر اولرك
بوحالت محبیهٔ روحیه‌لری نظر اعتباره آلمق لازم کلیر کذا عرك
تامامنده بیان ایتدیکمز اساسلری ذکره تحمل ایتملی بویوك
وطنلر طبیعی دکلدر اونلر خارجی دشمنلره قارشی مدافعات
ضروریه‌ده بوله‌بیلمك ایچون کوچوك وطنلرك مجموعی صورتیله
وجوده کلیرلر . دیمك که ایکی ویا داها زیاده کوچوك وطندن
مرکب بر بویوك وطنی اداره ایدن حکومت مشترکه بونکری
وطندن بدیهیاً موجود سکربتك سکانی، وحدت معنویهٔ مملکتی
محافظه مهاجمیه ماحود ساده‌جه کندی کیف وارروسه تمثله
ارمکه عیام ایدرسه قوه‌ی آشکار اوله‌رق سوء استعمال ایتمش .
صرف دشمن قورقوسیله عموماً آررو ویا قبول ایتمش رتسق
حدیندن (حکومت مشترکه تشکیل) داخله قارشی استعاده
حیقارمغه قالقیشمش اولور بالکز کوچوك وطنلرده عطر
مساعده ومساعه ایله کوروله‌بیله‌جك سیلری بیوك وطنلرده
تطبیقی جائز دکلدر . طرز تفکر وطرز حرکتلری ، اخلاق
وعادتلری یککدیگرینه اولان کوچوك بر مملکت اهالیسنك اطبیعه
ثلاثه‌نك هیچ بر اهمیته آلمامق عیو اوله‌بیلیر بر صورتده
چونکه بواهلیت براهلیت صغیره‌در فقط یکری مختلف مملکتدن
مرکب بر بیوك مملکتده یکری قسم افراد بشری عینی اونجوده
عینی قالبه چکمك ظلمدن ماعدا وحشی دکلدر . شهیر بونکری
حاجات انسانیه حاضرو یا ظهوری محتمل دشمنلره قارشی بالکز

برحاق وقوم تشكیل ایتمكی ، مسای دولتك برصاتی ایچون عین قوامسزولقلقامأنه ، قوۀ ملیمك قولایلقله ومرحله سفر بر حالنه وصی ایچوربجه عینی حكومته اطاعت ایلكی درجۀ نهایه‌ده اررو ایدرلر ، حتی نوی بروحیه بیلیرلر. فقط عینی بزمانده آزچوق رعكتاریت علیه‌یه صاحب اولمی ، عادات ومعقولات عصرلریله افكار واعتقادات محترملرینده محافظه ایلكی ایسترلر الت ربیوك مملكتده یالكز برحكومت ویالكز بر قانون لازمدر ، فقط بر كوچوك مملكتده‌كی عدیم الانحا قانون وحكومته معادل حوق مساعه‌كار بر حكومت ، حوق كیش و شمولی برقانون

مثلا سز ، فرانسه حكومتی ، فرانسه‌نك حرستیانلی قالدیرمق ایستیورسكز اولحده سوئلشدمكه بو به مرك ایسكز ، به مرك وطیفه‌كز ، به مرك صصكز ، مده مرك حكمكردر ، هم ، أیه بوراده بحث ایتمك ایستدیكمشی باشقه فرانسه‌نك حرستیانلیغی رفع ایتمك ایستیورسكز دكلی؟ دوسوعیورسكزكه فرصا برەتایا اهالیسی پك حرسداندر لكن سز بویله احمق اوله‌بیلیر ، دییورسكز ، برەتایا احمق بر اقلیت تشكیل ایدر ، اكثریته مانع طوتولمور ، ایشته بوندن دها حضر برسور اولامار برەتایا ، كندیسی امكلترەیه قارشی مدافعه ایتمك ایچون فرانسه‌نك بر قسمی عد ایلكه راضی اولمش بر مملكتدر ، جداً فرانسردر؛ لكن افكاری ، اعتقاداتی عاطفه

اجتك ، اولادینك تعلیم وتربیه‌سی ایسته‌دیكی معلملره (راهبلره)
حواله ایتك حقی حائزدر

مسئله‌نك بوناقته صحیحی دها وار . مثلا فرانسه حكومتی ،
فرانسه‌دن خرستیانلغی قالدیرمق ایسته‌یورسكز دكلمی ؟ فقط
فرانسه‌ده دین عیسویه شدتله مربوط اولانلر یالكز بویله
رهبانلر كبی ایكی اوچ ولایت خلقی دكل . مملكتك حواس
مختلفه‌سنه طاغلمش قادین اركك تام اون ش میلیون موسدر
حالبوكه بر ده بر احمق وار . دیبورسكز ، خرستیانلر اقلیته
قالیور ، بر بن دیتاره مانع اولسونلر . بونده دها حقسز بر
سوز اولامز . بونك بر سوری اخمق بر مملكته معلمرلره كیرن
مارمارلوردكه معلوملر حقنده صرف ایده‌بیلولر اون ش ملیون
موس بواوقدر بویوك بر عددكه لكن بواون ش میلیون
انسان بر بومشو اولمرق عادتا بر قوه تشكیل ایده بیلوردی
اكر اورمان اوترك مملكتی فتح ایتمه‌یدیكز . ه بر اولردن
دها كثیرد . خرستیان یاشامق حقی هایدی اولردن سلب
ایدمم . دینیه‌حكمیدیكز ؟ استحصاف اقلیب . بونده حق
چیقارمق دیمك اولدیعندن بك وحشیانه بر حركت عد ایدلك
ایجاب ایدر .

دهاسی وار . بوطرز معامله بالاخره مؤلم نتیجه‌لر ویرمكده
باشلار . مملكتده وحدت معنویه حصولی ایچون ایجاد ادیلن
وسیته‌وحدت معنویه‌یی ستون‌ستون اعما ایدر . چونكه فرانسه‌ده

کندیلرینه دشمن بر مملکت کبی کورمکه مشلایل کیمسه‌لر تصور ایده‌میه‌جکلرکه خالص عرقلر قاله‌بیلیلر ، وطنلری سومکده دوام ایده‌بیلیلر ؟ بالعکس عرقلرک یواش یواش هجرت ایتمکه وحکومت حسنه مطلوب برقومک طالب بر قوم ایچون طوغدیغی حسلری طوغمه مشلایه‌جقلردر . حکومت ، ایکی عرقک ، مثلا ، وجودینی ایسته‌میور . حالبوکه بوقطعه‌یه کندیسنی ، واورته‌ده مادة کندی احتیاجاتیله وجود بولمش ایکی عرقه کوردیکه عاطفهٔ وحدت ایچون بکر وطانلر تمادیه توسل ایدییورکه بونلردن اوایکی عرقه‌یی بربرلرینه دوشیره‌جک یرده بربرندن دها زیاده آییرمه ، وبربه دها زیاده خصم ایتمکه سبب اولیور . ایسته استحقاق اقلیت پولیتیقه‌سنك ویردیکی کوزل میوه‌لر

بیلملیدرکه بیوك بر مملکتده مسلك سیرمتی (لیبرالیزم) عاطفهٔ حال ایچون ضروری الاحیاء اولان مسلکدر ، شاربن وطنپرورك مسلکیدر . لیبرالر خیال محاله مفتون ، اوهامپرست آدملر دکلدرلر ، حقیقی وطنپرورلردر . لیبرالر عرقه‌آمال وموضیاتنك تولید ایتدیکی ، هجرت داخلیه ، نی حداً اندیشاك اولان متفکرلردر

الحاصل لیبرالر او آدملردرکه بر قاچ میلیون عرقلرك کندیلریله همفکر اولمالری ، تك بر قاچ میلیون خلق عرقنه‌یی سومکی وتمالیسی ارزو ایتمکی منقطع بولماسین دییه ، مع‌المسوبه تحویر ایدرلر

فرقه آدملری ایسه‌ ملکتلری سورلر ، بعده اوملك محاسن دوشونورلر قبول ایدرلرکه بو قاچ میلیون وطنداشلری تك کندی مکرلرینه معارض مکرلر سلمه‌میلرده فرانسه‌یی دها آز سویلر . فرقه متعصبلرینك حدود کاملری سائق حرب بر درجه‌ده‌در . بر حوق فرانسزلرك تدریجاً فرانسه‌یه التحاق قالمه ، حتی دشمن اولمه ملشلاملری هپ بولنشقلرینك حدود کاملی ملتحه‌سیدر . ترکون ارتحامیوملرن بری کا ملحی ایله مروح رابطه‌ایجنده بیلیورمیکر ، دیدی . بونی نی ایدیبورم؟ مملکتمك ملحیقانه الحاقی . بوسورده حقیقت واردر ، منطق واردر . انسان التده وطنه ماعلیدر . فقط بر مملکتده وطنسك دکل یالکز ، فرقه عائله‌ك صمه اولمرق کوچوك بر قائمهٔ عمومیه‌سی بیله معقود قیلار . حصار احداث اولنورسه افراد مظلومه‌لك کندیلرینی یالکز معبد والزم اولان فداکارلقلری طلب ایده‌جك بلشقه بر حکومته تابع اولمی ایستملری طبیعیدر .

دیمك بر مملکتده اقلیتده‌قالان افراد ملته حرمت ایتمك ، وطنلرنده راحت یلشامق حقنه صاحب اولدقلری تسلیم ایتمك لازم کلیر . حکومتك وظیفه‌سی داخلده مساعده ، خارجاً مدافعهٔ وطندن عبارت اولمله بو ایکی وظیفه خارجنده یلپدیغی قانونلرله اتحاد ایلدیکی تمایز ــ تسیق ایدیه‌جك اولورسه ــ

حكومت حالى آلمش و مرقة عالمك تشتات واضمحلالدن باشقه برشى دكلدر

بو مرقة عالمه حكومت شكلى اخذ ايديكى حالده يه بو مرقه كى حركت ايدرك حسى اولان مرقتلرى آرمكس بوبوك رابطت آلير حالوكه حكومتك اساس تشكلى ، وظائف عضويه‌سى دوشوبمرك بوكى مستثات واضمحلالدن . بوكى تدابير باتخاذن توق اتمسى احساب ايدر وظيفه‌سى حقنده مدرك بر عقلى معمولك رئيسى ، موسيوده سائل وكوب اعصابه حطاماً ، فقط امدملر، ورئيسك رنجى وظيفه‌سى اقليتده قالانلرى حمايه‌اتمكدر ، ديمكدى حكومت اكثريا بونك عكسى ادعا ايدر ، ، حكو- متك رنجى وظيفه‌سى اكثريتده بولنانلرى حمايه ايلكدر ، دير بو بر خطا ، مانع مملكتى حلهدار ايده‌جك مشئوم بر خطادر بوق اوژمن پلشان كال ملاحظه اورته ، مرموردى ، هرمرقه حستلك بر عنصريدر ، بر احتياج حجبته معاملدر اكر بالكر ترق مرمسى موجود اولمه‌يدى بشريت ملاحظه وتفكره هيچ لزوم كورميه‌جكدى اكر يالكز محافظه كاران مرقه‌سى موجود اولمه‌يدى بشريت قطعاً تكامله ايرميه‌جكدى اكر يالكز بر مرقه موجود ولسه‌يدى بشريت بى اسف وبى اوررو قه‌رق نايمين دوشه‌جكدى حالوكه مرمطرك بكديكرلرى اوررسه تاثير وعكس تاثيرلرى وجود مسرده‌كى عضولرك بكديكرلرمه تاثير وعكس تاثيرلرى ميجه‌سنده اولديى كى ، حركت وتوازن حر-

كات تولد ایدر و قومك صحت حیاتیه سی کی اولدیغی طوپراق اوزرنده حال کشمکشده بولنان اساس و مه‌تولرله افکار و اعتقاداتك تعدد و تنوعیه اولیچولر مساوی و مشابه اساسلری اولدقجه مخالف و مسافت ایسه اونلری حالا بدرجه مواصلت مد و جدولرندن بسلر مأیوس دکل ، عموم اولمق لازم کلیرسه تصادم افکار و حسیاتدن‌ده اویله‌جه محفوظ اولمق عقله ممکندر حال بوکه مرکزده ایکی بر فرقهٔ عالمیه اوراسیوردیکی مسامحه و صنع قدم ایدن هر یکی حکومت دیکر فرقه‌لرك وجودینی مشروطیه ، جمهوریه مصر صایمرق اور . تعین قابلیتمه حالنسیر دوشوندیرکه بر فرقه‌نك محوه چالیشمق ماتك ثلث یاخود ربع افرادیك مسکنی حریطهٔ مملکتدن سلمك دیمکدر هیچ بر فرقه بوندرکه بر حقیقت سببیه مالك اولمامش ، مملکتك اوزباد قوتسه هیچ اولمازسه کندیسه مخاصم اولان فرقه‌لری صرف ذکایه عبور ایتك صورتیله ماردیم اعمه‌سی آلمش سه‌دسری فراسه‌ده بالحاله فرقه‌لر متوالیاً موقع اقتداره کلدی هیس رهبرلری سلامت عمومیه نامنه محو و پریشان ایتمکه حالیشدی هیس دوشکی یاخود ماریکی فرقه آدملری مصطرب ایدرك حیتی قورتدرمق داعیه‌سنده بولندی حوق شکرکه بوهمتلر مثمر اولمدی فقط بو فرقه‌لر امکان خارجنده اولمرق مدعالری موقع منه چیقارمسه موفق اولسه‌یدیلر بوکون مملکتمزی عجبا نه حالده کوره‌جکدك ؟ سبب یوقکه فرانسه

سقط قاله‌جق . مرالسز طوروامی اوستنده یالکز بر اعتقاد .
یالکز بر فکر روحا اوله‌جق . یعنی مرالسه ارتق یشامایه‌جق ،
یاخود بعدما سلك شیوع جرجهرسانی موجود اوله‌مز و یاشامجقدی .

اقلیتده قالانلرك حق حقوق اساسیه ایله مملکتك خیر
واقبالی اوزرینه مؤسسدر . وحق ١٧٩٣ حقوق بشر بیانناـ
مه‌سیله قطعی اوله‌رق طانیلمقده‌در . زیرا « قانون، ارادۀ عمومیه‌نك
افاده‌سیدر » جمله‌سنده‌کی « ارادۀ عمومیه » اقلیتك اکثریت
طرفندن عیناً تصدیق کورمسی ، دیمك دکلدر . بیانامه‌ده ـ
کورك ٢٦ نجی ماده‌سنده « هیچ بر جزء ملت تشکیل
ملتك تأثیر وجودی اجرا ایده‌مز » دینیلیور . بو جزء
ملتدن مراد اقلیت دکل ، اکثریتدر . چونکه اقلیت تشکیل
بر ملت تأثیر وجودی اجرایه داما قادر دکلدر . دیمك که اکثریتده
بتون بر ملت قوت و تأثیری حائز اولدیغندن حرکات و معاملاتنده
اقلیتده قالانلری نظر اهمیته آلمق مجبوریتنده‌در . بونده پارلمنتوده
مملکتده اقلیتده بولنان جماعت و فرقه‌لرك مقدار افرادیله متناسب
وکیللر بولندیرلمسی ایچون موجود انتخابات اصوللری ترك ایله
علم و عدالتدن صرا یکی بر اصول انتخاب تأسیسی محق و لازمدر

— اوں دردنجی ماب —

حریت دشمنلری

حریتك انواع مختلفه‌سی دشمنلری واردر. ررا ، صیبی ورمجبداملك ، مده مشتقلری تصبیق ورمحیه اجمكی سو . مه‌ن كیمسلردركه حریتك حقیقی محابیدر. ونحیلر یك متعدد اسمه ایكنجیلر درجهٔ ماجعه آردر. حریتك آلای آلای دشمنلرمن دائرهٔ افكار وتمامه كیرمیه‌حك باسلحلری سوبلردر. حكومت مطلقه ، آریستو قراسی ، سوسیالزم ، مساوات، حاكمیت مله ، پارلمتو اصولی

۱ — حكومت مطلقه

حكومت مطلقه حریتك مالطبع عدوت ابدر. حونكه حكومت مطلقه‌نك اساس مسلكی وكیفیتك ستون رمته محكی، هوس ومیلانده توتحكمك قابل اولدیغی قدر چوق ایلری كوتورلمسیدر .

حکمدار مطلق، او آندرکه اونی بر طاقم وقایع وتصادفات یالکز کندی کیف وهوسنه تبعاً وبلا مسئولیت اداره ایتمکده اولدیغی بر قومك سرکرده‌سی ایتمشدر . اگر بو آدم افکار معروفه‌یه پرورده ایدلمدیسه کندیسی بر یورده حساب حقك وکیلی طن ایدرك تکمیل ملتی ایچون دوشونمکله ، تکمیل ملتی ایچون حرکت ایتمکله سعادتی هیچ بر ملك یالکز نامنه دوشونمه‌سنده وبا حرکت ایتمه‌سنده دکل ، وبرمکده مالقده‌حق وبونلری حسی ایچون بر حق دکل بر وظیفه عد ایده‌جکدر .

اگر بو آدم عدیم‌الاشعار بر اراده‌یه مالکسه کندك عن طرزده دوشونه‌جکدر ، بر عائده ایجابایدر بر عزم واراده صاحبی اولان ارکك ویا قادینك حاللری جهتجه معلومدر . بونلر کندی فکرلرندن لشقه بر فکر قبول ایتمزلر .

اگر بو آدم بویوك بر ذکایه صاحب ایسه کندیسنی نامعه لزملنده تفکر : مشاوره ومذاکره ایتمکلرینه تحمل ایده‌جکدر حومکه بیله‌جکدرکه دوشونولن ، مشاوره ایدیلن ، قرارویرلن شیلرك اکثریسی حوحوقجه ، ساعدروحه شیلردر .

اگر بو آدم بر مدلا ایسه اورمان اش حقیقةً حالاشه حعدر حومکه هر مدلا کی اوده مغرور اوله‌حق وافکارینه امدیله‌جك مخالفت ایله حاکمیته قوبولمحنی قیودات اولی بر تهور عقورانه ایجه‌آتمحعدر

ستون بو ساندن ماثی بر حکمدار مطلقك حرمیرور اولمسی

ر بالامارك اكمه‌ده‌ليكمدن كيجه‌مسى قدر متشكلدر. فقط
ه پك شديد الطبع محمدك مسرور اولمايدى دكل؟ حكمدار
مطلق ايچون حرتزور اولمق قدر معقول رتبه يوقدر. فرانسز
ليبرالزم (مسلك حريتى) ايله لسه‌رالزمه قرالك ايله پك
ايى امتزاج ايتديلر و حكمدار مطلق كندى كندينه ديه‌
بيليركه

بو بحث و وقايع تاريخيه‌نك تماقى نتيجه‌سى اوله‌رق بو
مملكتده آسايش مادى‌يى ادامه و مملكتى خارجى دشمنلره قارشى
دپلوماسى ايله و دپلوماسى كاركر اولمديغى تقديرده موئسسه
ايله مدافعه ايتمك وظيفه‌سيله مكلفم. ايستمم دها چوق اموره
مداخله ايده‌ميليرم. فقط اشتغالات و احتياجاتى ملكتمزك ايكى سينه حصر
ايتمكله وظيفه‌مى تماميله اجرا ايتمش اوليورم. كنديمه مشغله‌لر احداث
ايتمكله ده او بابده مسئول دها ساده دها مولاى، دها لطيف بر حاله
كتوره‌بيله‌جكم بديهيدر. — تربيهٔ عموميه ايله نيچون اشتغال ايده‌يم؟
ملل چوجقلرى ايستدكلرى كبى تعليم و تربيه و اولرى يكدكلرى
خواجه‌لره توديع ايتسونلر. بن سزلرك پدرى دكلم. اوردكه
ردار التحصيلك رسماً حاكمه. رسماً لونيات اولمديغى بيله‌مه‌
امور دينيه‌يه نه‌دن مداخله ايده‌يم؟ بن بابا دكلم. شروطى ياسمه
السان قرطل ايتمك آيينى موجود اولان ويا موجود خدمت عسكريه‌يه
رضا ويرمه‌يه بر ديه قارشو شهرسر مناقشه‌كار اولمام. چونكه
بوتك آسايش ماديه و مدافعهٔ مليه‌يه تعلق مهمى دركاردر

ضبط رعایهٔ اخلاق تعقیب ایدن دولت هیچ‌صیری طوتوقیایان هیدیی‌یه اوماحه مده حمایه‌یه قالقیشمامليدرم . چونکه ر دی مداهه کیبی اودیتك اسدتقیه . اوك تجربه سی ایله ادیل سائره باشرلرسه مائعدر . ـ عصرلرده طوكولرك آفرلاری‌مدن قابمه‌یم ؟ اولر رولری حرح واسقاط ایدرك کندی قوت وتأثیرلری داما کیتمزیورلر . بوندن آکلاشیلیرکه اولر هیچ کیمسه ایچون تهلکه‌لی دکلدر . هم اونلری راحت راقیرسهم کندی‌لهمه حرکت ایتش اولورم . زیرا عتقدرکه اونلری تصییقه قالقیشیرسهم تکاهوم ایتمکه باشلایمقلر . نمه‌ی‌سدن آیره‌جقلردر حالبوکه اونلری آسوده وجدال قلبلرنده سربست راقیرسهم یکدیکرلریه هجوم ایده‌جکلر . تکاهیچ ایلیسه‌یه جکلردر ـ ن بالکرساحله ایله اردو ایله دیپلوماسی ایله اشتغال ایتمکیزه صعنم . مسلکم بودر . یالکز بوده حاکم .

وقرال بویله حاکمه یوروتمیلیر ویا بویله حاکمه یوروتمه‌یه‌حکی ایچون‌مدرکه قرال ایله لیبرالیزمك . لیبرالیزم ایله قراللك بك‌اعلا امتزاج ایده‌میه‌جکنی سویلدم . فقطمثال اولمرق بك دکی . حلیم و ی مجرور و قرال الله الم . حالبوکه هرحکومت مطلقه مشبده بویله رقرال بولق مقدر کوچ ا. ایسته بونی دوشونه‌رکدرکه حکومت مطلقه‌یی حریتك دشمن طبیعیسی عد ایتدم .

——— ———

۲ — آریستوقراسی

بو کله‌نك معنای حقیقیسی مغایر تفسیر ایدلمیلدر. آریستو-
قراسی بر طاقم متعدد خانه‌دانلره منسوب اشخاص زمره‌سی
صغیره‌سنك ماعدا کثیر بر صنف خلقك سوی دیکر افراد ملتی
خارجده براقهرق اداره حکومت ایتملریدر [۱] مرور وسیله‌ده
وندیکه‌کی (ره‌پوبلیك آریستوقراتیك) برنجی صورته‌، ۱۸۱۵
و۱۸۴۸ سنه‌لری آراسنده مرور ایدن دورده فرانسه‌نك
(رستوراسیون) و (لوئی فیلیپ) حکومتلرنده ایکنجی صو-
رته مثال اولا بیلیر

آریستوقراسی کلمه‌سی تقریباً ۱۷۵۰ سنه‌سندنری سو-
تفسیره اوغرامش، تمامیله ماوضع لهك غیری برمعناده قوللا-
نلمه باشلامشدر. دموقراتیك تمایلات سه‌بیله عموم ملت
ادیمسیله اوتانکار اولان کسه‌لر بر ملتده اهالی انجیدن
آیرلوب تمیز ایدن، آیری بر بیین، آیری بر کومه، آیری

[۱] آریستوقراسی‌دن مقصد اکر یالکز بیوك خانه‌لره منسوب
ارباب ثروت وحیثیت اجتماعیه‌لری و یوطرزده تشکل ایتدکلری حکومت
دها اولسه‌یدی رادیکاللر وحکومت زادکان دیه ترجمه ایدیله‌بیلردی
فقط مؤلفك مریل وجهه کثیر بر صنف اهالیسك مأمسکردمسی
اولان حکومتده آریستوقراسی دنیلدیکندن الفاظ مناسبی استعمال ایتمه-
مك اوزره عیناً مؤلفده جمهوریت حاصل اولمشدر ح . و

ر حرمه تشکیل ایلین « الحاصل « افراد عادیه » اولمایان هر شیئی « آریستوقراسی » تسمیه اتمکلردر . بو آدملر ایچون مثلا حکومتدن آیرلوب امتیازات سیاسیه و حق تمثیلی مالک ایمن یمی طریق مدیندن حیصان کلیسا « آریستوقراسی » افراد عادیه به عائد حقوق سیاسیه‌دن محروم راهبلان اردو « آریستوقراسی » محاکم « آریستوقراسی » بیوک مأمورلر « آریستوقراسی »‌در حالبوکه بونلر اجرای حکومت ایتمکلری جهتله کتله‌یی تشکیل ایدن افرادک اورته‌سنده « حیات مشترکه »‌دن ماشقه رشی دکلدر آریستوقراسی ایله بو هیئتلر آراسنده اوقدر جوق فرق وار . زیرا بونلر عادتا بربرینک عکسی شیلردر . بو هیئتلر حکومته اشتراک ایتدکدن ماشقه ، استقلال حیات ، عمومی عرض ایدرلر ، قوهٔ مرکزیه‌یی تحدید ایدوب اوکا آز جوق مقاومتکار ر سد چکرلر ، حصه اولهرق جوق الك ایی طاقتلردن اولدقلری ایچون مملکتده نافله عناصر جرئت ایله دائما کمالات مشترکه انجمنه یاشامغه میال بولونورلر . ایشته بونی طولاییدرکه بو هیئتلره کرك ادبی ، علمی ، اخلاق المجملر ، صنایع قومپانیه‌لری کی صنف مالیه‌دن ، کرك صندیقه‌لر ، تعاون شرکتلری وسائره کی صنف عادیه‌دن اولسون حریتك مایملری ، محفظه‌لری ، متکالری نظریله باقیله‌بیلیر .

حالبوکه حقیق آریستوقراسی عموم افراد ملتك یالکز بر قسم افرادك ادارهسنه تابع بولنمسی دیمك اولدیغندن طبیعة

لیبرال دکلدر . وحریتك دشمنلری ماسنده تعداد ایدلبلدر
آریستوقراسیك حکومت حریته نسبةً حکومت مطلقه‌دن دها
زیاده نسبةً دها آز دشمن اوله‌بیلیر . فقط اکثریا دها زیاده
دشمندر . بر حکمدار مطلقك لیبرال اولمسی ایچون دکی
وعالیجناب اولمسی کافیدر . واما بویله حکمدارلر نادراً کلیر
لکن کلیر . آریستوقراسینك برحکومتك لیبرال اولمسی ایچون‌ده
کندیلك دکی وعالیجناب اولمسی ایجاب ایدر . فقط توحه بر
صنف اهالینك دکی وعالیجناب اوله‌بیلمسی یالکز بر آدمك
بو ایکی مرتبه اتصاف ایده‌بیلمسندن چوق مشکلدر . یالکز
بر آدم انجق کندینه تابعدر . حالبوکه بر صنفه منسوب هر
آدم بو وصف منویی سائرینه ایصال ایتمك نیتنده مجبوردر
ونده احرای حکومت اجمال امتیازینه مظهر اولمش کیمسه‌لر اری
هیچ بر شیئك دائرهٔ حدود وحاکمیتلرندن خارج قالمسنه تحمل
ایده‌میه‌لر . بونلر صانکه برحکمداردر . وبرحکمدارکی
مغرور ولاابطیلك ادعاسنده‌درلر . بر حکمدارکی کندی قانونلرینی
کندی قانونلرندن اولمایان هر اساسی استحقار ایدرلر . بر
حکمدار کی قدرت مطلقه‌یه . حاکمیت مطلقه‌یه میل ایدرلر .
خلاصه تکمل امراض حکمداری ایله مبتلادرلر . فقط اولملرق
بر حکمدار هر شیئی یاپمغه مقتدر اولمدیغی . هر ارزوسی یرینه
کتیرمه‌مکه سوکلانه راضی اولدیغی . حتی کره افراد ملتك
اراداتی متحمل راقفرق ایستدکلری یاپلرینه ناچار مساعده

ایسته‌دیکی حالده آریستوقراتیك حکومتی اداره ایدن افراد ، وطنده مایه‌حق مالکه شیلری تقسیم ایدرلر. لمتفقلرینه «اطاعت» دن غیری برشی براقازلر .

مابعده کوره‌جکمز وجهله آریستوقراتیك حکومتلر الحق بر مدت موقته طرفندن موفق ومعتبر اولورلر . زیرا پایدار اوله‌بیله‌جك بر موقعه مالك دکلدرلر . دوشلر رعلت ایده . حکلری اساسلری افراطه واردیرمقله ویا متروك براقلقله هلاك اولورلر . حیثیت مرحمی هرنوع حکومتدن زیاده آریستوقراتیك حکومتلره تعلق ایدیهیلر

آریستوقراسی حریتك وجودینه اصلا تحمل ایده‌مز . مثلا فرانسه‌ده ۱۸۱۵ دن ۱۸٤۸ ه قدر غایت مدبرانه ومقتصدانه حکمران اولدیلر ، عیوبلرندن صوکرا کندیسنه عادتا رحمت اوقوتدیلر حالده حریتدن دائما حرمت وتباعد ایتمش . دائما قورقشدی اورماش . حریت تفکر . ه حریت کلام ، ه حریت اجتماع ، ه حریت دینیه . ه حریت تدریس واردی ! یاخود بونلر اوله طار بر دائره ایچریسنده ، اوده ماسلرله‌عائد اوله‌رق موجود ایدیکه «حریت» تسمیه ایدیله‌مزلردی

۳ — سوسیالیزم

سوسیالیزم یعنی مسلك اشتراکیون حریتپرور اولقدن

حوق اوراقدر، بر آمريت واحده ديمك اولان «موتارشيرمك» [۱] رشكل ديكريدر . وهانكى صورتده نظر اعتباره آلنيرسه آلينسن، هر حيثيتله حكومت مركزيه بالجمله ارزوسندن عبارتدر واررو ايسه موطارشيرمكده غايهٔ حاليسيدر . حكومت مطلقه ايله حكومت اشتراكيون آراسنده بالكز شو فرق واردر كه حكومت مطلقه‌ده هركس، هرشى سكمدارك . حكومت اشترا كوده ايسه هركس ، هرشى عمومكدر . اكر بو فرق حقيق اوله‌يدى نظر اهميته آلنه‌بيليردى . لكن بومرده ظاهريدر . بر واحد عمومك اداره حكومتى الحق بروا متعدد وكيللرى واسطه‌سيله قابل اوله‌بيله‌جكندن بو طرز اداره‌يي موطارشيلر (وحيد الآمر) يا خود آريستوقراسيك بر حكومتك طرز اداره‌سنه مكره به حكمدر .

سوسياليزم افراد بشرى او درجهٔ عاديه‌يه ايندير ، او درجه اسيرلنديرر كه اونلرى عادتا يوق ايدر . حكومت مطلقه افرادى الى الحاصل راقيوردى، حكومت اشتراكيون ايسه اونلرى معدوم قيليور . ديمك سوسياليزم ، موطارشيرمك تكمل ايتمش، اليم وسكليدر . سوسياليزمك ادعاسنه كوره

صنايع نه‌در ؟ عمومه عائد برشى. اويله برشى كه وقتيله اوكا حكمداره عائد ديرلردى . تجارت نه‌در ؟ عمومه عائد برشى ،

[۱] موتارشيزم، حكومت مطلقه سرلوحه‌سى آلتنده بوندن براولكى بابده موضوع بحث ايدلمشدى .

کذا اوکاده وقتیله حکمداره عائد دیسلردی دین مدیر ی و
تأسیس احتیاجی ، بوکا وقتیله مؤسس حکمداری دسلردی .
تعلیم وتدریس مدیر ی عموم ملته عائد زمانده . وقتیله بوکاده
حکمدارلر کمه عائد رشی دیئلردی زراعت مدیر ی طوبراق
اولیه حکمدارك ایدی . حالبوکه شیمدی هرکسه عائد، شیمدی
حکومتك ادارهسی آلتنده عموم ایچون ودیع ایدیلیور ساء
علیه زراعتده ر امر عمومی . یعنی رامر حکومت کوروه
لورکه نتیجه عموم افراد ملت ، حکومته تابع؛ هرشی رامر
حکومت، سوری اولهجقدر

ارتق سوسیالیزمه جواب ویره بیلیرز صمکار مدیر ی ر
مأمور تاجر ی ر مأمور راهب ی ر مأمور الحاصل بونلرجه
معلم ، ارشاد ، کویلو هپ رر مأموردر

سوسیالیزمه نظراً هرشخص حکومت ماکینهسنك ر مکرهلکیدر ، وماکینهنك باشنده روما رئیس مهندس واردرکه
تکرلکلرك حرکاتهوقت ایدرلر . مثلاً اونلرك پارلری دکیشدیررلر ،
ایستدکلری زمان اونلری توقیف . ایستدکلری زمان حرکته
وضع ایدرلر . وآرهصره باغلاملرینی هیچ اونوتمازلر. تیرلکلری،
ارتق ایشلهمیهجك رحاله کلدکلری وقت ایسه اسکی امکدارلره
کوستریلن احترامات ایله اونلری رکوشهیه قویارلر

— فقط بو ، رحکومت مطلقه ادارهسندن ریاده آریستو-
قراتیك ر حکومتك طرز ادارهسنه مکره یور

— فى الواقع بن ديمشدم كه حكومت اشتراكيون همه حال بو ايكى حكومتدن برينه مشابه اولور . لكن اكثريا حكومت مطلقه‌يه مشابهدر . پاراغوآيده‌كى جزويتلر حكومتى — كه يگانه حكومت اشتراكيون ايدى — ظاهراً آريستوقراتيك ، حقيقت حالده مونارشيك بر حكومت ايدى . ظاهراً آريستوقراتيك بر حكومت ايدى ، چونكه (حرمتلو پدر) لردن مركب بر هيئت طرفندن اداره اولنيوردى . حقيقت حالده بر حكومت مطلقه ايدى ، چونكه بو حرمتلو راهبلر ، تبعه‌سنه بر حسد ممانعه‌سى ايدن بر حرارتله مطيع و منقاد اولمالرندن كنديلرى‌ده حرارتلريك الده بر جسد ، بر آلت مشابهنده ايديلر .

حكومت اشتراكيونك مشهور پولوس ميسرك حكومتى شكل و طرزى آلمسى پك محتملدر . رياسه‌جه مطلق اولان حكومت ماكينه‌سك شونى ملى قوجالادقدن ، مملكت سون حربك صالاحيتى حسنده مجتمع بر حاله كتيردكدن صوكرا بر استقامت يگانه و مستقله طلبه قالقيشمسى و بو ارزوسنه موفقده اوله‌جغى آشكاردر . كرچه بو حكومت ماكينه‌سك اطرافنده بوكا مانع اولمسى لازم كله‌جك قوتلر يعنى عمللر موجود ايسه‌ده بو عمللرك اعصابى حكمدارك انتخابكرده‌سى اولان تبعه‌دن مركب اوله‌جغى جهتله بونلرك حكمدار اوزرينه هيچ بر تحكم وجودى اولهماز .

سوسياليزم تشبثات شخصيه و يلشتركيه اصلا ميدان براقماز .

زیرا وظائف رعیتی بولنمق اولورسه بونلر ثروت . صنف
احتیاجیه یاخود استعدادات فوق العادیه کوره طلبه آیره‌جقلر.
اونلر حکومتك ویره‌جکی تحصیل و تربیه‌یه تابعات ثانق و تحصیل
و تربیه ویره‌جکلر . و بونجه مختلف صنفلر ، رتبه‌لر ، ممتازلر
یعنی نوع نوع مساواتسزلقلر وجوده کتیره‌جکلردر   ایشته
بونك ایچوندرکه طرفدار مساوات اولان مملکتده حریت تدریس
محظور اولنمار

ثانیاً حریت دینیه‌یه مساعده ایتمم   زیرا هر حکومت
مرضدن مولوسطیم ایلمه‌مش مظهر التفات اولمامش مذاهبدن
وینك آیینلری سربستجه اجرا ایتمك ایچون حریت دینیه‌یی
طلب ایدییورسکز حالبوکه حکومت طرفندن قبول ایدلموب
عمومك سالك اولدیغی مذهب خارجنده و مذهبه مربوط اولمی
آیری برر صنف تشکیل ایتمك دیمکدر بونی بوتون ارویا بیلیورسکز
ن شهه‌دیکرامرادوطعن آیریلوب عایه اجتلمحودداماً اولدیری
اونلر میاننده ممتاز اولدقلرینی کوسترمك ایچون   ...ره م
کی اولمی . نکا مکرمدك . عله مساوی یاسامق کافی کلیوری؛
١٧٨٩ سیاسامه‌سنده عادات اجتماعیه ملکی و منفعت عمومیه
می محظور اولنه‌میلر . ماعصی خاطرلاسه‌کز آ   دولتك
مذهب رسمیسی خارجنده و مذهبه سلوك ایتمکده . یاخود
دولت منحصر ایسه‌همحال اروکره موافق و مذهب بولوب
اوکا انتساب ایلمکده حاکی منفعت عمومیه ملحوظدر ؟ خایر .

حایز ، بر فرد و بر ایتمك ، برفرقهٔ متحده وجوده كتیرمك
ایستیورسکز بوکا تحمل ایدمم تمامیله طرفکیرم مساوات
اولان روما ایمپراطورلغی‌که بر نوع حاکمیت اولان حکومتدر
ایسه بونك ایچون حرستیانلغه حلك ایتمعدی زیرا حرستیانلق
مصری‌لر، روما سویهٔ مشترکهٔ مکرمسی موجده و سویهٔ عرفان
تشکیل ایتمك اوزره ایدی. قیصرك وتکمیل رومالیلرك معبودی
اولان ژوپیتره پرستش ایتمك ایستمیین بو آدملرك یعنی
حرستیانلرك شهرده آیری بر فرقه وجوده کتیره‌جکلری طبیعی
ایدی بوبله آیری بر فرقه ایسه آریستوقراسی‌دن ماشعه رشی
دکلدر . دها صوکرا و اوحصی عصر حرستیانلری کندیلرینه
قیصرك مأمورلری اولیان وطاقم رئیس‌روحانیلر تعیین ایتدیلر
رومادە بوکا حکومت ایچنده حکومت طرزینه باقلدی بر
آریستوقراسی‌وجوده کلیوره دیملدی عصر بوحالی چکه‌مه‌مکده
حقلی‌ می ایدی ؟ سالف‌الذکر روحانیلرك بالاخره الك ملالی بر
آریستوقراسی تشکیل ایتدکلری نظر دقته آلینیرسه روما ایمپرا.
طورینك حقلی اولدیغی تبین ایدر مساوات طرفداری اولان
حکومت بردره حریت دینیه‌یه مساعده ایده‌مز

ثالثاً حریت اجتماعی قبول ایدمم زیرا حریت اجتماع ایله
مساوات آره‌سنده شدید برعداوت حکم سورمکده‌در افراد
مملکتدن برقسمك اجتماع ایتمسی ، مطلق برفرقهٔ مختاره تشکیله
چالیشملری ویاحود کندیلرینه برفرقهٔ مختاره سوسی ویرملری

دیگرلری هر ایکیسنده ده ایچون لدی‌ٔ مرتفع السائر بهمحال و رعیهٔ معتره ، رحومهٔ قوا ، رمتحدهٔ اراداث تشکیل اتمك یی طاعیق اولان افراد ملتی دها قوتلی اولا بیلمك ایچون درکه اجتماع ایدولر ساءٔ علیه نوبه رمهلرك ، مرقعلرك ظهورینه قطعیاً میدان ویرمه‌ملیدر چونکه بونلر حکومتك دلخواهی خارجنده رمقصد حصوصی تعقیب ایده‌جکلردر بن مساوات طرفداری توکا مساعده ایدمم حکومت هر‌شیئی دوشونوب طورورکی نوبه حصوصی مقصدلر تعقیبنه لزوم یوقدر بورمهلرك شو حرکتی بالکز حکومته قارشی دکل ، او حکومتی اتحاب ایدن بتون افراد ملته قارشی‌ده ر موأخذهٔ کتاحامعر ملتك تنویر افکاری ایچون حکومتدن باشقه بر واسطه‌یه ماسکه احتیاج وارمش ا. بو رمرمنك عصا دها ه کی امثری وار ؟ هجوم ایچمدن ، اهالیدن آیریلوب تمیز اتمك ، حصوصی ر اسمه مالك اولمق ، رعلامت فارقه‌سی بولنق والخ ، دکلی ؟ فرامسرم دیمك طوررکی ر اسم حصوصی‌می ؟ لکن بو مساواته تمامیله منافیدر یکی تشکل ایچتی ر رمرهده ی الك اول متأثر ایدن شبهسز بو اسم حصوصیدر ماری‌ایتش بوقدرله قالسه ا حایر ، بورمهلر احتراسات متعدده بسلمده موشمجکلر ، اولا بك حقیر وصعیف ایکن مالاحره بوبوبیه‌جکلر ، کسب قوت ایده‌جکلردر بوتك نتیجه‌سی ایسه بنه ر آریستو- قراسیدر . حایر ، حایر ، مساوات‌پرست ومملکتده حریت اجتماعیه

لزوم يوقدر، مساوات، حريت احتياجنى قورقار و حرت ايدر
راساً حريت شخصيه‌نك كوسترديكى جسارت اولوب تملك
تسميه اولنان شيئى ده موقالحد چكيليرم بو مشاهده اورون
مدت توجه داناً حاجت يوق . تملك ، اوليه بر آريستوقراسى،
مرئى وقابل تماس اوليه بر رجحان وامتيازدركه مساوات‌پرور بر
روح بونى ابدياً حرت وشاهد ايدر تملك سعيى مساوات
ايله اوقدر جاريشيركه بونلردن بربى طلب ايتمك ، ديكريى لغو
ورفع ايلكدر حقيقى مساوات ، حقيقت آكلاديغى كى ،
طوپراغك ، بعده هيچ برشيئك كيمسه‌يه عائد اولماسى ديمك
اولديغندن تملك ، مساواته قطعياً مغايردر .

حاصلاً طرفدار مساوات اولديم ايچون نظرمده حريت
تفكر ايله حريت كلام وتحريرده ثقيل ومعوردرلر . مع هذا
بونك بعضه معين بر درجه‌سى واردركه اوراية قدر بو نوع
حريتلر بنى رنجيده ايتمز ، فقط اودرجه‌يى آشديغى حدتلنمكه
باشلارم . هركسك كنديكه مخصوص بر طرز تفكر واعتقادى،
بر طرز محاكمه‌سى وار بو بنى اصلا متأثر ايتمز ، زيرا هركس
حردر ، زيرا هركس كندى حدود فكر و اعتقادى ايچنده
صباى حقيقتى ساكنانه آرايه‌بيلير . ايشته مساوات‌پرست اولان
وولتير بويله سويلمشدى . فقط يوقاريده بيان ايتديكم وجهله
بونك بردرجه‌سى واردركه اونى تجاوز ايدرسه‌كز مسئله‌نك
رنكى دكيشير . مثلا سز بر اثر تأليف ونشر ايديورسكزكه

اوده دکی کورویورسکز بر مساوات طرفداری بودن یك
عموم اولامام زیرا هر تفوق و رجحان بر حدتلندیرر . مع
مافیه بو اثر نشر ایدلنجه و اوده دکی کوروعکه حقکز اولدیغی
اعتراف ایدرم . احمق ایسترم که بو آرده اوله دکل ،
متوسط کورومسکز

بنه سز ، ملتکزه بر چوق سامعه طوپلایه‌رق افکارکزی
اوقوله نقل ایدیورسکز ، ماحود بر قاچ رفیق تحریر بولهرق
بر غزته نشر ایدییور و بر چوق قارئ الده ایدیورسکز . فقط
نه باعقده اولدیغکزی بیلیورمسکز ؟ اوله بر وجه وجوده
کتیرییورسکزکه بر کون بر هیئت معظمه ، بر کلیسا تشکیل
ایده‌جککز . غزته‌یه کلنجه بونده محرری وقارئی ایله مدیر
کراسنده ومدیر ایله محرری وقارئی بیننده واضح بر اتحاددر .
حطا ایله سامعیك ، محررین ایله قارئلرك مکرراً حساً بربرلرینه
باغلیلقلری تنبیها بر صنف ، بر زمره . بر حکومت ایچنده
حکومت تولید ایدر . بن مساواتپرور بودن حداً اندیشناك
اولمقده حقلیم

بودن آکلاشیلیرکه فکره متعلق حریتلر آرهسنده طرفنده
حریت اجتماعه ملاق اولیور . بنه بودن آکلاشیلیرکه حریات
فکریه‌نك یعنی حریت تفکر ایله حریت کلام وتحریرك آلت
طبیعیه‌لری ، تعو واحساط طبیعیلری حریت اجتماعده ایمش .
وبناءً علیه بالکز کندیلکلری داخلنده‌طوتون علیه اولمقلری

حقنه توسع ایتدکلری ، حالاَ تدقیقلری زمانی مساوات قارشیسنده مطنون قالیورلر ایمش . قارنکلری اوللمق شرطیله عرضحالری ، مستمعی سادهسی ولعادق شرطیله حطبلری یك سودم ، اینه صمیمی ومطلقی ، و مساوات طرفدارینك سویلهجکی سوز ، مساوات مروبلردن هیچ قورقار ، زیرا اونلر عمر مجتمع کیمسهلردر . فقط بو اعرادن صیریلوب ، کندی تشکل ایدر ایجز ، مساوات طرفندن بر دشمن ، اساس کی باطلردر بر متفکر ، بر خطیب ، بر محرری شبهه کندی فکرلری تبلیغ و مصاً کندیسه مشابه افرادن مرکب بر زمره تشکیل ایتمك ایجون دوشونهجك ، سویلیهجك ، یازهجق جهته اتحی مجتهدلر وجوده کتیردیکی زمانده درکه مساوات نظرنده تهلکهلی عد اولنق لازم کلیر . حالبوکه متفکر ، خطیب ومحرر دوشوندیکی ، سویلدیکی ، یازدیغی دقیقهدن اعتباراً عصا هیم وقراری ، اقتداری حسبیله مساوات ایجون تهلکهلیدر . مساوات بونك فرقنه وارمامازلق وبوندن قورقمامازلق ایدهمز ، ویکی موفق اولمش بر متفکردن حریت ایستدیکی کبی هنوز موفق اولماـ مش بر متفکردن ده امنیت واعتمادی کسر . مساوات کسب قوت ایتدکه وماهیتی دها ایی آکلادقجه مقدر برده دوشونسنلر وارسه اونلری هپ بر روماسه ، بر تهلکه کی کورمکه باشلار . حریت فکر ، حریت کلام ، حریت مطبوعات مساوات ایله تعمیر قابل تأليف ایمدر ، مکرکه بی تأثیر اولسونلر . حالبوکه بو حریتلر ،

١

احمق وسطحی دوسنده بولنان دکار طرفندن اشماع ایدیلیرسه ی تأثیر قالەبیلیرلر . قیصره صورلـمیدی مطلق شوله دیـیه حکمی ، حریت کلام ، حریت تحریری اپك اعلا ، بونلری مع المسار مدلالره بخش ایده بیلیرم . فقط دیکرلرینه کلنجه بلی ، اورمان ایش دکیـلدر .

بالکز ، حریت واردرکه مساوات ایله امتزاج ایده بیلیر ، اوده تماماً شخصی اولان حریتدر . یعنی کیدوب کلمك ، ایسـه دیکی یاپمق ، ایستدیکی اوقومق . اوده حاکم اولمق حریتیدر . بالکز حریت شخصیه‌لرینه مالك اولانلر معرد ، مجرد اولمق ملتیازجیلری ایچون مساواتك عرضه معروض قالانلر فقط حریت شخصیه‌لرنده سوء استعمال ایدلمه‌مسی مشروطدر مثلا حریت شخصیه‌لرینه مالك اولان کمسه‌لرك ترییکار ، مغرور ومرور اولملری احتمالی واردر . حالبوکه مساوات بوکا تحمل ایدمز . زیرا هر تریبکار ومرور اولان دائمه مطلق برحه آریستوقراسی موجوددر

اینته مساوات کندیسنه التصروصره اك ملایم کوروندیکی لازم کلن حریت شخصیه‌ده بیله احترار ایدر . ساکله او ، هر نوع حریتك دشمنی اولمغی طوغمشدر .

٥ — حاکمیت ملیه

حریتك بویوك ودشمنی‌ده حاکمیت ملیه اساسیدر . بواساس

حقنده ۱۷۸۹ و ۱۷۹۳ حقوق بشر بیاننامه‌لری آراسنده‌کی
فرقلرك كورلمسی احتمالی طاری اولاماز. ۱۷۸۹ بیاننامه‌سی
حاكمیت ملیه اصولنی بالكلیه تماميله احتوا ایدییورکه اوده
شودر: « حاكمیت، اساساً ملتکدر. هیچ بر هیئت، هیچ
برفرد، ملتدن صادر اولمامش بر حاكمیتی اعمال ایدهمز. »

حالبوکه بومادهٔ یکانه ایله ۱۷۸۹ بیاننامه‌سی محررلری
بالخاصه موقع احراریه‌یه کوز دیکوب ملتك برلشی دوشونیورلر کی
کورونیورلر. اصلا دیمیورلرکه حاكمیت ملیه هرشیئه تطبیق
اولنور، که ملت هر ایستدیکنی مشروعاً یاپه‌بیلیر، که اکثریت
یعنی رأی اعطا ایدنلرك نصفندن بر زیاده‌سی، یعنی متحدلرك
اوتده بری، یعنی ملتك اوعده‌ری شوی ملتی بر طاقم کی صرفاً
اداره ایده بیلیر. خایر، بوله دیمیورلر؛ اونلر قطعیاً استبداد
دعواسنده دکلدرلر. اونلر بالكلیه سوق سوزلك ایستیورلر
موت ملتدن صادر اولملیدر. بونوله اکتساب حقوق ایدن
مومارشی، هده سه توارثله احد حقوق ایلن آریستوقراسی
ردی قبول دکلدر. ۱۷۸۹ بیاننامه‌سنك مسائله کر اوچنجی
ماده‌سی یك جمهوریتپرورانه‌در، دموقراتیك دکلدر. زیرا
ملتك، اکثریت طرفندن صرفاً اداره اولنمسی فکری بوماده‌ده
یوقدر.

سوسیال‌دموقراتیك فکر ۱۷۹۳ بیاننامه‌سی پارلامنده یوق
ایدیکه اصل تحسی تحرك ایلن جهت بورلسیدر. ۱۷۸۹

و ۱۷۹۳ یاسالرینی قارشیلاشدیرمق بیوك فرقه کلنجه ۱۷۹۳ یاساسی حاکمیت ملیه‌یی ۱۷۸۹ یاساسندن دها زیاده قوت ایله ، طنطنه و اصرار ایله تصدیق اتدیکی حالده بو حاکمیت اساسینك اورتایه چیقمه‌سی سوء استعماله قارشی تدبیرلر اتخاذ ، و اساس مذکورك تطبیقی تحدید ایتمکسزین قالمیور. مذکور ۱۷۹۳ یاساسی دیورکه «حاکمیت ، ملتده‌در ، بردر ، غیرقابل تقسیمدر ، غیر قابل فراغدر ، مرور زمانله سقوط و حلل قبول ایتمز بر عنصردر .» (۲۵ نجی ماده)

فقط «غیرقابل فراغدر » ایله «حلل قبول ایتمز بر عنصردر » سوزلری ایضاح ایدلمه‌مشدر. حالبوکه بونلرك ایضاحی اقتضا ایدردی. زیرا «غیر قابل فراغدر » سوزندن ملتك یعنی ملت طرفندن امر ادارهسی دوغرودن دوغرویه اجرا ایدیله‌لیدر، افراد ملتك دوغرودن دوغرویه رأیلری آلنمق لازم کلیر ، ولای ملت حاجت بوقدر معناسی چیقاریله‌بیلر.

دیه‌بیلیرکه ۱۷۹۳ یاساسی محررلری «حاکمیت ملیه ، غیر قابل فراغدر » سوزیله شونی قصد ایتدیلر. مذکور یاساده‌ یازانلرك مبعوث اولدقلری قانون متنه آلیرسه‌ق بو سوزدن مبعوثلر غیر مشروع عد ایدلدیکی معناسی استخراج ایدلمه‌ز. «حاکمیت ملیه غیر قابل فراغدر » عبارهسی حاکمیت مبعوثانه فراغ ایدیله‌مز دیمك دکل ، یالکز بر مدت موقته ایچون ، و هیچ بر زمان غیر معین اولماق اوزره فراغ ایدیله‌بیلر .

دیمکدر . چونکه حاکمیت ملیه بر مدت دائمه ایچون فراغ ایدیلرسه ، مرور زمانله حلل قبول ایتمز بر تصرف ، اولمقدن چیقار

. بر وغیر قابل تقسیم ، کلمه‌لرینه کلنجه بونلر مادهٔ آتیه‌ده ایضاح ایدلمشدر : ملتك هیچ بر حرفی تکمیل ملت خود وبأمری احرا ایده‌مز ، (۲٦ نجی ماده) بوندن مقصود ملتك بالکز بر صنف افراد طرفندن مشروع اولمرق اداره اولنه‌مه‌جیدر . بو ماده عامیله آریستوقراسی‌یه ضد نظر ایدر. فی‌الواقع هر ایکی حقوق بشر بیانامه‌سی محررلرینك فکرلرنده بوندن باشقه برشی یوقدر . بالکز مذکور ماده لیبرالر طرفندن دموقراتلر علیهنه تفسیر ایدلمکدهدر . لیبرالر دیورلرکه : حریتدن مراد ، اکثریت ضده اقلیتدر . فقط حریتدر . اقلیتی صیق ورعده ایدن ، اکثریت ایسه اویله بر حرمتدرکه تکمیل ملت خود وبأمری احرا ایتمسه سا ۲٦ نجی ماده‌یی هتك ایلمکده‌در . صنف اولمرق انتخاب سندیقلرندن حیقان اکثریت ، متحلرك تقریباً اوچده بری وملتك اونده بری اولمسدن طولایی کوچوك بر حرء ملت دیمکدر . وبو اکثریت کوچوك بر حرء ملت اولدیغی حالده تکمیل ملت خود وبأمری احرا ایتمکده ، ۲٦ نجی ماده‌یی بر آراولکی عرض وملقیمردن بر قاتدها زیاده هتك ایدیور دیمکدر

بویله ادراك ایدیلن بر دموقراسیدن دها آریستوقراتیك

آریستوقراسیلر طلب ایدرلر که بك آزدر. الحاصل یکرمی آلتنجی مده بیوك اقلیتلر حقنده بك بیوك وحرمت مسلمسی ودیکر بالجمله اقلیتلر حقنده ده مشکراه معامله ایدلمسی ایجاب ایتدیره مکده در که احوتجه حس ادارهٔ مملکته یارایه‌جق اولانده بودر .

١٧٩٣ سیاسنامه‌سی ترتیب و تحریر ایدنلر ٢٣ ، ٣٣ ، ٣٤ و ٣٥ نجی ماده‌لرده حاکمیت ملیه‌یی تحدید ویوك سوء استعماله قارشی تدبیرلر اتخاذ ایتمشلردر . مذکور محررلر برآز قراکاق اولان ٢٣ نجی ماده‌ده حاکمیت ملیه‌یی حقوق بشرك حامی کی کوسترمکه چالشمشلردر . واقعا بو ، هرحالده حاکمیتك حق حاکمیت ملیه‌نك حقوق افراد ایچون مدهش بر تهلکه اولمسی حسبیله ، بشمسئله بیدارلمه‌در . الحق محررلرك مقصدی عین زمانده حاکمیت ملیه‌یی وحقوق افرادی تصدیق ایتمك ویرمجوری ایکنجیسك حامی وکافلی کی کوسترمکدر . ٢٣ نجی ماده ، « کفالت اجتماعیه ، هرفرده حقوقنه مالکیتی تأمین ایچون عمومك عمل و تأثیریدر ، وکفالت حاکمیت ملیه اوزرینه استناد ایتمکده‌در » دییور . بوراده‌کی مسئله ، دها دوغروسی ماده‌نك اشکالیدر . مادهٔ مذکوره‌دن مقصود شودر : انسان یالکز فرد حائز حقوقدر ، بو حقوق تعداد ایتمك اوزره بر مسند بر حکمدار وکذلك بر آریستوقراسی بو حقوق دائما هتکه اوغرادلر . شمدیکیم هتك ایدرلرده . یالکز هرکس ، یالکز شوں ملتدرکه افرادك آیری آیری حقوقلرینك هتك ایدلمه

ملرى ايتز . كندنده اصل نوى مستقل كوردر ايسه ر ، افرادك محافظه ومدافعهٔ حقوقلرى ايچون حاكميت مليه‌ى طلب ايديیوردر »

حاكميت مليه‌نى حقوق افرادك محافظى يعنى رنوع حادى ملى ايجك ، رحكمدارى ومردك حدمته تابع قيلمقدن ناجود ردانى حدمكار وطيفه‌سى ايدا ايجمى شرطيله قرال تصوا اعلان ايتمكدن مرمردر فقط بومحررلرك الحق بيات حسنلرندن بحث ايدمسليرر ُولرك حتى ايسه حاكميت مليه مواجهه‌سنده حقوق افرادى سدنه محافظه ايتمكدر . وبونلرى حاكميت مليه‌ى حقوق افرادك مدافع كورمك استيه‌جك قدرشدهدر مادهٔ مذكوره . احيا بك عمسحه ليه‌رالدر ، فقط بك ليه‌رالدر

٣٥ نجى ماده‌يه كلنجه هرانكى حقوق بشر بياسامه‌سنك الك مسهور ماده‌سى بودر . حكومت اهالينك حقوقى خاطمراق ايدرسه شقاوت ملتك و ملتك هرجزئنك الك مقدس حق ، الك الزم وظيفه‌سى اولور . بو ماده مجرد بر صورتده اوقونه‌حق اولورسه اكثر تعبير ايديه‌سلر زيرا مادهٔ مذكوره‌ده « اهالينك حقوق » دسلوب « انسانك حقوق » ديلمه‌مكله حاكميت مليه تصديق ايدلمش طن ايديله‌بيله‌جكدن بوماده‌نك « ملت » حاكمدر » ارادهسى بيلديرمسى اوررسه حكومت بوكا اطاعتدن امتناع ايدرسه ملتك اعلان شقاوتى مشروع

ومحوریدر . طرزنده تفسیری پك قولایدر فقط جایز ! ٣٥ نجی ماده حاکمیت ملیه‌یی دکل حقوق بشری ، یالکز ٢٣ نجی ماده‌ده بیان اولندیغی وجهله هم حاکمیت ملیه‌یی هم‌ده حقوق بشری تصدیق ایدییور مذکور ٣٥ نجی ماده‌یی ماقبلنده‌کی ایکی ماده ایله برلکده اوقودیغمز زمان بونی پك واضح اولهرق آکلارز

٣٣٠ نجی ماده تضییق واعتسافه مقاومت دیکر حقوق انسانیه‌نك نتیجه‌سیدر . دیمك ١٧٨٩ بیاننامه‌سی ترتیب ایدنلر ایچون ٢ نجی ماده موجبجه تضییق واعتسافه مقاومت اصل بر حق ایسه ١٧٩٣ بیاننامه‌سی یاپانلر ایچون‌ده بر حق اعتبار ایدلمشدر — ٣٤٠ نجی ماده هیئت اجتماعیه‌نك اعضاسندن یالکز بری تضییق ورنجیده ایدلدیکی زمان بتون اوهیئت اجتماعیه تضییق واعتساف کورمش کبیدر — ٣٥ نجی ماده حکومت، اهالینك حقوقنی طاپتمالق ایدرسه شقاوت . — آشکاردرکه بو اوچ ماده بر کل تشکیل ایدییور . ماده علیه برلکده ملتی وتفسیر ایدلملیدر کنلك بوماده ١٧٩٣ بیاننامه‌سنك جاینده مندرج اولدیغی ملتده تعداد ایدیلن حقوق انسانیه‌نك بر نوع تصدیق عدلیسی کبیدر

٢٣ ماده‌نك متنی اولا مذکور اوچ ماده‌یه کوره حقوق بشر حاکمیت ملیه‌نك تحت حمایه‌سنه قونولمشدر ، حاکمیت ملیه بو حقوق تکفل ، حمایه ومدافعه ایده‌جکدر ، حکومت

ویا واسع قانون طرفندن حقوق بشر هتك ایدلدیکی زمان ، ولو بالکز بر آدمك حقوق هتك ایدلمش اولسون ، بتون هیئت اجتماعیه تضییق واعتساف کورمش دیمکدر . تضییق واعتساف واقع اولدیغی زمان ایسه بوکا مقاومت انسانك حقیدر ، وبو تضییق واعتسافه معاومت شقاوت طریقیله اجرا ایدلمیدر ، روا بوله بر حکامنده شقاوت . مثلك الك مقدس حق واك الزم وظیفه‌سیدر دیمك ١٧٩٣ سانامه‌سنك ٢٣ ، ١٢٥ ، ٣٦ و ٣٧ نجی ماده‌لری جمع ایدلمجه اساسلی بر لیبرالیزم قانونامه‌سی وجوده کلیور

بن امینمکه ١٧٩٣ سانامه‌سی محررلری حاکمیت ملیه‌یی ١٧٨٩ سانامه‌سی محررلرندن دها زیاده قطعیتله درمیان ایتدکی شهلکه‌یی حس ایتمشلر ، وتعویض جمله سانامه‌نك لیبرالیزمی موبه ، حقوق انسانیه‌نك تصدیق کیفیتی تحکیم ایلشلردر بوندن ملتفه حاکمیت ملیه‌یی احق حقوق بشرك مدافعه‌سنه حاده اوله‌حق ملاحظه‌سیله قبول ایتدکلری بیلدیرمك ایسته‌دکلری کی حاکمیت ملیه حقوق بشری ایسترتکمل ، ایسترجرعه‌دار ایتمیین حقوق بشرك دائما محترم وتعرض ناپذیر قالمه‌سی ، حتی اودرجه‌یه قدرکه بالکز برانسانك حقوقنه طوقونولسه بیله درحال شقاوتك مشروع عد ایدیله‌جکنی طمطراقلی عباره‌لرله اعلان ایتمشلردر

حقوق بشر سانامه‌لری مساواتی بر حق کی کوسترمرك

دوشدکاری حطالك بر عینده حاکمیت ملیه‌یی اعلان ایدرك دوچار اولشلردر . بر بیاسامهٔ حقوق بشره مساواتی درج ایتمك ، بالطبع حریتلری حمی واعضاایدن بر فکره عقولی آلیدرمق ، ه فتح بات ه ، ایتمك دیمکدر

کذلك بر بیاسامهٔ حقوق بشره حاکمیت ملیه‌یی درج ایتمك ، بو قدر تمایز ایله درج ایدیلیرسه ایدیلسن و صل تفسیر اولونورسه اولونسون ، دها کنیش بر صورتده فتح باب ایتمك دیمکدر ، و بو حاکمیت ملیه فکری توسیع ایده بیله جکدر . بیاسامه‌لرده مندرج حقوق بر لقمه‌ده توجیهی بر شی او حقوقك باسه قونولمش اولور .

بر بیاسامهٔ حقوق ، مساواته دائر بر کله‌یی احتوا ایتمامك لازم کلیر . زیرا مساوات ، انسانك بر حق دکلدر ، بر ترتیب اجتماعی‌در ، ملکه بر حصر ملیدر ، فقط اصلا بر حق دکلدر . کذلك بر بیاسامهٔ حقوق سو سوزلرله تعیین مرامه مشاملی حاکمیت یوقدر . بر حکومت واردرکه دائرهٔ طبیعیه و معقوله‌سی داخلنده مملکتی اداره ایله مکلفدر ، فقط حاکمیت یوقدر . زیرا ایستر بر حکمداره ، ایستر بر صنف افراده ، ایستر هرکسه عائد بر حاکمیت موجود اولورسه او حکمدار یاخود صنف مختار یاخود هرکس هرشیئی یاپه‌بیله‌جك دیمکدر . اورمان مرده ، رکونا حق قالماز . حقوق انسانیه‌یه ایسادیعسرانچون هیچ بر حاکمیتك قبول اولنمیه‌جغی بیان ایله مقصده شروع ایدیورز . حاکمیت

بوقدر شرك وطـاقم حقوقواردرکه اوکا حکمدار ، صف ، واضع قانون ، حاکم ، قوهٔ اجرائیه وبتون افراد ملت رعایته مجبوردر . حقوق مذکوره

هر ایکی حقوق بشر پاسامعلری محررلری ، مدر عمیق بر صورتده لیبرال اولورلرسه اولسونلر بونلر فرصه وارمیه‌رق عمومه عائد بر حاکمیت قبول ایتمیلر . بو بر استبداد وجوده کتیرمك ، بشی بر استبداد بریه‌اساسی بر استبداد امحه ایمکدی املکلرسه مدر حکومت مطلقه طرفداری اولان فراسزلر بوش قالان بری درحال طولدیرمق ایستدیلر . احتلال کیردی اول قراله عائد اولان حاکمیتی بتمامها عمومه ویردیلر . قراله مختص اولان شی ارتق عمومك ایدی . احتلالجیلرك نظری او ـ ابی کورەمیوردی . بو استعمال عمومی‌یه مثالیری ایستسه‌کز ؟ اشته اولجه قرال یکانه واضع قانوندی . بوندن بویله ملت اینز کندی کندیسه ابتر معمولریله یکانه واضع قانون ، ولەحق ، ارادەسی قانون حکمی آکتساب ایدەجك . اولجه قرال قوهٔ مطلقهٔ اجرائیه ایدی . بوندن بویله ملت ، وکلاریله قوهٔ مطلقهٔ اجرائیه اولەحق . اولجه قرالك مشروطیته معایر بعض مدعالری واردی ، فرضا قوهٔ عدلیه‌یی صـدد بولمق ایستیوردی . بتمامها ملت ، حکامی یا کندیسی انتخاب ایتك ، یاخود کندیسك بر حرثی اولان قوهٔ اجرائیه‌یا انتخاب ایتدیرمك صورتیله قوهٔ عدلیه‌یه صاحب اولەحق . اولجه قرال بر دین ملیك رئیسی یاخود

حاكمى اعطى اولمق ايستردى . معما ملت ، رضاسى كندى
منتخبى اولان حكومتك اوامرينه منقاد بولنديره‌جق اولسه
قرال تدريساتك رئيسى اولمغى هيچ ايسته‌مه‌مزدى؛ فقط مسائل
تدريسيه ايله مسائل دينيه‌نك شدت ارتباط و مناسبتلرى دركار
اولديغندن دموقراسى ملت يالكز كندى منتخبى اولان معلملر
واسطه‌سيله تدريساتى تعقيب ايتديره‌جكدر . اولحالده قرال حوزهٔ
ادارهسى اولان اولكه‌يه علكى مهم بر صورتده ادعا ايدردى
بوندن صوكرا ايسه ملت حق مالكى تعلقى اكتساب ايدن اراضينك
عمومه عائديتى ادعا ايده‌جكدر

ايشته حاكميت مليه فكرى بوبحثده حاكميت قراليه
فكرى يرينه قائم اولمشدر . انقلاب ، يالكز بر تبدل استبداد
وجوده كتيرمش اولدى . انسان معاً كندى كنديسنه عجبا بو
انقلاب رحته دكلمى دييور ؟

دموقراطلر، هر ايسه اخلال كتيرمك توليد ايتديكى افكاردن
يالكز ايكيسى يعنى مساوات ايله حاكميت مليه‌يى آلفرق بونلرى
ايمان اتحاد و سوق درجه‌سنه قدر توسيع ايتمشلردر . شونلرده
نظر اعتباره آلمليكه ملت حاكميت مليه‌سنه استناد ايدرك
مدعياتى قراليت مطلقه‌دن دها ايلرى سورمكله ، حكمدارك
استبدادندن دها مكمل بر استبداد وجوده كتيرمكه چاليشه‌جق .
و بونده موفق اوله‌جقدر زيرا بر حكمدار ، حوشه كيتمسى
حسيله قولايجه ليبرال اوله‌بيلير ، حالبوكه بر ملت يك مشكلاته

واقعا ملتده ليبرال اوله‌بيليرلر . حتى ليبرال اولمسى ايچون بونلرى بيليرلر . انجق ديديكمز وجهله بويك مشكلاته حوصله كله‌بيليرلر . حكمدار حس ايدركه قوتى پك واسع اولمله برابر صنعى‌در . ملتك صداقت ورستنه تابعدر . بناءً عليه بو صداقت ورستنى حسن استعمال ايتمك ، افكار عموميه‌يى نظر دقته آلمق لازم كلير . بو صورتده اويك حاكميتى ايچه ريطر حالبوكه رملت ، قوتنك حقيقى اولديغى ، اكثريتك يى كندى تمثيل ر ريانمسدن غيرى افرادك افكار خصوصيه‌لرينه لاقيد قالديغيه حكى پك اعلا بيليرلر . الحاصل حاكميت مليه ، حاكميت قرالي‌يى فرسخ فرسخ كريده براقير .

حريتك حامل‌حله دشمنلرندن مساوات وحاكميت مليه فكرلرى ال متحالفدرلر . بو دشمنلردن هان شيمدى تدقيقه موفقه حصر ردامدحا واردركه ليبراليزم كوسترمش اولديغندن ظاهر يارى اعمال ايدر .

٦ — پارلمنتو اصولى

پارلمنتو اصولى تأمين حريت ايچون بر آلت وواسطه اوله‌بيلير ، حتى بونك ايچون ايجاد ايدلمشدر . اصول مذكورك اساسى ، حاكميتى تقسيم صورتيله لغو ايتمكدر

پارلمنتو اصولی وطرفدن قوۂ تشریعیه ، قوۂ اجرائیه قوۂ عدلیه ماملرینه یکدیگرندن تمامیله مستقل اولمحق یعنی هیچ ری دیگر ایکسندن برینه امر ایتمک حقنی حائز اولهمبه‌محق وجهله قوۂ حکومتی اوچه تفریق ، دیگر طرفدن قوۂ تشریعیه‌یی دوغرودن دوغرویه ملته دگل ملتوکیللرینه اعطا ومومی‌الیهمی ایکی مجلسه ، مجلس مبعوثان ایله مجلس اعیانه توزیع امر ، وبمجلسلرك تنظیم ایده‌جکلری قوانینی ایسه قوۂ اجرائیه طرفندن رسماً نشر واعلان ، حتی (آمریقاده) قوۂ عدلیه طرفندن‌ده قبول اولنمدقجه مرعی طوتمار

بوصورتده پارلمنتو اصولی حقوق شرك حاکمیه قارشی مداهمه‌سی ایچون اتحاد ایتمش بر متیر عد ایده‌بیلیر اصول مذکور ، قانون یاپمق حقنی قوۂ اجرائیه‌یه یاخود ملته ویرمه . مندر ، فقط ملت وکیللرینه ویرمشدر . حقوق شرك قانون طرفندن حمت ایدلمه‌سی اررویسه بوردلیدر . اگر قانون یاپمق حق قوۂ اجرائیه‌یه عائد اولسه‌یدی قوۂ مذکوره یاپه‌جغی قانونلرك کندی حاکمیتی تأمین ایلیه‌جکلری حالیه‌جقدی قوۂ عدلیه بوحقه مالك بولونسه‌یدی کندك کندی منافعه خادم قانونلر تنظیم ایده‌جکلر و آریستوقراسی وجوده کتیرمش اولورجقدی ملت بو حقه مالك اولسه‌یدی یاپه‌جغی قانونلر ایله افراد وطنك نه‌مندن بر قضائی‌سنه‌دن برلشمسه اردیرمکدی ، یاخودده عادم مرعوسی رأی ویرمکدن ممنوع اولانلره رأی ویرمکه لاتیدقالانلرده داخل حساب

ایلدیکی قدرده مملکتك ثلثان اهالیسك رتك طرفندن تصدیق ورتحییده ایدلمسنه مساعده ایدمجککی یاخود اك دوغروسی قادینلرله چوجوقلرکده رأی ورمدکلری نظر اعتباره آلندیغی صورتده مملکتك دورت خمس اهالیسنك بر خمس طرفندن تصدیق ورتحییده ایدلمسی خوش کورمجککی ایشته بالفتو اصولی بو معمور طلملردن هیچ بریسك ایقاع ایلهمسی ایچون تأسس ایتدی ، قانون ملت وکیللری طرفندن یاپیلهجقدی ، وبووکیلر هیچ بر زمان کندیلرینه مثون ملت نظریله باقیلهجقلردی ، حصله اولهرق بر چوق موانع قارشیسنده قانون یاپهجقلردی . هر قانون ولطام بر مجلسدن او برسه یی مجلس مبعوثاندن مجلس اعیانه کیدهجك وقانون حکمی اکتساب ایدهبلمك ایچون ایکسی طرفندنده قبول ایدیلهجککی ، صوکرا قوة اجرائیه ، دها صوکرا (آمریقاده اولدیغی کبی) قوة عدلیهده ایسه قاریشهجقدی الحاصل اوله برصورتده که رقانون حقوق اساسیه یی هتکه قیام ایدهجك بولنهمدی بوکا موفق اولمسی هان هان غیر ممکن اولهجقدی

ایشته حاکمیه قارشی حقوق اساسیهنك مدافعهسی ایچون اتخاذ ایدیلن تدابیر بو تدابیر موجود اولمدیغی وقتده قانون صالمانه قانونلر یاپیلیر

فقط بر مملکتده نه متحجر نه متحجر مساوی حرق ادراك ایتمزلر ، حقوق نشره رعایت ایدلمك ایدلمهمش بوجهتده

اهمیت ویرمیلر ایسه مذکور تعبیرلر پك بیهوده دوشونولمش اولور. چونكه احتساب ایتمك ایستەدیكلری حاكمیت بونلرك مملكتده كندیلكندن تأسس ایدر، یعنی بونلرك مملكتده یك ر حاكمیت، پارلمنتو حاكمیتی، یالکز دها دوغروسی یك ایكی حاكمیتی، ر پارلمنتو حاكمیتی، ره حاكمیت ملیه وجوده كلیر، و بو ایكی حاكمیت ورلری تحریك وطلمه دوغرو سوق ایدرلر

اولا، پارلمنتو حاكمیتك عمل وجوده كلدیكی تدقیق ایدیلمه معلومدركه اهالیك حساب ویرمكه مجبور ایدلمك شرطیله تأسیس ایدیلن هر قوته رده حاكمیت منعم اولور. ملت، قانون یاپق وطبیعیله مكلف وظائف آنملر تعیین ایدییور. بونلر یس مبعوثلر درت سنه طرفنده اوروب ایتدكلری قانون یاپیەجكلری كی اكر كندیلرنده ادیشهٔ حریت یوق ایسەلله قدریو ویلرلر هیچ كیمسه اوت، هیچ كیمسه اونلری بو حركتدن منع ایدەمز. مكركه مملكتده مستقل ومحافظ قانون اساسی و قوهٔ عدلیه بولونسون. بو قوتك موجود اولمدیغی فرض ایدرسەك هیچ ر كیمسەنك مبعوثلری ظالمانه قانونلر یاپقدن منع ایدەمیەجكی تسلیم ایدرز. علی مبعوثانك مودی قوهٔ اجرائیه طرفندن تحدید وتوقیف ایدلمك شرطیله طورسون مالكس اونده ملع ایدەجكی عنقتدر. علی مبعوثان یاقایه‌یی كندیه قارشی مسئول طوتەرق ایستدیكی رملی دوشورمك، پارلمنتو

حکومتك تعيين صلاحيتی کنديسنه ويرمك رئيس مذکوری
عادی بر تشريفات مأموری درکه سنه ايديرمك، وياخود دوانك
نوع تحکمی مرجح وتوحيد ايتمك صورتيله آز زمان ظرفنده
قوهٔ اجرائيه‌يی کنديسی ضبط ايتمکه باشلار . اگر مجلس
مبعوثان حکامك اتخاذ صلاحيتی‌ده داما کنديسنه منقاد اولان
قوهٔ اجرائيه‌يه ويره‌جك اولورسه اوزمان مبعوثلر هم قوهٔ تشريعيه‌يی
هم‌ده قوهٔ اجرائيه وقوهٔ عدليه‌يی اللرنده جمع ايتمش اوله‌جقلردر.
اوزمان حاکميت هپ اونلرده اوله‌جق. مملکتده حريت وعدالتدن
اثر قالميه‌جقدر . اووقت اونلری قديم مسمی ايتاليان جمهوريتلرينك
آريستوقراتيك مجلس اعيانلری کبی ملك (Seigneurie)
تسميه ايده‌بيليرز . شو اوچ قوتی کنديلرنده تکثيف ايدن
مبعوثلر مصلحه اولمرق منسوب اولدقلری ولايتلرده‌کی امور
محليه‌يه‌ده قاريشه‌جقلردر . زيرا مجلس مبعوثان روما سناتوسی،
ويا ونديك سناتوسی اولميوب طشره‌لردن کوندريلمش دوائر مرکز
اولديغندن بو طشره مبعوثی مرکزده اوچ قوتی اللرنده
جمع ايتدکدن باشقه منتخب اولدقلری محللرده توجهات عموميه‌يی
جلب ايتمك ، فداکار اولدقجه قدر حاذق و لرزان بر آلای
مشتری پيدا ايده‌بيلمك ايچون وار قوتلريله امور حکومته
مداخله ايده‌جکلردر . مثلا کنديلرينه عادتا پرستش ايدن وياخود
دشمن اولان بر عائلهٔ طرفدار مأمورينك تعيين کيفيتی دوغرودن
دوغرويه منفعتلرينه تماس ايده‌جکلرندن بونکله بيله اشتغالدن

مرج اولامامشلردر . اونلر توكديلجه تام بر آريستوقراسى ، مركزده قالمشلردر . طشره‌لرده باطله دوائره مداخله اتمك صورتيله مركزى وعلى بر آريستوقراسى ، طاغ بر آريستوقراسى وجوده كتيرمشلردر .

ثانياً حاكميت مليه‌نك فصل تولد ايتديككى تدقيق ايتملى . فى الواقع اوچ قوتى الرنده توحيد ايدرك آريستوقراتيك بر حكومت تأثير وجودى اجرا ايدن بو مجوثلر معين فاصله‌لرله انتخابات جديده‌يه آمياده مجبور اولمقلرى كى منتخبلر اوكنده مسئولدرلر . اوحالده اونلر ايچون اك زياده دوشونوله‌جك شى صادق منتخبلر بولمقدر . اونلر كندى كنديلرينه شويله ديمشلردر :

« مجلس مبعوثانده اكثريتى احراز ايتمكلكمز ايچون منتخبلر اوچده بر يعنى موسى مملكت قرق ميليون اهاليه درت ميليون كيشى يه كافيدر . بر آز تجربه‌ده بو درت ميليون آدمله مملكتى بر آمرقا قرالى كى حاكمانه اداره ايده‌بيليرز ايش . اصلا حقوق بشر اديشه‌سى بسلمه‌ين و حكومتمزى كنديلرنجه غايت مستقل كورمه‌ك اولان بو درت ميليون موسى بولمقدر . بونده اوقدر كوچ برشى دكل . اولا بر چوق آدملرده حقوق اساسيه اديشه‌سى اصلا يوقدر . داتا حقوق اساسيه شون بر ملكى . اوندن محروم اولديغى تقديرده هلاك مقرر اولديغى زمان ، صوك درجه علاقه‌دار ايدرسه‌ده اونده

هیچ برشی یوق ایکی طوغریدن دوغرویه وشخصی اولەرق
پك آز کیمسەلری . انجق کمال درجەدە تربیهٔ فکریەیە مظهر
اولانلری علاقەدار ایدەبیلیر. ومذکور حقوقك مالکی کندیلری
دکل شو بو ملتی علاقەدار ایتمکدە اولدیغی حقیقتی ایسە دها
زیادە تسیبدار عرفان اولان کیمسەلر طرفندن ادراك اولنەبیلیر
حالبوکه بو آدملر درجهٔ نهایەدە آزدر . دیمك حقوق اساسیه
ادینشەسی سلسەسنك وبالجملە حریتلرە لاقید قالمحق و حیل
متحمل بو قضیەحکمر سوکرا بولاییدلر کتلەسی ایچندن بویلە
رسمە مأموریتلر ویریر . اکثریسە شامل اولان بروکولری
حیثیتیدر ، دائماً عددلری نادر اولان برم نصب نکاه اتمکمر
کتلە خارجندە قالان زمکیلرە ایسە بر چوق تکالیف طرح
ایدرر ، بوصورتلە اکثریتك محقی حلف ایدر ، حق بو محق
برقاعدها تأمین ایچون حدمت عسکریەیەدە تدریجاً آراتیرر اما
نتیجەدە ملتعو اولمحقمش اوراسی برە لازم دکل دائماً
یوق برم ایچمردە بیلە آکلایمحق پك آز صنه اولەرق
کندیلریە مراجعت ایتمکمر کیمسەلرك اکثریت عظیمەسی
بوملك برقعوارمقدن‌ماحر اوحالدە هیچ بر مشکلات قارشیسندە
بولنمایورر استقلالدە دوشونەمیوررر. بر ماضیدە یشامش ،
حال حاضردە یشاملر و آتیدە یشایەجق اولانلاردی بر آریستوقراسی
دکلر ، عمری پك قیصە . بر ایکی نسلدن صکرە دوام ایدەمیەجك

قدر بيمه بر آريستوقراسی یر . سابقاً عليه ملك آتی متبدی طر اديسه‌يه آلنايه‌بيلير .

بو عاكه ارمرحمت دوغرودر بو عاكه‌يی بوروتمكه علم منطق اولان كيمه‌لرك بوله عاكه اجتماعی سوك درجه وطنپرور وفداكار اوللريه متوقفدر ، ومراحمت ايسه‌كلری كيمه‌لرده بكلملری روی قبول كورمملك امورنده ايجه بر تربيهٔ فكريه‌يه ومنشا بر وطنپرورلكه لزوم واردر ديمك بوآدملرك اوروسی هر جهتدن سهل‌الحصوللر هر جهتدن راتبقدر ، اوحالده موفق اولهمازلر.

اسلسته بوبهجه درت ميليون آدمه حس بر حاكميت ، بر حاكميت مليه وجوده كلديكه بوآدملره صانع حاضرهلرنده لمنقه .نی دوشونه‌ديرمی ، ديكر طرفدن يه صانع حاضره‌سندن لمنمه رسی دوشوبه‌يی پارلمنتو حاكميتله ال اله ويرر ، ويری ديكريلك مقابلاً مشتريسی اولان بو ايكی آريستوقراسی هر ايكی حاكميتك بر دوام اولمسنده ، هرايكيسه هيچ بر شيئك سمع ايلمه‌مسنده ، هر ايكی حاكميتدن بری هيچ بر حريت ويا حق مستلهسنك تحديده قالقشمه‌مسنده علیم بر صورتده ممتداردرلر

بوقريبه ديشدم‌كه بو ايكی حاكميت بريكيری تحريكله‌وطلنه دوغرو سوق ايدرلر فی‌الواقع پارلمنتو اصولی رعلكتنده‌طبيعی اصول اداره اولمق اووره تأسيس ايملش منتظم بر حرب

داخلیده مشقه ورثی دکلدر . پارلمنتو اصولی ایله اداره اولنان
مملکتلرده هر فرقه سوزله ، قلمله ، دعوتچیلکله ، اعمال
نفوذ ایله ، احامه و اعمال ایله معارضی اولان فرقه‌نك تنقیص مواسه
وار امکله چالشیر

اخلاق نقطهٔ نظرندن بونك حصوله کتیره‌جکی نتائج یك
ما ایسه‌ده بوراده اوندن بحث ایده‌جك دکلم . بوتنه قطعه‌لرنده
بو اصول مملکتی ایکی بیوك فرقه‌یه تقسیم ایلر . بری اکثریت ،
دیکری بونك خارجنده طوپلانانلر . حائز اکثریت اولان فرقه
بر کونا حریت احتیاجی طویمایه‌جغندن اصلا لیبرال اولماز .
فرقهٔ معارضه ایسه هر نوع مجاهدانه کیریشمك ایچون بالجمله
حریتلره ، حریت کلامه ، حریت مطبوعاته ، حریت اجتماعه
مفتقردر . ایشته بونك ایچوندرکه هر انسان حیاتنده بر کره
لیبرالدر . اوده مغلوب اولدیغی زمان . هر فرقه‌ده بوتون
سورت لیبرال وحرکات عرفه سلاسلدر . اکر تبدل فرقه
ایتمك ایسترسه تبدیل افکار ایتمك لازم کلیر . اکر تبدیل
افکار ایتمك ایسته‌مزسه لایتخطع تبدل فرقه ایتمك ایجاب ایدر

بو تعددره . حائز اکثریت اولان فرقه مملکتده‌کی حریتی
دائما چوق کورر وحقوق بشر نامنه وارسه هیچ بخوه
چالیشیر . فرقهٔ مذکوره الده‌کی سلاحلری هیچ بر زمان کافی
بولماز . خصمی اولان فرقه‌نك کندی الده‌کیلردن چوق فضله
وسائط مدافعه‌یه مالك اولدیغی قویاً ظن ایدر . بناءً علیه

پارلمنتو حاکمیتی . آوقسـدەکی دورت میلیون متحمك حاکمیته یعنی حاکمیت ملیەمتوپلە حطااسایدر . حقوق اساسیەطرافداری اولیکر، اونلریالکر سرە ویرە جسم اولاتلرکایسە پارلار اگر حقوق اساسیه یی طانیه‌حق اولورسه‌کز هم سر محو اولورسکز هم ده حقوق اساسیه حقده بوبله حرکت ایتمك لازم اولدیغی کی حریتلردن‌ده بر ی طانیامق ایجاب ایدر . نه حریت مطبوعات ، نه حریت اجتماع ، نه حریت تدریس ، نه استقلال محاکم ، نه تضییق واعتسافه مقاومت حایر ، حایر بونلردن هیچ بری ایسته‌میکز بونلر سزی و بزی دوشورمك ایچون قوروولمش طوزاقلردر .

دیگر طرفدن دورت میلیون متحکمك حاکمیتی یعنی حاکمیت ملیه مسوئلریه باعیرر . لیبرال قانونلر باطلدن احتساب ایدیکز ، زیرا بونلر دشمنلرمزك الده بر سلاح حکمی کوره‌جکمدن ولکده محو اولنماسی مقرردر . اهالی‌یی صقه‌جق ، حقلری حریتلری تحدید ایده‌جك قانونلری ترجیح ایدیکز . سزه معارض اولان فرقه مسوئلرینك بوغازینه بر بوغدوروق آغیزلرینه بر آغیزلق کیکرمن . ایسته‌دکلری کی سویله‌مه‌لرینه اجتماع ایتملرینه ، تدریس ایتملرینه ، حاکملرکز اوکنده مظهر عدالت اولملرینه تضییق واعتسافه مقاومتلرینه مساعده ایدرسه‌کز امین اولکزکه که‌حصه آخصالمزده اونلر اکثریت قزانه‌جقلردر . .

بو ایکی حاکمیت ابتدء بربرینه و برلرینه سویلرلر وجواب ویررلر . هر بری دیکرینی قولایجه اقناع ایدر فقط یواش یواش بربرلرینی ظلم واعتسافه سوق ایتمکه باشلارلر . مملکتی کندیلرینه تقسیم ایدن ایکی فرقه‌دن بریسک موقع اقتدارده طوردیغی مدتجه اوقدر شدتله طلب واستحصال ایدیلن حقوق بشر قوتیلن دوشه دوشه نهایت یوق اولور . انسان ، اقلیتده قالان فرقه‌لرده‌ده اکثریتی احرار ایدوب موقع اقتداره کلدیکی کون درحال فرقهٔ ساقطه‌نک حالت روحیه‌سنه مالك اوله‌جغنی طبق اوفرقه کبی محاکمه ، اوبله حرکت ایتمکی ومشتریلری طرفندن عین شدتله تحریك ایدیلوب کندیسی‌ده مشتریلری عین قوتله تحریك ایتمکی دوشونورسه پارلمنتو اصولیله اداره اولنان برمملکتده بزمان صوکرا حریت نامنه بك آز برشی قاله‌جغنی تصدیق ایدر

پارلمنتو اصولی ، حقوق بشر ایله شخصی حریتلره پرستش ایلدیکی ، مادتا بر دین ملی طرزنده تلقی ایدیلن مملکتلرده تطبیق اولنورسه اورمان . اوت یالکز اورمان حقوق وحریاتك قورقونچ بردشمنی اولمقدن حذر

— اون بشنجی باب —

—

حریتلر دولته نه درجه لازمدر

حریتلر افرادك فعالیتك جمعی وقدرتنك مساعده ایتدیکی درجه‌ده استعمالاتنه وانکشافنه ایچون مقدر الزمسه دولته‌ده اوقدر ، بلکه دها زیاده لازمدر

یالکز هرقطعه یاخود کوروس حریتلر پارلمنتو اصولیله اداره اولنان ممالکده حکومتك یعنی فرقهٔ غالبه‌نك هجوملرینه معروض قالیرلر، وحکومت تومهاجماتیله زمره اولمق نقطهٔ نظرندن کندیسنه خدمت وفقط بر دولت اولمق اعتباریله موجودیتی تحت تهلکه‌یه قویار ، حتی افنا ایدر

حریتلر افراده لازم اولدیغی قدرده دولته لازمدر دیمکدر. دولته لزومی اولا افراده لازم اولماسندن طولاییدر . چونکه دولت ، قوت وفعالیتلرینك انبساط وانکشافی ایچون هرچاره‌یه توسل ایدن افراده محتاجدر . افرادك بویولده حرکتی ایسه حریات متنوعه ایجادینه قائمدر . حریتلرك دولته لزومی ثانیاً

مراد ملتك خاطرى اوقشامسى . اونلر طرفندن سويلنمسى
ايچوندر دولت افراد طرفندن سويلندكجه ايسه اعلام ،
بوتلى ، حال اولاماز ، حق حقيقى ، حق موجودده صايلامار
هيچ حالده دولتلرده شويله بر توهم واردر افراد ، دو.
له نه قدر صيق برصورتده داخل اولورسه اوقدر مفيد اولور
ايشته بونك ايچوندركه دولت داخلنده افراد وطنك كندى
مأمورى اولملرى ايستر حالبوكه مأموريتك اكثريت عظيمه‌
سنده كورولن رخاوت وعطالت ، دولتك شو مطالعه‌سى مخالف
حقيقت اولديغنى اثبات ايدر . ملتك دولته اك محتمل اولان معنوى
حاليندن چالشملى ودولته محتاج اولديغى شيئى ويرمدر اسديكى
كى كشفيات وايجاداتده ، تحريات علميه وفلسفيه‌ده بولنان ،
تجارت ، صناعت وزراعتجويا تعليم وتدريبه حصر مساعى ايدن ،
دوغرو يا كلش بيكى بر تشبث حوزاه اشتراك ايلين كيمسه‌لر .
دركه دولته حقاً نافعدرلر بو آدملر دولتك رده وصال بر
حصيره‌سى مقاسددر . امين اولمليدركه اونلرك ثمرات سعى
وعملندن دولته بك چوق شى كيده‌جكدر . حريت سايه‌سنده
قوت وصالبتلرى ميوه‌دار مليه موفق اولان افرادن بر
دولتده ميليونلرجه اولسه بودولت دنيانك مكمل دولتلرينك
اك قوتليسى ، اك دى هودى ، اك رنكينى اولور فقط افرادك
بو قوت وصالبتلرى ديديكمز وجهله الحق حقوق وحريتك
مرعيتيله قابل تحصل ويره‌بيلير .

رجال سياسيه‌سى سويله‌دكلرى بوزغون Solidarité عوامل
آثريتك بر يرده توصقول سوزلرى سويليور . تاريخ حيات ،
اساتر آراسنده تميس‌سحسى ايجون اولان مبارزه‌ده هرقيك
شرط اولى اولمق اووره بيلديريور . ملكات شخصيه‌نك سر -
بستجه اينكشاف ايلمسيدركه حركت ابتدائيه‌يى ويرر . افراددن هر
بريك حرى . نه قدر بويوسه فعاليت اجتماعيه‌ده او نسبتده
تزايد ايدر ، او درجه ثمردار اولور .

عين فكر عيني دولت آدمنه ١٠ حزيران ١٩٠٢ ده‌على
مسيوتك ريلسته انتخابه مناسبتيله ايراد ايتديكى نطقده شو سوزلرى
الهام ايديور . ملت ، جمهوريتده بالكز بر شكل اداره كور-
ميور . اوندن جيرلى اجرا آت دكليور ، اونى بره موقراسى
تشكيل ايجون ايجاب ايدن اصلاحاتك آلت وواسطه‌سى عد
ايديور . ملت ايستيوركه جمهوريت حقيقة" بر حيثيت عادله
اولسون . هركس قوانينه حرمت تامه ايجنده امنيتله حقوقندن
استفاده ايتسين . چاليشسون حالاسين . سعى ولياقتك مكافات
عقده‌سى آلسين ، الحاصل حكومتك بر صيانت ى طرفينده
عقل ووجدانى تبعه ايلسين . .

اينته بو جمهوريتك معنى ضمنة نظرندن مطالعه يورو س
بر آدمك ترجيح ايتديكى ليبرال پروغرامدر . بو پروغرام
مكاتب عموم حقيقت اجتماعيه‌كى كورويور .

حركات عرفيه علارينك اعتراضاتى يك اى بيليورم اونلر

موسیو لئون بورژوا ایله بز مدح ایتدیکمز فعالیت حرکت
ی ثانیه استقلالته فوارق دیه‌جکلرکه . حریت یالکز
معنی عزمیجیلرله معنی حقیلرك ایسه یارایور . تملك یاری
یارمقدن وار کیمحك وقاچ ها عمرده، سویلکنیمیع ادنه‌حل
ر قاچ حقلی یمی وقاچ لسان حطا کاری عائد ایتدیکی ایچون
صحیفه‌مز ، دها مستریح اولور .

دوغرو ، فقط حریتك کولوغ استعمالاتی اولا معظم ،
صوکرا صوکرا پارلاق اوله‌رق حصوله کتردیکی جیلی نتایجك
صنیة بحاثیدر . شو عمرو پارچه‌سك حکومته دائر یاری‌یارمسه،
شو مادامکه حقلیك دشیور مرحوشی ملته طوپلاتوب تهییج
ایلمسه مساعده ایدن حریت هولانده اوطورمسی سرطیله
ده قارتك ، انکلتره‌ده بولمسی شرطیله سپسرك ، فرنسه‌یه
سا کی اولمسی شرطیله وولترك‌ده‌لری یارمسه مساعده ایدیور،
عین حریت ر آنسیقلوپه‌دی وجوده کتیرلمسه‌ده مساعده‌المدیور،
نه عین حریت بیکلرجه ، میلیونلرجه فعاله کارکدار انسانلرك
صور مختلفه ایله چالشدرق اولا کندیلرینك‌ده عمومك وسعت
حال وسعادتلری ایچون استحصال مواقع ایللریه‌ده مساعده
ایدییور بونلره نه دیه‌جککز ؟

حریت دیمك نیس وركت دیمکدر . حریت شخصه ایسه
ركت شخصیه‌در ، سرمایهٔ صلاسات ، سرمایهٔ ائتلاف
وسرمایهٔ احتیاجه کلنجه بونلر تکثر ایتمش ركت شخصیه‌در .

دولتك رفاه عمومیسی ایسه بو تکثر ایچون ترکت شخصیه‌نی طوغار دولت. حریتلری رمح ایتمکله احتمال کوره حوش کوروه‌جك رسوبه تأسیس ایلر. فقط کندی منابع رفاهنی قورویر بوقدر استدلال حقیقتلری شرح ایتمکدن الـان و آر صیقیلیور، فقط کوسترمك ایستیورم‌که بو اسدلالی حقیقتلر طابیلیورسه مناحت سده دکل

دولت، سعویلك ایچون افرادی حر بولندیرمه محتاج اولدیغی کی قوتلی اولمق ایچون‌ده سعویلکه محتاجدر. شاه علمه قوتلی اولمق ایستدیکی هردولت، افرادك حرکته مساعده ایتملیدر. دولتك اعتقی سویلدکجه قوتلی اوله‌بیله‌جکی کبیتی یك ماركدر، بومع التأسف اونمدیری حقیقت اندیجی حائز بوشی دکلدر

تاریخ بشر بونی دائما بوله کوستریبور. حیات قدیمه‌ده هیچ برحریت یوقدی. حالوکه دولت قوتلی ایدی. بو حال، حکومات حاضره‌نك کورییه قیبور. دیمکلیرکه اوتلر رجوق ملکلرده، روسیه‌ده، آلمانیاده، فرانسه‌ده، ایتالیاده دولت ماسه حیالی ایله مست اولیورلر. آه نه قدر کورلمی! حریت دیلن شی یوقدی! فاکر بر روح، بر روح دولت واردی. فرد، دولت ایچنده یاشایوردی، دولتك دینه، دولتك مسالك وافکاریه، دولتك اخلاقنه، دولتك حکمته مالکدی. یالکز کندیسنه عائد، شخصی هیچ برشیئی یوقدی.

صاف وساده دولته موقوف ایدی، اونك ایچون ملسایور، اونك ایچون اولیوردی. ودولت صمیمایدی‌دیل عکسی؟ آه ای قوجه روما!..

شو تالوتك پك صحیح اولدیغی برلحظه قبول‌ایدرك، بوبر كورل تالودر، فقط برشی دكل، دیه‌بیلیرز. دولت الحق سوییلدیكی زمان موبلیدر. ایشته حقیقت مطلقه‌یی، حقیقت ادیه‌یی حائز اولان سوز اوت. دولت قدیمه مملكتده هیچ برحریه لزوم اولمقسزین سوییلیوردی، حالبوكه دولت حاضره مملكتده الحق حریتك حكمران اولمسی شرطیله سوییه‌بیلیر ایشته فرق.

بو، احوالك دكیشمه‌سندن منشادر. ایكی بیك سنه‌دنبری مدنیت برآز یورودی. قسما بردنه شمدیكی كی مختلف ومتعدد طرز تفكر، طرز تحسس وطرز اعتقادلر یوقدی، بكدیكرلرندن فرقلی ارواح وطبایع وبچوده كثره‌حك متنوع معلومات علمیه، فلسفیه، احلاقیه ودینیه موجود دكلدی. بر رومالی دیكر بر رومالی‌یه مكرردی. ایشته بونك ایچوندركه حریت شخصیه یاحود حریت تدریس، یاحود حریت احتماع، یاحود حریت مطبوعات احتیاجی هیچ بر رومالی طوغمازدی. رومالیلر عین طرزده ایمانیلر، عین وجهه حركت ایدرلردی. دولت هر رومالی ایچون بردن ایدی. وسوییلدیكی ورستش ایلدیكی ایچوندركه قوتلی ایدی. فقط دیكیكمر كی اوروپانك بری مدنیت بر آز

ایلریلدی نور حیری ٤ وشری ٢ نوی دوشوممک دکلر ، فقط شو جهت عقق که عیسویتك انتشارندن ، ١٥ نجی ، ١٦ نجی ، ١٧ نجی ، ١٨ نجی ، و ١٩ نجی عصرلرك ترقیات علمیه و مدنیه سندن ، رعوراماك ترقیات حکمیه و اخلاقیه سندن ، ١٨ نجی ، ١٩ نجی عصرلرك ترقیات علمیه سندن صوکرا هر ملتده بکدیکرلرندن اساسلی مرقلری حائز یکی یکی طرز تفکر و تحسس ، یکی یکی طرز اعتقادلر ، دها دوغروسی بونلردن شون شون ماشعه یکی بطانقم اساتر میدانه کلدی

هیچ بکدیکرسه مکرمین بو آدملری عین دولته تابع ایدرك سکون ایچنده یشاتمق ، دها صوکرا دولتی قوتلندیرمك ایچون اونلره سوديرمك مقصدا صل ممکن اولور ؟ ایشته حل اولنه حق مسئله بودر دول مدنیه‌نك مقیب ابتدیکی طرز حرکتله بو مسئله حل ایتمك شبهه‌سز قابل دکلدر .

موسیو شرویبو ، حدیقی لطیفه‌ی بیله‌م ، « قابلدر ، دیبور ، اوروپا دولت بری کندیسی کی دوشونمکه اجبار ایتسن » ـ فقط بوکا موفق اولمه‌لك ره‌ارجه کوچ اولدیغی اعتراف ایتمك ایجاب ایدر . مراله حکومتی اوجیور سنه‌دنبری تابعه مرادسرلری علی التوالی قاتولیك ، وحدانیت الهه معتقد ، پروتستان یاخود سربست مکرلی ایتمق ایچون تلف عس ایتدی . ایترسه شیمدی‌یه‌ده شون مرادسرلری اولا قرابیت طرفداری ، صوکرا جمهوریت طرفداری ، صوکرا بوناپارت طرفداری ،

سوکرا یه جمهوریت طرفداری، سوکرا مشروطیت طرفداری، سوکرا ینه بوایارت طرفداری باعمه چالیشمش. سوں وسعیله ثمره سی مملکتك صمصه ملك اولمقدن وصف دیگری کندیسه علمدار ایتمکدن عبارت قلمشدر اظرافکرده کی اساملری کندیکرله بلحود یکدیکرلریله همکر اولمه احسار ایتك اراق قولای دکلدر. بو حدالده موقعیت، مثلك نصی لعلرده حکومتی معمور قیلمقله الده ایدبه بیلیره حالوکه حکومت انحق سعو بلیرسه قوملیدر

اوحالده حیایل؟ مادامکه زمان حاضرده احوال تمامیله دکیشمشدر، قدیم رومادہ یاپیلان شیئك شیمدی عکسی یاپمق لازم کلیر. اسکی اساطر مملکتلری مستند و حکومتك التده کورمك، افرادی حکومته طفل بوتلق ایسترلردی. یکی اساطر ایسه حکومت طرفندن حریتلریه رعایت ایدلدکه مملکتلری سوه جکلر. بوکون هیچ کیمسه سرشتی فکر و اعتقادیه، سرشتی سی وحمله تحمل ایتمیس و حکومتدن حوشلاغار، وتصیق وتحدیده ایدلدیکی حس ایتکه باشلادیغی دقیقه‌دن اعتباراً بونك نیچون سوزلار

رطرفدن قرون مرعه ایله ازمنهٔ حدیثه آراسنده، دیکر طرفدن حتیق قرالیت ایله قرالیت حاضره ویا جمهوریتلریسنده کی فرق ایشته بو «نیچون؟» دن عبارتدر. لکن بوفرق عیر محسوس قالایور رومادہ مثلا. قرالیت قدیمه‌ده حکمداره

سنی صورلقمزین اطاعت اولیوردی « روماليره ایچون اطاعت ایدییورسکز ؟ » سؤالك جوابی حاضردی – جونکه رومای سوییوروم – ایچون قراله اطاعت ایدییورسکز ؟ – جونکه قرالی سوییوروم جونکه یاشاسن قرال ! » فقط رئیسه اطاعت ردیق اولمقس حیقدیی وصدی اعتبارا « ایچون ؟ » لر توالی ایدر آرتق عشق استعداد زائل اولهرق یرینه عشق حریت قائم اولور اطاعتك صمت عمومیه‌یه تعلق ایتدیکی، داخلده آسایشك تأمینی یاخود خارجده وطنك مدافعه‌سی ایچون لازم اولدیغی اثبات ایدرسه‌کز هر فرد مملکت اطاعت ایده‌جکدر. فقط بو اطاعت، یالکز حکومتك یکی رفرقه‌نك منفعتی ایچون اولدیغی کورورسه، مصطر قالدیغی صورتده، ینه اطاعت ایده‌جکدر، لکن بو دفعه حدته، کیرلی رمقاومته، یاره‌لندیغی حس ایدرك، کندیسنه قارشی قوة حکومتك سوء استعمال ایدلدیکی وموجودیتدن برسی چالندیغی طویهرق اطاعت ایده‌جکدر، اوت حالدیغی زیرا عمومك دکل یالکز بر فرقه‌نك، رطائفك، رسدیقه‌نك حصه اولهرق اونك قواسك، مال وجانك رقیمی حکومت بوحرکتیله چالییور حصه بوآنمك دولته قارشی اولان محبتی زائل اوله‌جقدر، طبق شرکانك مدیرلرینك حصه اولهرق صرر دیده اولدقلری رشرکتدن قطع محبت ایتلری کبی

حالبوکه دولت قوتلی اولق ایچون سولمکه محتاجدر. افراد

مملكت ، كندىلرندن ملكيز محتاج اولديغى شيئى يعنى دائم و باقى
اوليلو دولتلرندن هرقاصى ايچون ملازمه امنى اولى صلح
ايچنى شرطيله دولتى سورلر بوكونكى اساسلر . وطنلرى
رومالى كى ، ۱۷ نجى عصر نارسلندىكى سورلر ارتق
بكيمز اوله طن ايتمكرده بوحالعودت ايده حك بوكونكيلر
وطنلرى اشقه دولو عصر حاضر كوردولوره ترسه سو ،
فقط عين رسورنده بر ده وطنى سودك لاستقدر . دوستى
سومك لمعه انسان مملكتى عماى ايچون ، لسان وخاطرات
وعددانده مشترك بولنديغى ايچون سور ، دولتنده بر صده
سوق اعتقاد ايله ، ديكر بر دورة مارحمده سوق سكرك ايله
سور . بوندن توله ايسه دولتلرتمعريه نامنى حريت اسدكلرى
ايچون سويله حكلردر

استقداد نامى ، داخلده احاب نارعهدر حريه رعيت
اتخاذ ايسه بوحق مولاى قلمقدر بن بوحانى سورم فقط
حيثيت بومركرده اولادى ايچون بوله سوملمورم بوكون
متحدة امريقا حكومتلر اررو اشدنك قدر بو وه سلمى اولا
موبلى اولمسدن ، ثانياً هر عاملى بركيسه ايچون وص قدعه
نه قدر مربوط بولوروسه بولوسون دياتك الا هر جمهور ملك
حر ساكنى اوله رق ياسامه لملاقق يك اليم رتبى اوتماسدن
مستثدر اورنده مأسى داعى اوله حق رتبى وارمى ؟ تبدل
وطن ايدم آدم حسيات قطة نظردن شهمر حلى نأسف

ایلمحك . وحریته ایلك کون چوق تأثیرلی اولمحقدر . فقط
حیثیت اساسیه وحریت تشبثه طرفندن محدا ایی بر موقعده بولنه
حس ایجون بو حرکتجیی آز زمانده التیام بولهجقدر .

ایشته قدیم کورمککی آرتقلرینه الآن استنادله جاموری
یوللری تعقیب ایدن اقوام فتوحاتی تسهیل ایدن حادثه‌لرده هیچ
بری استعمال ایتدکلری ایچون اولا بوبومسکه . ثانیاً داخلده
احساس یارآتقق، سیئهٔ حکومتده حکومتی سومه‌ین انسانلر وجوده
کتیرمك دلیلکه دوشمکلری ایچون سیپهمکه وطاعیلمه .
ثالثاً بوبه سپهمدکلری وطاعیلمدکلری ایچون‌ده بر ویا متعدد
حریص ، ماهر ویا مسعود مالکك شکاری اولمه محکومدرلر .

بوندن مستبان اولورکه لیبرالیزم یالکز علم‌وشقته فرق
بر حقیقت اجتماعیه دکل ، بر مسلك وطنپروریدر . بو شهسر
ماضیده بوبه اولمدی ، فقط مستقبلا بوبه اولهجقدر .

فکر استبداد حاضر مملکتی بر فرقه‌نك ، بر سندیقه‌نك
افکارو آمالی ترویجاً اداره ایتمکدن ، منافع عمومیه‌یی برفرقه نك منفعتی
ایچون فدا ایلکدن عبارتدر ، یعنی وطنپرورلكك تمامیله ضدیدر .
یالکز افرادی نظر اعتباره آلان فکر سربستی ایسه فرقه‌لردن ،
سندیقه‌لردن فکر مرتبه اوزاق طورمغه جالیشیر ، غایهٔ امل
افراد مملکتی قابل اولدیی قدر حر ، وبوحریتلرندن طولایی
مملکتلرینه عمیق بر محبت وحرمت ایله مربوط کورمکدر . مثلاً
علیه فکر سربستی بالذات محبت وطنیه‌در .

لیبرال اولدیغم ایچون وطنپرور ، یوقسه وطنپرور اولدیغم ایچون لیبرال اولدیغمی بیلمیورم . بن شهسر اولا مسئله قارشی مجهتمش یعنی مملکتمده افکار وحرکاته اروپا توجیهه تصرف وصالت حسابیه ودحیه‌ی سربستجه عیندار ایلك ایستدیکمدن طولاییدرکه لیبرالم. فقط تیاً مملکتمی سودکم، مملکتمك مهابرور واقلته صالح اولمسی، حکومت متوعمدك متنغم ، مصر ، مملکتلر بر آمر کی دکل سوقلق ملتك، تر- لاك ، حقوقك علی‌العاده متیقظ وبکجیسی کی ملی اعلی اررو ایتدیکم ایچون لیبرالم.

کنلك نشئه اولا مملکتمه واونك قرداشلرم دیمك اولان سکنه‌سنه ، خواطر وعصاتنه ، عادات واخلاقنه ، محاسن ومدایحنه ، معاصر ماسیمسنه قارشی حس ایتدیکم محبتدن ناشیدرکه وطنپرورم ، فقط تاماً مملکتمك حقوق‌شری اعلای ایدن مملکت اولدیغی واونلره رعایت‌ایتدیکی ایچون وطنپرور اولدیغم والی‌الابد وطنپرور قالهجغم . مع‌ماقیه مملکتمك حریت اساسلری ترك ایدرسه محبت وطنیه‌مك آرالدیغنی حس ایدرم ، شخصیه عائد دیکر مملکتلرك رعایت ایتدکلری حقوق حکمه قیام ایدرسه محبت وطنیه‌مك بوندن بر آز دها آرالدیغنی حس ایدرم ، عمومك ضررینه اوله‌رق برقاچ حریصك منفعتی ایچون بی صیقار ، ازعاج ایدرسه وطنپرورلکمك بر درجه دها آرالدیغنی حس ایدرم ، و نهایت منفعت دها کیج . مملکته روابط اجداد ایله

سدن دها آز داخل و آنده آوروپا طرفنده هیچ بحث وطنه
ملاحظه سنی ادراك و تصديق ايلرم

بالخصوص ايله ليبراليزمك زمان حاضرده تمثل صنفى
رابطه‌لرله و زبره داخل اولدیغی ایسه کورولدی. ادارهٔ ساحه‌ده
عموم طرفندن قبول ایدیلن استعدادلر ایله آدمده مى حکمدارده
اندماج ایتمش بحث وطنیه‌لری توکوکمك استعدادینه بتون
ملتی کندیسی کی دوشوندرمك یاخود صرف کندی منفعه
ایستمك ایسه‌ی فرهانکی - فرقهٔ عالمه‌ك مسلکیدر ن ،
بوملك لزوم و دشمنی کورمدکم ایچون هیچ بر فرقه‌یه منسوب
دکلم. هر فرقه، مملکتك ماضی حربنده اولدیغی سهم بر صورتده
بیلی و حس ایدر. وفقط کندی منفعتی استعدادده اولدیغی
دها ای بیلدیکی و حس ایتدیکی ایچون منفعت دائمیه‌سی مسامح
ملك و ملته قطعاً ترجیح ایدر بر سدیقه‌در. هر فرقه آدمی
اکثریا بیلمکسزین حریت و وطن دشمنی. لیبرالزم، اکر
حقیقی لیبرال فرقه موجود ایسه، لکن او مستثنا طوتلق
شرطیله، داخله فرقه‌لری استعمال تمکین، الحق وطن
و حریتی سووب دوشونمکسزین عاجزدر. الحق وطنی و حریتی
سووب دوشونمکسزین، زیرا که بتون جهانه حریتی اوکره‌تن
وطن، و وطنی یالکز اون اون دورت سنه ایچون دکل الی الابد
سوملی، قوبلی وسائل بالحق اولانده حریتدر

— اون آلتنجی باب —

حريتك مختلف اقواملك موقع ودرجه‌لرينه كوره حدود تامه‌سی

اساسه مسئلهٔ حريتحاكم اولان وجماعات متمدنه‌نك هرهانكی برنده اولورسه اولسون اصلا نظردن دور طوتولماملق لازم كلن اساسات وافكار عموميه بونلردر . انجق بيلمليدركه حريتك صورت تطبيق محال ومواضعه ، هرمملكتك موشسولرسه ، دوست ويا رمسلرينه نظراً اولان وسعتنه ودرجهٔ وسعه كوره دكيشمك ايجاب ايدر .

طی ايلمسونكه بوصور طبيقيه‌يی يعنی هرمملكته مناسب اولان درجهٔ حريتی بولمق ، افكاری لزوم استعداده تابع ايتمكه چاليشان بالجمله حريت دشمنلرينك تأسيساتی وجهله ، بك كوچ وحتی غير ممكن اولسون . بالعكس بوقاريلردن بری سرح ايتدكمز اساسه صاغلام برصورتده تعلق وجب اولی رهبر اتخاذ ايتمه بونك ايچون كافيدر . دولتك وظيفه‌سی نه‌در ؟

داخلده آسایش مادیئی ، خارجده امنیتی تقرر وادامه ایتمك
ایچون لازم اولان شیئی امراد مالنی ایستمك ، بودائره‌ده
پك قوتلی حق مستند اولاق، فقط بودائره خارجده هیچ برشی
یاپماق دگلمی ؟

دولتك وظیفه‌سی ایفا ایتمك ووظیفه‌سندن ملتفه بر شیئه
قاریشماق ایچون تمنعدن طلب ایده‌بیلمك وطلب ایتمسی لازم
كلن مداخله‌لرك مقداری هرمملكته واحواله كوره الطبع
دگیشیر. فقط هرمملكته واحواله كوره برطرفدن لوازم حیات
ومداخله‌یی تعمیق ایدرك ، دیكر طرفدن وسع ایتدیكمز قاعدهٔ
عمومیه‌یی طردن دور طوتمیرق بو مقداری تعیین ایتمك پك
قولایدر

مثلا بر رابعه‌ده بولیورو، نائل اولمقلمز لازم كلن درجه
حریتی متحدهٔ آمریقا حكومتك حریتمه باقمرق تعیین ایدمم
اما بر آمریقالی اصول وطریق وجهله حركت ایده‌بیلیرمی‌یر ؟
بوكا ویرله‌جك جواب ساده‌جه اوتدر واصول تطبیقی
آمریقالیلر درجه‌سنده ایلری كوتورمكه . بزده آمریقالیلر قدر
سربست یاشامه ودولتمزه آمریقالیلرك دولتلرینه قارشی ابراز
ایتدكلری مداخله‌لردن فضله مداخله كوسترمه‌مكه قالقمه .
بیلیرمی‌یز ؟ بوكاده قطعیاً جایز دیه‌مكم

آمریقالیلرك قومشولری یوقدر . یاخود وارسه بوقومشولر
پك ضعیفدر . آمریقالیلر دولته قارشی برم مداخله‌لرعرك

بلته چوق آز قالان برده كارلقله اكتفا ايده بيليرلر . كرچه امن و آسايش داخليه يه تعلق ايدن لوازم و احتياجات اوراده عينيله برمك كيدر . فقط دول احميه يه قارشى اولان ضروراتك درجه سى برمكسدن پك دون قالير . اكر شمالى آمريقا سكانى ايكى قومه منقسم و آيرى آيرى ايكى دولته تابع اولسه لردى اورمان مداهنه وطنه دها صيقه احتياج كوروله جكى ايچون دولته دها چوق مداكارلق يابه جقلر و حريتلرينك مقدارى تحديد ايده جكلردى حتى بونك ايچوندركه حريته عاشق اولان آمريقاى شمالى اهاليسى هرشيئى بيلمك فرق و منابع اقتصاديه آراسندكى محاسمه يه رغماً ايكى قومه آيريلمه محذور اجتنابندر . افتراق محاربه سنه علت حالان و بالخاصه تكرريمامى اولان شى اتحاد فكرى در . بونك آمريقا ، حالى ، موكراده حريت محنيدر

آمريقاليلر حريته اك زياده عاشق و بونك تطبيقى ممكن مرتبه اك الدى كوتورمكه موفق اولان بر قومدر

اوروپا اقوامندن هيچ برينك ، اصول مرستي بى متحده آمريقا حكومتى قدر كيش بر صورتده تطبيق ايده ميه جكى محقق اولمقله برابر آمريقا برموده ومنتهاى حيال اولمق اوزره نظر اعتباره آلنه بيلير . بوقده مشابه شون شون قاريشديرمق و على طريق الاختصار ، اوطره حريت ، بره اسارت ، ديمك لازم كلير . آمريقاليلرك مملكتلرده ياپدقلرى شيلردن داخلده آسايش ماديدرى ، خارجده امنيتلرى اصلا حلدار ايتميه جك

اولاتلری بلا تردد رده ایلمم ، فقط اوتلرك بابونده رم قلمه قاپیلرینی آچیقدیرین باپمیه‌حصر شیلردن وار بچکلم

بالعرض آمریقاده حریت‌شخصیه مطلق برصورتده جاریدر. نچون عراقده‌ده مطلق برصورتده جاری اولماسین ؟ آسایش داخلیه‌یه متعلق لوازم و حتیاجات نوکا مانعمی ؟ جایز مداهنهٔ وطنه کملق ایدن ضرورات بوی منع ایدییورمی ؟ یه جایز اوحالده طبعی آمریقاده اولدیی کی عراقده‌ده حال صلحده حریت شخصیه مطلق برصورتده جاری اولملی لازم کلیر

حریت تفکر ، حریت کلام ومطبوعات آمریقاده مطلق الماندر نچون عراقده‌ده بوبله اولماسین ؟ آسایش داخلیه‌یه متعلق لوازم واحتیاجات نوکا مانعمی ؟ جایز مداهنهٔ وطنه کملق ایدن ضرورات بوی منع ایدییورمی ؟ یالکز اثنای حربده وحتی حال صلحده اسرار حربیه‌نك افشاسی مستثنا طوتولمق شرطیله نوکاده جایز اوحالده عراقده‌ده حال صلحده یالکز اسرار حربیه‌نك افشاسی استثنا ایلدیکی قدرده حریت تفکر ، حریت کلام ومطبوعات بلا قید وشرط جاری اولمق لازم کلیر

آمریقاده ولایات وبواحی طبعیه‌لرینك حریت و استقلالی مطلق اولمامقله برابر اودرجه واسعدرکه هرحکومت (ولایت) جهان حکومت ایچنده بر حکومت کی کندی کندینی اداره ، مأمورلری انتخاب ، یالکز باشنه بودجه‌سی‌تنظیم وسائر اموری

اما ایدر . نیچون فرانسه‌ده بویله اولماسین ؟ فرانسه‌ده الحق
قسماً بویله اوله‌بیلیر . واقعا ولایات و نواحی امورینك نظارتده
توحیدی و هر شیئك پاریسده باقلامسی و مجالس ملیه و عمومیه
رؤساسنك صلاحیت و مأذونیتلرینك حال حاضرده‌كندن بر قات
دها زیاده توسیعی خصوصلرینك یعنی استقلالیت محلیه اصولنك
مداومهٔ وطنیه اصلا تعلقی اولماماق و حتی امن و انتظام محلیه‌نك
و ایشلرك سرعت اجراسنه دخل كلمسی بولمق حسبیله ترجیحی
وطنه دها نافع اولدیغی دركاردر .

لكن طشره بودجه‌لرینه استقلال تام ویرمك جائز اوله‌ماز
زیرا مداومهٔ ملیه لوازم و احتیاجاتی بوكا مانعدر . هر نوع
محلنك رقمی حرب بودجه‌سنك ربعنی تشكیل ایتدیكندن
بو حرمتك اسراف ایدلمسی لایمكندر . فقط عجبا هانكی ولایت
و یا ناحیه ، واردات محلیه‌نك حرب بودجه‌سنه كیده‌جك قسمنه
تجاوز ایتمك ایچون هر سنه فلان درجه‌یه قدر مصارف اجباریه‌یه
مأذون اوله‌بیله‌جكنی حساب و تعیینه مقتدردر ؟ بو سایه الحق
دولت نه بیلیر . فرانسه‌كی لاینقطع محاربه ایله تهدید ایدیلن بر
مملكتده هر دپارتمان ، هر شهر و حتی هر كویك حدود مصارفی
حكومتك تعیین ایتمسی لازم كلیر . دیمك طشره‌لرده‌كی حریت
مالیه محدود قالیلیر . فقط ستون دیكر حریات اداریه طشره‌لرده
هیچ بر محذوری تولید ایتمكسزین دنیانك الك حر مملكتنده‌كیلر
قدر توسیع ایدیله‌بیلیر . یالكز شوراسی معلوم اولمق كركدركه

سائل حربنده، ولايتده ويا ولايت قرب وجوارنده حرب ايتديكي
آساده ديمك ايستيورم . حالبوكه حريت كبي حريات ادارهده
مطلق قالير

آمريقاده حريت اجتماع مطلق اولمرق جاريدر . بجون
فرانسهده نيچه اولمسين ؟ آسايش وانضباط داخليه متعلق
ضرورات بوكا مانع مي ؟ خاير . مدافعهٔ وطن لوازم وايجاباتي
بوكي منع ايديورمي ؟ يينه خاير . حريت اجتماعه طاري اولهجق
موانع اولسه اولسه وطنده بالكز كنديسنك وجوديله مساعده
اهليسي حائز رعيت اولق ادعاسنده بولنان حكومتك احتراساتي
اولهبيلير . حالبوكه حكومت بو ادعاجيليغه وطبيعي خارجه
چيقمش اولهجغندن بورادهده بوقدر سائهٔ عليه
حريت اجتماع فرانسهده مطلق بر صورتده جاري اولمليدر

حريت تدريس آمريقاده بلا قيد وشرط جاريدر . آسايش
داخل وامنيت خارجيه نقطهٔ نظرندن فرانسهده نيچه اولمسه
بر مانع واري ؟ خاير . بوكا عارض اولهجق موانع ، اولسه
اولسه مملكتده صاحبكي بر رئيس روحاني . بر پاپا ايتمك كبي
هركس ايچون دوشونوويرمك ادعاسنده بولنان حكومتك
احتراساتي اولهبيلير . حالبوكه حكومت بو ادعاجيليغه صلاحيتي
تجاوز ايدرك كولونج بر موقعده قالمش اولهجغندن بورادهده بوقدر
حاجت كورمهيز . سائرى حريت تدريس فرانسهده دخي بلا
قيد وشرط جاري اولمليدر

استقلال محاكم آمريقاده مطلقدر . حتى حكام عدليه و قانون اساسيه كانلرينكى حكمنده طوتمق حتى حائز اولديلمدن قوهٔ عدليه قوهٔ تشريعيه‌يى بيله تجاوز آتنده براقمسق درجه‌ده حر ومستقل ديمكدر. نيچون فرانسه‌ده بويله اولماسين؟ آسايش داخليه متعلق ضرورات بوكا مانع مى؟ خاير . آمريقا ده‌كسدن دها مصئون دكل. دائماً آمريقاده‌ده حكام حكومه اطاعت ايتدكلرى . قانون اساسى احكامنه مغاير عد ايتدكلرى و ماتوقى تطبيقدن استنكار ايلدكلرى ايچون آسايشك مختل اولديغى كوروله‌مسدر. قبول اولنماق ايجاب ايدن و قانون صاتك قبول اولنماش كيبدر . ايشته بوقدر. ـ مدافعهٔ وطن احتياج وضرورتى استقلال حاكمه مانع مى؟ خاير اوحالده فرانسه‌ده هرحالده و اصول اوورپه مؤسس اولورسه اولسون استقلال حاكم مطلق اولمى. وحكام آمريقا حكامى قدر واسع صلاحيتلره مالك بولنمق ايجاب ايدر

فرانسه‌ده موجود اولميى لازم كلن درجهٔ حريتى تعيين ايچون وطمعهٔ دولت اساسك الـ مكمليته تطبيق ايلدكى برى يى آمريقايى مثال اتخاذ ايتدم، وبو اساسى تطبيق ايچون ايكى مملكتده‌كى موقع ووضعيت فرقلرى، وموقع ووضعيت فرقلرينك انتاج ايلديكى مختلف ضرورتى نظر اعتبار آلدم . صوكرا بو ايكى نوع ضرورتى حريت مطلقه‌دن يالكز دها دوغروسى عين مقدار حريتدن آيرى آيرى طرح وتنزيل ايلدم . حاصل

طرفلردن بری مراسمه‌نك جریانلرك یوکسك بیلمکی درجه‌سنی
کوستردی

فقط دموقراطلرجه حقوق بشری اعلان ایدن دولتك
اخلاق اولقله تعدیل ایدبلرك بونده‌کی مکرلری سایل دفتر
اولمز کاملاً ترسه عاکسه یورویتیورلر . دولت یالکز داخلده
آسایش مادی‌یی تأمین ، خارجه قارشی وطنی مدافعه‌ایچون تأسیس
ایدلمکده هر خصوصده قراللره محاط اولان مراسم جمهوریتك داخله
متعلق امورده سربست و جمهوریت اولمسی و خارجه متعلق
خصوصاتده و طبیعت قرالیه‌یی حائز بولنمسی لازم کلیر
ولایتلرك کیف وهوسلرینه قارشی شدتاً وقایه ایدیلمز ردولت
بوجهتله موسیو ورقب قرالیتلرده اولدیغی کبی ایچه
مرکزلشدیرلمش قوتلی و اردویه ، خارجه متعلق امورده
و قراله بك مساوی دیپلوماسیده حقیقةً سردار اوله‌جق
رئیس جمهوره احتیاج ظاهردر . حاصلی اداره جمهوریه
حکومت ، حدودك اطرافنده موجود هر شیئه قارشی
بك قوتلی و بك مسلح بولنمق ، آسایش و اضباط
داخل ایچونده بك هیدکار ومحافظ اولملیدر . ایشته بوجهته
قوتسالك ، حکومت ، دائره وظائف خارجنده هیچ بر قوتی
حائز اولمامق ایجاب ایدر . دائره وظائف داخلنده ایسه هیچ
بر زمان هوشی سوء استعمال ایلمش عد ایدیلمز . دستوری
موقع حقیقته چیقمش اولیور

دهموقراتلرینك اكثریسی ایسه ولایاته مخصوص بودجهلر
ارزو ایدییورلر. سایل تحدید اولان عدم مرکزیت اداریه ایله اکتفا
ایتمیوب پك تهلکهلی اولان عدم مرکزیت مالیهیی ده طلب
ایدییورلر؛ حتی بونلرله قالمیهرق اردوی ملی، اردوی
دولتك الحاصل مرکزلشدرمش اولان اردونك داغیلماسی
عساکر محلیه اصولنك تأسیسی یاخود عسکرلکك بتون بتون
الغاسنی ایدییورلر؛ حتی رئیس جمهورك هر امره مسعده
تکل اولدیغی قدر کوچوك وضعیف اولمسی شیمدیلك تحویل،
فقط ایلریده وجودینك اورتهدن قالقمسنه انتظار ایدییورلر.

نهایت النهایه اونلر قوتلی بر حکومت ایستیورلر. فقط
کیمه قارشی قوتلی؟ دول اجنبیهیه دکل، داخله قارشی ایسته
اختلافلرینك پك طبیعی. سیاسیونك پك غریب بولهجق رئی
بوده موقراتلر، مسئله اولمرق کندیلرینه داخلهیه مرده التحاق
ایدن پك قوتلی، قوای منتشره و مقدره ایله پك مسلح حرکات
استبدادکارانهسك حواسر قالهجه پك شاعی اولان بر حکومت
ایستیورلر. فقط کیمه قارشی؟ مرادلرینك بر قسمی درسی،
دهموقرات، ارتجاعیون ایله آریستوقراتلره قارشی، سربست عسکر
رهبانه قارشی، پروتستان قاتولیکلره قارشی، قاتولیك پروتستانلره
وموسویلره قارشی قوتلی بر حکومت محتاج، و هیچ وطنداشلرینك
بر قسمنه، مرادلرینك حتی مصالأ اكثریتی حائز اولان بر حرشه
قارشی قوتلی بر حکومت یعنی خارجه قارشی ضعیف، داخله

قارشی قوی و بحکومت جلب ایدیورلر خارجه قارشی‌حکو.
متك الندە و سلاح راقایورلر . داخلە یمی وطنك وقسمه
قارشی اوبی تحمیر وتسلیح ایدیورلر . و آمریقان ایده آلنه
وآمریقان ادارەسنه یمی جمهوریته کلیاً مخالفدر .

شون بوکره سبب فرقه مرکزلری ، فرقه غیظ وعداوتلری.
فرقه احتراصلریدر

فرقه هکرسك وطنه چوق مضر اولدیسه ، حتی محت
وطنیه روالك رنکلی بولندیسه ، فرقه‌آمسك وطنی فرقه‌سنه
تابع وفرقه‌سك کیلرینه فدا ایمحکه ، لیبرالیزمك ایسه
داخل مملکتده محاربات دائمه تولید ایدن احتراصلردن ارتق
اوصاغش اولان حب وطن سوق طبیعیسك آنماغدن باشقه
رشی اولدیغنه اینه ساعلام ر دلیل دها

— اون یدنجی باب —

فرانسزلر نیچون لیبرال دکلدرلر

فرانسه ، دنیانك اك آز حر واك آز لیبرال اولان مملکتلرندن بریدر . فرانسزلرك نیچون لیبرال اولمدقلری ایضاح ایدرسه‌ك مملکتلرمزك حریتك معنی کافی قادیر بالنتیجه آکلاشیلر . حکومت مطلقه طرفدارلرینك علمداری اولان وولتر ایچون بر وقتلر فرانسز مکروروحنك تمثال عینی دیمشدم . فرانسزلق لیبرالیزمدن اوقدر آیریدرکه حیاتمده لیبرال بر فرانسز کوردیکمی ادعا ایده‌بیلرم . فرانسز هرشیدن اول برفرقه آدمی ، مفتون ومشتاق برفرقه منسوبیدر . هر فرانسزك کندی آیتلرینه موفق اولدقدن صوکرا تمنی ایتدیکی یگانه شی داخل اولدیغی فرقه‌نك مظفریتی ، فرقه معارضه‌نك هزیمتیدر .

اوت ، فرانسزلرك هپسی وولتر کیدر . یالکز شو فرق ایله‌که اکثریسی وولتردن دها آز عقلیدر . فرانسزوطنپرور

اولدیغی زمان بیله مملکتك ترقی و تعالیسی عقق کندی فرمه ـ
سنك عالیتنده کورور، حریتك حریتی تامیله وطنك مسعود
اوله‌بیله‌جکی ادراك ایده‌مز «حریتی؟ فقط بن حرت ایتدکم
فرمه تضییق کورمرسه صوکرا بو رواقی فرانسه‌نك نامنه مفر
کلر» . ایشته بو وجهه هر فرانسز هانکی فرقه‌یه منسوب اولور
سه اولسون حریتی دورقلر . حرت ایدر. فرانسه‌ده موقع
اقتدار کلن حکومتلر بو حالت روحیه‌دن، بو تمایلدن استفاده ایتمك
بیلدکلری ایچون دکلدرکه ایستدکلری قدر مستبدانه اداره‌یی امور
ایتدیلر « قرالیتلر ، ایمپراطورلق و رمستوارسیون کندی
طرفدارلرینه هپ شویله دیرلردی: «بن حریتك دشمنی دکلم
اوی ملکه ایسترم ، فقط دوشونمکزکه حریت ، جمهوریت
طرفدارلریك ایسه ماراحق' » بو سورکاق ایدی تمعـه
حکومت قدر محض استبداد اولدیغی حالده اعلاله عمل یوردی
بم مطلعیت طرفداری . بم لیمرال اولان ۱۸۳۰ حکو-
می فرانسزلره شویله سویلوردی: «حریق او قدر ارزو
ایدرم‌که اونك بو دنیاده وکیلی ، او علی ، روحی بم دیمه‌دیده
یدری اولمق ایسیردم لکن دوشونمکزکه حریت ، رعا‌مس
طرفدارلرینك ایسه بارایه‌حق » ایسه بو وجهه حریت اعلان
اولیور ، سلاملایور ، توقیر و تعدیس کورو یور ، فقط تأخیر
ایدیلیوردی .

قصه اوله‌رق ایی بر دستور کشف ایتلدی فرانسزلرك

اکثریتی دکلسه بیله و بویوك قسمی بیلمهمش هانکی سببدن طولانی رعایت علیهداری اولمشلردر حکومات قرالیهیه خلف اولان حکومات جمهوریه فرانسهیه هیچ شوبهلهده اداره کلام ایجملردی . جمهوریت دیمك حریت دیمکدر . بالجمله اشکال وتعلیقاتیله بلمناسبه حریت ! بلاسبب حقوق بشر ! یالکز دقت ایدیکز ! حریتدن الك اول استفاده ایدهجك اولان رعایا ورعایت طرفداراسیدر . بونی ایستهمیکز ؟ شبهه‌سز حایر دکلی ؟ او حالده مملکت رعایادن ورعایت طرفدارلردن خالی قالسهیه قدر حریتی تأخیر ایتمهلی . بونی مناقشه جهرةً تسویه یوق . بلاسبب حریت ! فقط بالطبع ر قاچ عصر دها جمهوریت مستند اوله‌مز . ایشته بویله‌جه رعایت علیهدارلی حریته صورتاً مشتاق اولان حکومتلرك مستند اوللری امحوین اعلا . سی تشکیل ایتدی . آه نه قدر ای حکومت . دملوردی . حریت ایجون پاییور ؟ ۱۷۸۹ و ۱۷۹۳ ك حقیقی مولودی ، حقوق بشری اعلان ایدییور . فقط نه یاپسنکه ؛ « تهلکه » رعایاده دن قور قویور . حیاتنه علیه حالیورده ونجی ایمپراطورلق قدر مستند اولیور .

بو سبب اوروپ مدت وملکه الی الاند حکومتلر بره خادم اوله‌حقدر . چونکه فرانسزلر ، فرقه فرقهیه ، مساوسلریک مطوبیتی حریه ترجیح ایتدکلری کی دهسلری حریته مالك اوله‌مه کندیلری دهاونخی محروم ‌مس ایچکی اولا کورورلر

زمان حاضرده هر الدرلرك حالنه وطفكر مملكتنده موجود ماشليسه دورت فرقه‌دن يعنى اشتراكيون ايله جمهوريت مطلقه طرفدارلرندن و ملتيبرووان ايله ترتيپرووجمهوريت طرفدارلرندن هانكيسى ليبرالدر ؟ هيچ برى دكلى ؟

اشتراكيون فرقه‌سى مساواتپرستلردن مركبدر . بو فرقه معنويه‌يى مساوات اساسى نقطهٔ نظرندن احتلال كيرله حقق وارثلريدر . احتلالى توليد ايدن افكاردن الآن باقى اولان ايكيسك يعنى مساوات ايله حاكميت مليه‌نك اولانجه شمولرينه تطبيق ايدنلرى ايسته‌ين يالكز اونلردر . مساواتك اولانجه شدتيله تطبيق ايسه مساوات حقيقيه‌يى تأسيس ايچون اموال موجودهٔ مملكتى عموم افراد بيننده متساوياً تقسيم وياخود بونلرده عمومك مشتركيتنى تأمين ايله بو وظيفه‌نك ايفاسنه ابداً حكومتى مأمور ايلمكله قابل اولور . بو طرز تلقيده ، بو پروغرامده بردره حريت يوقدر . اشتراكيونك تشكيل ايده‌جكلرى حكومت الك مستبد حكومتلردن دها مستبد اوله‌جقدر .

جمهوريت مطلقه فرقه‌سى ، اشتراكيون فرقه‌سى موقع اقتداره كلديكى زمان ، ليبرال اوله‌جقدر ، فقط شيمديك كنديسى موقع اقتدارده اولمديغندن بالطبع معقليت طرفداريدر . اونلرك حسبت حقنده‌كى مكرلرى شودر : الحق دولت واردر . هر حقوقه مالك اولان دولتدر . دولت ايسه رأى ورينمتحلرك

تصدیق و رایلرینی دیکر هر هیچ برجهته صاحب دکلدر، حتی اهمیتلی اولان ، حق رأی ویرنلرك تصدیق الحق ونقصان اولان اقلیتك بیله بر کونا حق یوقدر . بوندن باشقه بالکز دولتك دوشونمسی ، بالکز دولتك حرکت ایتمسی ، وبویله جه ملتك ، وحدت معنویه سنك حصولی دولتك حقّه مخصوصدر تفکر ایتمك ، حمایت ایتمك ، تعلیم وتدریس ایتمك ادعاسنده بولنان بر فردك یاخود دولت اولمایان وسائط علیه دولت ایچنده بر دولت عد ایدلمش هر هانکی برجمعیتك تضییق ، قهر وتنکیل کذلك حکومتك حقّه مخصوصدر . مشروعدر

بو طرز تلقیده ، بو پروغرامده ده بر ذره حریت یوقدر امواتك تفسیری کیبی مستثنا طونولدیغی صورتده بو پروغرامده اشترا کیونك پروغرامی قدر مستبداندر

رقی پرور جمهوریت فرقه سی ، اولاموقع اقتداره اولدیغندن ثانیاً حریت وحقوق فرده قارشی شفقت وعدالت وحدانی حسلری طویدیغندن لیبرال اولمق امله سنده کیدر بو یك ناموسلو بر فرقه در مع التأسف ضعیف وبی درماندر ، قورقاقدر

بوکا سبب محافظه کار اولمسیدر محافظه کار فرامسونلر ایسه یك غریب مخلوقلردر اونلر دوغرو طی ایتدکلری نص اساسات و قواعدك ، یاخود ایی بولدقلری نص عصالك محافظه کارلری دکل ، هر موجود اولان شیئك اقاسی طرفدار لریدر . . موجود اولان اتعا ایدلر . اکتساب ایلمش برشی

دکیشدیرلر . ایشته اوتلرك عقیدهٔ اساسیهلری ساءٌ علیه جمهوریت فرقهسی طرفندن ایلری آتیلان هر خطوه محافظه کارلرك اولا اعتراضلرینه دوچار . بعده قبول وتصویبلرینه مظهر اولور مطلقیت طرفدارلرینك ملحق عربا ومطربتلری ترقی. وران طرفندن اولا هجوم کورمش . صوکرا حرمت ومحافظه ایدلمشدر چونکه . موجود اولان اثرا ایدیلر اکتساب ایدلمش رشی دکیشدیرلر . .

بوکون فرانسه حکومتی قوهٔ کثیویست اولسه یمی قیمه‌جه سویلیهلم . هر نوع حرکی رفع ایتسه . افکار والحادی عموری ملبه . اموال ومتوان مملکتی عموم بیننده مشترك دیه اعلان ایلسه ترمیرورلر یمی محافظه کارلر . . نه مدر ما . مقدر مؤلم . فقط اکتساب ایدلمش ر شی کریه ر آدیم آتمی حاضر اولمار ماری بوندن دها ایلری کیتمیهلم . دیسه‌جکلردر الحاصل ترمیرور جمهوریت فرقهسی مملکتده اصول. قاعده . قانون . تشکیلات نامنه موازنه حیثیه‌حتی موقع اقتدارده بولنان قاینه‌یه بیله هیچ رمحافظه‌کارك رلورس‌دیی طوبقنمرین دوزنو . عمیحی ر مؤسسهٔ ملیه عطرله ماقار

بونلردن مشتقدکور فرقه رعایت طرفداری عد ایدلمکدن اوقدر قورقارلر که بو قورقو اونك لیبرال آمال وسیاتی حکمنده راقیر. اولا اعتدالپرور . ثانیاً لیبرال اولدیغی ایچون رهبان ورهبانیت حامیلکیله اتهام ایدلمکدن حکیم . چونکه بیلرکه

معارضلری حریات موجوده‌نك رهاسه یاراديني دها صکره‌در ؛ حوبکه هر لحظه شو حصار شدیده معروضدر . حمایت طرفداری دکلدرلرها ؛ اوحالده تصیبی واعتناق ترجیح ایدرلر . حقوق بشر بیاسامعلری یی‌تحقق یوق آسان اندیگر زیرا مقصدلکرلك آ کلاسیه‌یلمسی ایجون بونی امن جاره ، بوندن باشقه عمك طاقتی یوق .

ایشه بو محاکمه‌ء مسدرکه توقیرورلرك لیبرالیزی بدن یپلیوربور . بو فرقه‌یه منسوب هیچ بر فرد یوقدرکه رها - یت طرفداری طن ایدلکده اولدیغه دائر بر سبب طوعه لیبرال تلقیه‌ یلسین . توقیرورلرك دائما رهایت طرفداری طن ایدلکده اولدیغی ایسه محققدر . بناءً علیه بو فرقه اصلا لیبرال بر فرقه اولاماز ، وآز زمانده غایه محکومدر .

ملیبرورلر فرقه‌سی فرانسه‌ده موجود فکره لیبرال بر فرقه‌در ؛ بو فرقه حریت شخصیه‌یی ، حریت کلام ومطبوعاتی ، حریت اجتماعی ، حریت تدریسی ، استقلال محاکمی طلب ایدیور . الحق فرقهٔ مذکوره همان همان مالکز بومحاورت طرفداراسیله مرا - لیت ورهایت طرفدارلرندن مرکبدر . بو محترم وطنداشلرك اقلیتده قالدقلرندن طولایی لیبرال اولدقلری حقنده‌کی شبهه غیر مثمر طوتولماسلر احتمالکه حقیقةً ومسماه لیبرالدرلر . فقط احوال حاضره الحالیه وموقتاً لیبرال اولدقلری دها زیاده محتملدر . الك دوغروسی ملیبرورلر فرقه‌سنده لیبرال عناصر

موجود و فقط بك ضعيف اولديغنى تصديق ايتمكر
حريت فرقه‌سى هيچ بر ليبرال اولديغى ايچون آرتق
ليبراليزمى موضوع بحث ايتمك لازم گلمز . بالعكس بن شو
فكرده‌يم : حريت ، هيچ اولمازسه بزم زمانلرمزده بر حقيقت
اجتماعيه‌در . و اوله بيان ايتديگم بر چوق اساسلى ماشى اسكى
زمانلر بر دها عودت ايتمز . هر فردك و عموم ملتك انكشاف
و تعاليسى حريته وابسته‌در . بناءً عليه بن ليبرالم . و حريت
جمهوريتپرورانك ، راديقاللرك ، ژاقوبنلرك ، اشتراكيونك ،
پروتستانلرك و موسويلرك شخصلرنده هتك ايديلديگى زمانلرده ،
بوناپارتيستلرك قاتوليكلرك و رجعت طرفدارلرينك شخصلرنده
هتك ايديلديگى زمان عينيدم .

بالكز اولمه‌يم . بر چوق كيمسه‌لر وار بولونه‌يم
صباح كمه ، مساءً صول كده تحميل ثقلت ايدركترلرينك
قولى ايكى طرفدن بر مسلك آلقوب دائما دوغرو طوته‌
حق ، حريتلرى مسلك و رمع ايديلمك كسلر لولورسه اولسون
اونلرى و ياخود دها ايى بر تعبيرله بالكز حريتمدافعه و محافظه‌يه
خادم اوله‌حق بر فرقه تشكيل ايتمه‌كدر .

بوبه بر فرقه‌نك وجود بولمسى واقى تسبيق ايديلمه‌لكنفوتلى
اولمسى تجربه شايانيدر . حقوق بشر فرقه‌سى نامى طلشيمه‌حق
اولان بو فرقه اقتلاك افكار حاكمسه مربوط اولمه‌حق
حريتى ضلة حريت اختيار و هرشيئك بوحمه وسع ايتمك ،

مساوات وحاکمیت ملیه فکرلری تطبیقاتی حرفی حرفیه دار ایتمک یعنی حاکمیت ملیه اهالییه حکومتلرینک انتخابی حقی ویرمک وفقط بوحق استعداده قدر کتیمیرک معقول و دائرهٔ محدوده‌ده قالمق، مساواته گلنجه قانون وعدالت نظرنده‌کی ودولت مأموریتلرینه شرائط لازمه‌یی حائز هر فردک مولی حقنده‌کی مساوات قصد ایتملک . وفقط مساوات حقیقیه سی امرادك قدرتلری نسبتنده اکتشاف وتعالی و اکتساب ثروت ایتلری منع ایتمه‌مك اولان مساوات ـ که ر نوع استعداددر ـ مراد ایدلمه‌مك شرطیله یعنی مساواتی دخی حاکمیت ملیه کبی ر دائرهٔ محدوده‌ده قالدیی صورتده قبول ایتمك ، محاکم عدلیه‌یه ایسه حقوق بشر بیاننامه‌سی احکامنه مخالف ر قانون تطبیقندن امتناع حقی ویرمکدر

اینته تام ملیتپرور وجمهوریتپرور فرقه ـ اگر جمهوریتپر ور فرقه افکار جمهوریتپرورانه فرقه‌سی دیمکسه ـ بو فرقه اوله‌جقدر زیرا بو فرقه منافع عامه‌یی هر فرقه‌نك، فرسدیقه نك منفعت خصوصیه‌سی فوقنه قویمجق . وفرانسه انکلتره‌یی گریده براقوب متحدهٔ آمریقا درجه‌سنه صعود ایده‌جکدر

بویله ر فرقه موجود اولمدیغی کبی موجود اولان فرقه ـ لردن‌ده هیچ ری لیبرال دکلدر . گوستاو لوبون دیبورکه « فرانسه‌ده متعدد فرقه‌لر وارطی‌اولیور، بوحطادر عملکتنرده

یالکز بر مرمعوار نه تالیوم [۱] ماحله مرادمرلر شاتیست دولر . لوبوك بوكلام مطیامسه كوره معهود وحدت‌مصوبه حیالی موقع مله حیقیق لازم كلیر كی كورویور مالكز شو وارکه ماحله مرادمرلر شاتیست اولقله وار هر مرادمر، حكومتی اعق كندی آمال ومناصك‌توزیعه آلت قیلمق استر، وایسه بوك ایجوندرکه مطریلت مقلصدن بر مرمه موجود اولی ایجاب ایدیورسه‌ده حقیقت حاله مختلف مرقلر وجوده كلیور.

ن كندیمی مرامسده یكانه لیبرال آدم طن ایدیورم فقط كمس یمیرده امین دكم بوروون داوله برجهوریت تحمل ایدیورم‌كه بن مخاصلكار اولمق تهمتیله اعدام ایمسون ، دردی مسه كال درجه‌ده لیبرال اولمامق تهمتیله بی تحقیر وتلبیس ایدمحك بر جهوریت تحمل ایدیورم ملیبسدركه بوله بر جهوریتك طلوعه دها چوق وقت وار

مرادمرلرك لیبرال اولماملری مستهسی شایان تعقیقدر معلوم اولدیمی اوزره مرادمرلر بر پارچه لایبدرلر . عروق شتریه صوك درجه اختلاط ایتدیكی ایچون یكرمنجی عصرده عرق مستهلرینه ارتق هیچ اهمیت ویرمملك لازم كلیرسه‌ده عرقك دائما آز چوق بر مؤثر اولدیمی . ووراثه موضوع

[۱] مروع اصلاحاتی حکومتك اجرا ایتی فکرمسك سیاسیی

تحت اولان شیئك بر عرق مستقلی اولدیغی دوشونمك ایجاب
ایدر . فرانسزلر بو بارده لاتیندرلر دیمكله لاتینلر طرفندن
تشكیل ایدلمش بر قومدره دیمك ایستیورم . فرانسزلرده لاتینلر
طرفندن براقلمش اویله انطباعات واردركه بر حقوق رومالیلردن
صوكرا كوروین فرانسز اوله حقوق رومن فكریله رومن
عصابیله پرورده اولدقلری ایچون فرانسز قومنه رومن طرز
تفكری تلقیح ایتمشلردر . رومن حقوقك قرینه دائما رومن
ایمپراطورلغی ، رومن سلطتی ، رومن تأثیری موجوددر
فرانسز حقوق ایسه رومن حقوقدن چیقمشدر . لیبرالیزم
ایله تأثیرم شمال طرفندن ایكی فرانسزی تفریق ایتمك ایستنك
جنوب فرانسزلرینك شمال فرانسزلرینكن دها زیاده تابعیت
اولدیغی ادعا ایده‌مزمی‌یز ؟ رادیقالیزم بالخاصه جنوبده نما بولمش
وجیكدر . شمال فرانسه حقوق عرفی وطنی ، جنوب فرانسه
ایسه حقوق حكومت مولیدر . بوكا سبب جنوب فرانسه‌نك
لاتین جودیه دها زیاده هدف اولمسی ، عصرلرجه روما حقوقیله
پرورده اولمرق یاشامسیدر . حالبوكه بو مدت طرفنده شمال
فرانسه حقوق مملكتك عادات و تعاملاتندن عبارتدی . شهرلر
كندیلری ایی آكلایه‌بیلمك ایچون بر قوم حالنده كیرن
قومیده نظر اعتباره آلمق لازم كلیر .

لیبرال اولمامقلغمزك بر ایكنجی سببی ده مونارشیست اولمامزدر .
سكز یوز سنه متمادیاً مونارشیك بر حكومته تابع اولمق بر ی

بوحاله کتیردی . بوتماثردن اویله اوچ سنه صیرطمابر
یوکون حالا اک بویوك اورویس . ملکه تیاترودن صوکرا ،
قرال کورمکدر مملکتمزدن ولو اوچنجی درجه ده ر قرال
بکسه سوعمردن دلیریسوردر اوئك وجودی ری هیچ
راحتسز ایتمیور . ملکه ر اوی هیمر کیدوب کورمك ایچون
تسحیر ایدیور . اون دردنجی لوئی یه مکروبن ر کیمسه یه و
رشیله معتون اولمدن هیچ رمال کندیری آلمیور .

طرز ادارمسیله مسعود رحاله کیرن رمونارشی‌ی صارصدیسمر
رمان ایکی صحیحه وجوده کلسدی اولا قرالیتپرست قالمشر
و۱۷۸۹ دن ۱۷۹۱ ه قدر ر دموقراسی رو آییال ، وجوده
کتیرمعدك یس مساوات ملکیه وسیاسیه یه و ر قرال ایله
راو روارلنتوه مالك بولسوردق قرالی دائما سوییوردق
و۱۷۹۰ ده فرانسه ده جمهوریت طرفداری اوله‌رق بورکشی
بیله یوقدی .

سده مملکتمز ایچون رسانتلق ایتدیکمز قرالی آیرلدیسمر
رمان جمهوریتپرور اولدق . فقط یه اوقدر مونارشیست ایدك که
جمهوریتی مونارسی‌نك وصیتی دکیشدیرمکدن عبارت صانمق
قراله عائد هرنه وارسه اونی سادجه مله ویرمك . ویادیسمر
بوندن عبارت قالدی . اونق قرالك قدرت واسعه‌سی یریسه قدرت
واسعهٔ ملت واردی ملتك یالکز ر قسمك انتخاب ایسدیکی
حکومت هیئتینی ایمحقدی . چونکه حاکمیت ملیه بوی‌مثلی

ایدی . اولجه قرالك اولان مملکت شیمدی ملتك . فرانسزلرك ایدی اولجه قرالك کیف وارروسی شیمدی ملتك و قسمك کیف وارروسی اولمشدی ـ بر آزالق حقوق نشر بیانامه . لری یاردق ، فقط بونلرك حدی ملتی ایلدیکه ، ادهان ملیه عمیق برصورتده کیرمش اولدیسه ایانمیایورم

عطی وشدید برصورتده موناراشیست اولدیسم ایچون بوکون مالك اولدیسم جمهوریت مونارشیك و جمهوریتدر . فی الواقع برحکومت تعیین ایدیبورکه قواعد جمهوریه یه موافقدر ، فقط بوحکومت تعیین ایلدکن صوکرا اونك اوی دردنجی لوئی ویاخود نوبوك پترو قدر حائز اقتدار وحائز حقوق اولمسی ایستیور . بوکا متوکلانه راضی اولمق سوییورلر ایسه بر جمهوریت حقیقیه‌دن اوزاقلاشدیرلان شی بودر .

مملکتمزك اوچ عصردنبری اصول مرکزیته یك رعایتکار اولمسیده بر لیبرال اولمقدن منع ایتمکدهدر . فرانسه‌ده مواد طرفندن خصوصی اولهرق باپیلمیه‌جك بر حوق شیلر دولت ومأمورین دولت طرفندن یاپیلیر . فرانسه‌ده مأمورلرك مقداری هر یرده‌کندن ضعفدر . دولت هرشیده فوق العاده برجود ومونته و اهمیته مالکدر . افراده توجیه ایدیله‌جك مساعی هپ دولتمدر . بناء علیه هر فرانسز منافع شخصیه‌سی تأمین ایچون دولتی اله ایتمك ایستر . بونك ایچوندرکه یگانه واسطه مملکتده اکثریتی احراز ایتمك فرقه‌یه اقتدادر . چونکه فرانسه‌ده

دولت اکثریتی حائز اولان فرقه‌در . اینته فتح دولت ایچون
بر سدیقه اولان فرقه‌نک سبب وجودی دولتی نوبه‌نوبه الده
ایدن فرقه یعنی رقیب فرقه‌لر اوی بالطبع کندی منفعتلرینه
خادم اوله‌جق صورتده سوق واداره ایدرلر وبالنتیجه دولتی
لیبه‌رالیزم دشمنی یاپارلر
موسکیونک تعبیری وجهله جمهوریت بر ترکه‌در ، دولت
ترکه‌کی تلقی ایتدیکی زمان ایسه بالکر دوستلر آراسنده
تقسیم ایتمک ایسته‌جک طبیعیدر
فرانسزلر لیبه‌رال اولمالریله دیگر برسمده ترنهٔ دیبه ـ
مارلیدر ترنیهٔ دیبه‌اولمری درت عصر مری نه‌تاسیمه‌لرلایور
روفیه‌ر ، تمس و موسکیو ایله برلکده دیسه‌مکه حریت
حقوق بشرک اساس اولدیغنی ال مثبت حقایقدن تلقی
ایدرم فقط حریتک آنطوغو مسری بر پارچه شدلابدیکیده
اعتراف ایتمک لازم کلیر فرانسزلر ایسه کاتولیك پروتستانلردر
کاتولیکلر رمزلری صیق و تجیده ایلمکلردن موقع اقتدارده
اولماق حالنده کیمسه‌لر کی کامل درجه‌ده لیبه‌رال اولمشلردر
فقط اونلر هیچ بر زمان کلیسانك کعبیرته اطاعت کامله‌یی امر
ایتدیکی آنده‌ک احتمالی اولقدن قورتوله‌مازلر . اونلر حالا
رومایه اطاعت روحانیه‌یی ، ورسایه اطاعت مادیه‌یی ایجاب
ایتدیرن عادتک اسیریدرلر . اینته بونك ایچوندرکه ـ کاتولیکلر
حال حاضرده مقدر لیبه‌رال اطوار پرورده ایدرلرسه ایتسونلر ـ
کاتولیک کلیسانه و لیبه‌رالیزم مکتبی کی تقیلمار ـ

پروتستانلر ایکی عصر قدر ظلم واعتساف کوردکلرندن بو مدت ظرفنده لیبرال اولمشلردر فقط اونلرده استعداد وآقلیه‌زالزام عومهٔ مخصوصی اولان قانونك چوجوقلریدر قانون کندی مسلك ونظریه‌سیله اك آخر حکومت مستبدنك حل اولنمسنی اوکرتمش، خرستیانلغی تخریب ایتمشدر چونکه خرستیانیت امور روحانیه ایله امور جسمانیه آراسنده بر فرق تأسیس ایتدیکی وبو صورتله حقوق وجدان فکری اك اول طانیدیغی حالده قانون قوهٔ روحانیه ایله قوهٔ جسمانیه‌نك مزج وتوحیدی جهته کیتمش، دینی برکناهی برجرم قانونی، هر جرم قانونیی دینی برکناه تلقی ایتمش، الحاصل عین حکومت طرفندن تطبیق ایدیلن بری روحانی دیکری جسمانی ایکی استبداد وجوده کتیرمشدر

قانونك احداثی اولان پروتستانلرده قانوندن برشی قالماسی غیر ممکندر

الحاصل اوچیوز سنه‌دنبری قاتولیکلر وپروتستانلر طرفندن تربیه ایدیلن فرانسزلر ایچون لیبرال اولمق پك کوجدر فرانسزلرك مدنی لیبرال اولمدقلرینك و بر حکومت مستبده اداره‌سی چکه‌که و بالطبع کندیلرینکده استبداد اجراسنه نیچون مستعد بولندقلرینك اساسی اینه بونلردر

شیمدی بوراده بر اعتراض یوکسه‌لیر . مادامکه هرقوم لایق اولدیغی حکومته صاحب اولور ، وترجیح ایتدیکی

حكومتك بر ادارەسندە اك عموى يشارە اوجاقصعرالدرلرندە يكسلرى حكومتە تابع رفيق مقبول اولورلرى ؟

واما دوغرو ، هرانسرلر ، مستثنالرى وطرفەر ويقيلرسە ، اسارتڭ مضطرب اولورلر . و مستبد بر حكومتى ليبرال بر حكومتدن دها زيادە سورلر ابحق سياسيانە ، ديكر بر شارده اولديى كى ، نظر اهميت آلنمق شى كيف وذوق دكل معتبر الله تحە يالكز كيف وذوقى ، امل وحرصيلر احتيارە آلديم صورتلە بودرجەيە مسبوب اولمى ايسترم ، حونكە بواساسە بر اسماكە وبرلشە عش ايدر انسان كنديسى ارتق مفرد وممروى كورمز ، و سورو ايجندە بلشاديى سهوك مسقط وامن اولور ، ــ ديكر طرفدن بالطبع حائز اكثريت اولان برقهيه انسانى ترجيح ايدرم . دولت ، جمهوريت ، مملكت بن اولديمى ، بتون ديكر هراسرلرك داخل بر مهاجر ، شايان اهمال واستحقار بر كيت اولديمى دوشونملكم شهەسز يك طاتليدر ، ــ حوشمەكيتمەين كيمسەلرە قارشى عذاب ويرمكى قانونلر يابمق ، وقانونلرده هرايسە اخلاقى وطموود اديت روحيه حقندە بە همكرا اولمايان وطداشلرم ايجون بر كولمجك وحريت موجود اولمديمى بيان ايتمك ايسترم ، ــ حكومتك توجيه ايدەجكى رتب ومناصبى حصەمە دوشن مقدارى دوستلرمە توزيع ايتمكى . بوصورتلە صادق متحمل قارامى بر دە ارزو ايدرم الحاصل بوتلرك هيچ سهە حوشمە كيدەبيلير .

فقط دوشونولمك ، فقط دقته آلنمق لازم كلن شی شودر
بونلرك هم منفعته یعنی منفعت عمومیه‌یه ـ زیرا صاغلام ، ایجاد
وحقیقی منفعت ذاتیه آنجق منافع عامه‌یه تابع اولانلردر ـ موافق
اولوب اولمدیغنی بیلمکدر . اك قدیم وقایع ایله اك یكی وقایعده
كوستردیکی وجهله استبداد ، اقوامی بك سرعتله محو ایدر ،
اونلری اویله برحال ضعف واضمحلاله كتیریرکه بر دها طاری
دوغرولته‌مازلر . پارلمنتو اصولیله اداره اولنان مملکتلرده صوك
سودا استبداد ایسه فرقهٔ غالبه‌نك یعنی سیاسی بر سندیقه‌نك
تحکمیدر . بو فرقه ویا سندیقه شول دیکر فرقه‌لری اسیرلندیرمك
دولتك مستبد اولمه‌سیجکی فعالیت شخصیه ویا مشترکه ماسی
قورتیر . واك الیم برحادثه‌دن دها دبیحثر حصوله کتیرر
الحاصل بو تكی استبدادی ترویج ایدن حکومت ملتی کرك مالیه
وكرك سیاست نقطهٔ نظریدن مقیاس ترقی ایمده هرسنه بر درجه
ایندیرر .

انسان بو حالی اررو ایتك ایچون مطلق وطنك دشمنی
اولملدر . اسارته آلیشقلق برملت ایچون میرپیولوژیك برسفالتدر ،
یاشامق ایچون لازم کلن قوت ووسائطدن محرومیتله . منسلك
ارتق دوچار فساد اولدیغنه اشارت علیمدر

سارین انسان برآرکدیی طوپلاملی ، معنتی دوشونمرك
کیف وهوسه علة جاللیدر . واقعا اسارت لطیف برشیدر ،
فقط حریت فائده‌لیدر . میص محشدر .

انسان صاحلی ساعدن کچ قالقمی سور ، فقط ایرکن قالقمدهکی‌قائده مسکرمیدر؟ اکر ارکن‌قالقمی عادت ایدرسهك واما هرصباح حومورداهرق یتاغری ترك ایدرر ، فقط بوندن آر زماننده حوی مستفید اولورر ایشته طلقی اسارتده بوهدر اسارتدن دوق آلان اقوام بو صورتله حرکت ایدرك لیبرال اولهبیلرلر

بن ایستیورم‌که هراسرلر بوئه ر عاهدمده بولونسونلر ، او مدر بوبول اولان قوای ملیهلریسك ثمرمدار اولهبیلمسی لیبرال اولملریه وابسته بولدیغی آکلاسنلر ، حر اولمق ایستدکه بوبلهحکلریه وحیات دونده اسکی موصلری تکرار احد ایده‌حکلریه قناعت کتیرسینلر بونی دوشونسهلردی‌اوقدر مسطرب اولیه‌جقدم زیرا حربی‌عطر ادیشه‌یه آلماورلرسهده قوبلی وشاثلی اولمق دائما استیورلر فقط بیلبیلرکه بوکون قوت ، حریه مفتقردر

هراسرلرلدوای طرحمسلوك ایده‌حکلرینك امید ایتمورم . لکن دائما ر امید وارمش کی حرکت ایتمك سروریدر . بومید اولماق ممنوع دکلدر . لکن بومید کوروعك ممنوعدر ایشته بوکوجوك أثری بونك ایچون لزم عس مکری مدافعه ایچون ملکه رقاح دامه دها یلراحم سوزمی تهدید آمیز رخصله الله کدیکم ایچون بی عفو ایدیکز

کتابخانه‌مزده کلیتلی بولنان کتابلردن بعضلری

پاره غروش	
١٠	منتخبات بدایع ادبیه — منثور قسمی
١٠	« « « — منظوم «
١٠	تاریخ ادبیات عثمانیه — عثمانلی ادبیاتنک مبدأندن اعتباراً یازلمش مجمل تاریخی.
٦	بحور مطلوب اولانلق — صوك عثمانلی - روس سفری مصور تفصیلی و آثردر
١٠	اصول هندسه — مسطحه و مجسمه قسمی حاویدر راسم افندی طرفندن ترتیب ایدلمش اولوب عموم مکاتب اعدادیه‌ده تدریس اولونور
١٥	جیب لغتی. — فرانسزجه‌دن ترکیه‌یه لغت کتابی، ویراسلای اصبتک آثری
١٠	کلیات لطائف. — رنگین جلد. بر چوق لطیف، خوش آینده، گولنج و ایشیدلمامش فقره‌لری حاوی و شمدی‌یه قدر امثالی گورلمامش صورتده مکمل لطائف مجموعه‌سیدر.
٢	کمال ایله عبدالحق. — فائق رشاد مشار‌الیه افندینک طرفندن تحریر ایدلمشدر.
٢٠	مبارزه‌نک بشلری — صبا بیک آثری